

RUDNIK UGLJA a.d. Pljevlja

**Finansijski iskazi za 2020. godinu
u skladu sa računovodstvenim propisima
Crne Gore**

i

Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 4
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	
Iskaz o promjenama na kapitalu	
Iskaz o novčanim tokovima	
Napomene uz finansijske iskaze	
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva Rudnik uglja a.d. Pljevlja

Izvještaj revizora o finansijskim iskazima

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Akcionarskog društva Rudnik uglja, Pljevlja (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (u daljem tekstu: bilans stanja) na dan 31. decembra 2020. godine i iskaz o ukupnom rezultatu (u daljem tekstu: bilans uspjeha), iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske iskaze koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni III. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji ("Službeni list Crne Gore", br. 001/17) i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjelu našeg izvještaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Aкционарима Друштва Рудник угља а.д. Плевља****Iзвјештај ревизора о финансијским исказима (Наставак)****Кљуčна пitanja revizije (Nastavak)**

Utvrđili smo da su sledeća ključna pitanja revizije za saopštavanje u našem Izvještaju:

Ključna pitanja revizije	Kako smo adresirали ključno pitanje revizije
1. Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda), Napomena B.1. uz finansijske iskaze Postoji inherentni rizik u vezi sa tačnošću priznatih prihoda od prodaje uglja koji proizilaze iz procedura prodaje i cjenovnika Društva. Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su objelodanjene u Napomeni 3.6, a), Prihodi od prodaje.	Obezbijedili smo razumijevanje procesa vezanih za priznavanje prihoda. Sproveli smo testove kontrola povezanih sa prihodima od prodaje uglja kroz provjeru dizajna i efikasnosti relevantnih kontrola vezanih za prihode od prodaje uglja. Takođe, sproveli smo suštinske analitičke procedure vezane za značajne vrste prihoda, kao i specifične procedure kako bismo se uvjerili u tačnost i kompletност priznatih prihoda.
2. Rezervisanja za sudske sporove, Napomena A.11. uz finansijske iskaze Navedeno ključno pitanje revizije je izabранo zbog toga što obuhvata značajne procjene rukovodstva Društva vezane za ishod sporova, kao i značajne procjene iznosa potencijalnih gubitaka u slučaju procjenjenog negativnog ishoda sudskog spora. Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje Rezervisanja su objelodanjene u Napomeni 3.4, Rezervisanja.	Testirali smo Rezervisanja za sudske sporove Društva evidentirana na troškovima tekućeg perioda sa stanovišta ispunjenosti kriterijuma za priznavanje kao troška u tekućem periodu.
3. Kapitalizacija troškova ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, Napomene A.2. i B.2. uz finansijske iskaze Navedeno ključno pitanje je izabранo zbog toga što obuhvata značajne procjene rukovodstva Društva prilikom same kapitalizacije troškova ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu. Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje Rezervisanja su objelodanjene u Napomeni 3.6, b), Prihodi od prodaje.	Ocijenili smo razumnost ključnih prepostavki korišćenih u analizi procesa obračuna cijene koštanja uglja i proizvodne otkrivke, u funkciji primjene IFRIC 20. Testirali smo relevantne interne kontrole implementirane od strane rukovodstva Društva u ovom procesu.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 52/2016), kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима Друштва Рудник угља а.д. Плевља

Iзвјештај ревизора о финансијским исказима (Наставак)

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze (Nastavak)

Pri sastavljanju finansijskih iškaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iškaza

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iškazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iškaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iškaz ako takav iškaz postoji. Pogrešni iškazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iškaza.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosudjivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iškaza u finansijskim iškazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iškazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iškaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaznje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.
- Vršimo procjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u našem izvještaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća objelodanjivanja u finansijskim iškazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима Друштва Рудник угља а.д. Плевља

Iзвјештај revizora o finansijskim iskazima (Nastavak)**Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza (Nastavak)**

- Vršimo ocjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne poslovne promjene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se prepostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštена licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih iskaza za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa uključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Iзвјештај o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost priloženog godišnjeg Izvještaja menadžmenta u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu. U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg Izvještaja menadžmenta Društva za 2020. godinu sa finansijskim iskazima za tu poslovnu godinu koji su bili predmet revizije. Naši postupci u tom pogledu su bili ograničeni samo na ocjenu usaglašenosti finansijskih informacija sadržanih u godišnjem Izvještaju menadžmenta sa revidiranim finansijskim iskazima.

Po našem mišljenju, finansijske informacije objelodanjene u godišnjem Izvještaju menadžmenta Društva za 2020. godinu usklađene su, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa finansijskim iskazima Društva za 2020. godinu koji su bili predmet revizije i sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milovan Popović.

Podgorica, 23. mart 2021. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

Drustvo za reviziju
BDO d.o.o.
Podgorica

Naziv:	RUDNIK UGLJA A.D. PLJEVLJA		
Sjedište:	Pljevlja, Velimira Jakića broj 6		
Matični broj	2009501	Šifra djelatnosti	0520

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU / BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

-u EUR-

Grupa računa, račun	Pozicija	Red. broj	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihod od prodaje - neto prihod	201		45,423,676	43,470,171
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		3,080,064	3,645,904
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		467,314	422,839
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		55,152	55,609
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		412,162	367,230
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklajivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		(19,395,889)	(21,744,110)
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i toškovi materijala	209		(9,105,594)	(9,940,920)
53, 54 i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		(10,290,295)	(11,803,190)
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		(14,072,735)	(14,140,970)
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		(8,739,758)	(8,661,713)
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		(5,332,977)	(5,479,257)
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		(1,152,378)	(1,195,423)
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		(2,731,895)	(2,747,820)
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		(1,448,704)	(1,536,014)
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklajivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		-	-
580, 581, 582, 580	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklajivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklajivanja obrtnje imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220		(500,468)	(681,429)
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208- 211-217-220)	221		15,001,962	10,972,405
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222		-	-
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		485	73,433
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio), 664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229		485	73,433
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		845	3,740
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio), 664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233		845	3,740
	12. Vrijednosno usklajivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtnje imovine (235- 236)	234		(63,494)	11,749
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklajivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtnje imovine	235		2,509	43,892
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklajivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtnje imovine	236		(66,003)	(32,143)
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		(481,223)	(585,947)
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		(481,223)	(585,947)
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234–237)	241		(543,387)	(497,025)
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		14,458,575	10,475,380
690-590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		14,458,575	10,475,380
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		(1,356,809)	(917,992)
721	1. Tekući porez na dobit	246		(1,221,261)	(845,614)
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		(135,548)	(72,378)
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		13,101,766	9,557,388

Grupa računa, račun	Pozicija	Red. broj	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)					
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	249		-	-
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	250			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	251			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	252			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	253			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	254			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	255			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	256			
VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/					
VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom/ (249-258)					
IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)					
X. Zarada po akciji					
1.	Osnovna zarada po akciji	261		2.59	1.89
2.	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	262		2.59	1.89
XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica					
XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu					

Obrazac uskladen sa članom 4 Zakona o računovodstvu ("Sl.list CG" broj 52/16) i IV Direktivom 2013/34/EU Evropskog parlamenta i vijeća

U Pljevljima

Dana, 10.03. 2021.godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Odgovorno lice

Naziv:	RUDNIK UGLJA A.D. PLJEVLJA		
Sjedište:	Pljevlja, Velimira Jakića broj 6		
Matični broj	02009501	Šifra djelatnosti	0520

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2020. godine

u EUR

Grupa računa, račun	Pozicija	Red. broj	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A K T I V A				
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001			
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		68,418,804	65,213,803
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		2,750,517	3,243,335
010	1. Ulaganja u razvoj	004			
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		2,750,517	3,243,335
012	3. Goodwill	006			
015 i 016	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007			
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		64,816,356	61,179,179
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		45,951,211	41,405,568
023	2. Postrojenja i oprema	010		18,219,729	16,583,835
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		-	-
024	3.1. Investicione nekretnine	012			
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013			
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014			
027 i 028	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015		645,416	3,189,776
	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016		851,931	791,289
030,031(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017			
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018			
031(dio),032(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019		1,359	1,425
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020			
031(dio), 032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021			
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022			
038,039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023		850,572	789,864
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024			
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		17,263,700	14,566,330
	I. ZALIHE (027 do 030)	026		3,510,312	3,019,139
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027		3,509,510	3,017,855
11	2. Nedovršena proizvodnja	028			
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		714	837
15	4. Dati avansi	030		88	447
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		7,735,520	7,912,003
202, 203, 209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032		279,193	316,277
200, 209 (dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033		5,646,078	6,298,782
201, 209 (dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034			
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		1,810,249	1,296,944
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036			
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037			
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		1,810,249	1,296,944
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		179,579	146,007
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanim	040			
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041			
23 osim 236(dio) i 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042		179,579	146,007
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043		5,838,289	3,489,181
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044			
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045		61,370	79,430
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		85,743,874	79,859,563

Grupa računa, račun	Pozicija	Red. broj	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
P A S I V A					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		60,550,494	49,448,728
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		21,492,990	21,492,990
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
320	III. EMISIONA PREMIJA	104			
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105		13,980,175	14,023,579
321	1. Zakonske rezerve	106			
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107			
322(dio)	3. Druge rezerve	108		61,401	61,401
330 i potr. saldo rač. 331, 332,333, 334,	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		13,918,774	13,962,178
dugov. saldo rač. 331, 332,333, 334,	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110			
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		25,077,329	13,932,159
340	1. Nerasporedjeni dobitak ranijih godina	112		11,975,563	4,374,771
341	2. Nerasporedjeni dobitak tekuće godine	113		13,101,766	9,557,388
350	3. Gubitak ranijih godina	114			
351	4. Gubitak tekuće godine	115			
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		10,232,231	16,076,387
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		8,106,882	8,281,962
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		2,366,706	2,341,850
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120			
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		5,740,176	5,940,112
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		2,125,349	7,794,425
414, 415	1. Dugoročni krediti	123			2,271,667
41 bez 414,415	2. Ostale dugoročne obaveze	124		2,125,349	5,522,758
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		1,322,915	1,187,367
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126			
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		13,100,855	12,685,111
40 deo	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128		815,545	701,933
	II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	129		12,285,310	11,983,178
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		549,267	512,998
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131			
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132		93,406	50,642
433, 434 i 440-449	4. Obaveze prema dobavljačima	133		3,463,134	3,360,036
439(dio)	5. Obaveze po mjenicama	134			
420 i 431	6. Obaveze prema matričnom i zavisnim pravnim licima	135		160,267	143,520
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136			290,000
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		8,019,236	7,625,982
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138			
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139		4,384,170	4,208,169
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140		2,413,805	2,572,199
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141		1,221,261	845,614
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142			
490, 491,494	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143		537,379	461,970
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		85,743,874	79,859,563

Obrazac uskladen sa članom 4 Zakona o računovodstvu ("Sl.list CG" broj 52/16) i IV Direktivom 2013/34/EU Evropskog parlamenta i vijeća

U Prijevljima

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Dana, 10.03. 2021.godine

Prijevljima

MP

Naziv:	RUDNIK UGLJA A.D. PLJEVLJA		
Sjedište:	Pljevlja, Velimira Jakića broj 6		
Matični broj	02009501	Šifra djelatnosti	0520

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

-u EUR-

Pozicija 1	Red broj 2	Iznos	
		Tekuća godina 3	Prethodna godina 4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	60,512,203	51,849,571
1. Prodaja i primljeni avansi	302	60,405,828	51,728,831
2. Primljene kamate iz poslovne aktivnosti	303	105,118	119,978
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	1,257	762
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	306	(48,773,883)	(42,198,617)
1. Isplata dobavljačima i daci avansi	306	(18,539,961)	(17,667,513)
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	(15,620,749)	(14,654,357)
3. Plaćene kamate	308	(80,908)	(161,324)
4. Porez na dobitak	309	(794,877)	(736,572)
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	(13,737,388)	(8,978,851)
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	11,738,320	9,650,954
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja(1 do 5)	312	-	173,777
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315		173,777
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	(5,007,209)	(8,300,082)
1. Kupovina akcija i udjela (neto prilivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	(4,006,363)	(8,300,082)
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321	(1,000,846)	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	(5,007,209)	(8,126,305)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja(1 do 3)	323	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja(1 do 4)	327	(4,381,667)	(1,200,000)
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odliv)	329	(2,561,667)	(290,000)
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331	(1,820,000)	(910,000)
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	(4,381,667)	(1,200,000)
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)		2,349,444	324,649
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	3,489,181	3,164,977
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	-	-
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336	(336)	(445)
E. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	337	5,838,289	3,489,181

Obrazac usklađen sa članom 4 Zakona o računovodstvu ("Sl.list CG" broj 52/16) i IV Direktivom 2013/34/EU

U Pljevljima

Lice odgovorno za sastavljanje

Odgovorno lice

Dana, 10 03 2021.godine

dejan

Naziv	RUDNIK UGLJA A.D. PLJEVLJA											
Sjedište	Pljevlja, Velimira Jakića broj 6											
Matični broj	02009501						Šifra djelatnosti			0520		

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

-u EUR-

Pozicija	OPIS	Red br	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red br	Ostali kapital (rn 309)	Red br	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red br	Emisiona premija (rn 320)	Red br	Rezerve (rn 321, 322)	Red br	Revalorizacion e rezerve (grupa 33)	Red br	Nerapoređena dobit (grupa 34)	Red br	Gubitak (grupa 35)	Red br	Otkupljene sopstvene akcije i udjeli (rn 237)	Red br	Ukupno (kol.2+3+4+5+ 6+7+8-9-10)	Red br	
			1				4		5		6		7		8		9		10				
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11												
1.	<u>Stanje na dan 01.01. 2019. godine</u>	401	21,492,990	410	61,401	419		428		437		446	14,404,385	455	6,584,828	464	1,652,264	473			482	40,891,340	
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456			465		474		483	-	
3.	<u>Korigovao početno stanje na dan 01.01. 2019. godine (r.br. 1+2)</u>	403	21,492,990	412	61,401	421		430		439		448	14,404,385	457	6,584,828	466	1,652,264	475			484	40,891,340	
4.	Neto promjene u <u>2019</u> godini	404		413		422		431		440		449	(442,207)	458	7,347,331	467	(1,652,264)	476			485	8,557,388	
5.	<u>Stanje na dan 31.12. 2019. godine (r.br. 3+4)</u>	405	21,492,990	414	61,401	423		432		441		450	13,962,178	459	13,932,159	468	-	477			486	49,448,728	
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460			469		478		487	-	
7.	<u>Korigovao početno stanje na dan 01.01. 2020. godine (r.br. 5+6)</u>	407	21,492,990	416	61,401	425		434		443		452	13,962,178	461	13,932,159	470	-	479			488	49,448,728	
8.	Neto promjene u <u>2020</u> godini	408		417		426		435		444		453	(43,404)	462	11,145,170	471		480			489	11,101,766	
9.	<u>Stanje na dan 31.12. 2020. godine (r.br. 7+8)</u>	409	21,492,990	418	61,401	427		436		445		454	13,918,774	463	25,077,329	472	-	481			490	60,550,494	

Obrazac usklađen sa članom 4 Zakona o računovodstvu ("Sl.list CG" broj 52/16) i IV Direktivom 2013/34/EU Evropskog parlamenta i vijeća

U Pljevljima

Dana, 10.03. 2021.godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza

Odgovorno lice

RUDNIK UGLJA
— PLJEVLJA —

**RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
ZA 2020. GODINU**

I. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Preduzeće "Rudnik uglja" A.D. Pljevlja je osnovano Odlukom o transformaciji JP "Rudnik uglja" Pljevlja u akcionarsko društvo broj 03-12190 /8 od 28.12.1998 godine i upisano u sudske registre kod Privrednog suda u Bijelom Polju pod brojem Fi 1105/98 od 18.10.1999 godine.

Društvo posluje pod nazivom "Rudnik uglja" akcionarsko društvo Pljevlja, skraćeno "Rudnik uglja" A.D. Pljevlja.

Usaglašavajući svoju registraciju sa Zakonom o privrednim društvima kompanija je 12.02.2002 godine izvršila preregistraciju kod CRPS u Podgorici po registracionom broju 4-0001652/001, kao akcionarsko društvo. Društvo je kod CRPS u Podgorici registrovalo nastavak djelatnosti po registracionom broju 4-0001652/038 od 18.08.2020. godine

Društvo obavlja slijedeće djelatnosti:

- 0520 - vađenje mrkog uglja i lignita;
- 0811 - vađenje građevinskog i ukrasnog kamena;
- 0891 - vađenje minerala za proizvodnju mineralnih đubriva i hemikalija;
- 0990 - uslužne djelatnosti u vezi sa vađenjem ostalih ruda i kamena;
- 2815 - proizvodnja ležajeva, zupčanika i zupčastih pogonskih elemenata;
- 3312 - popravka mašina;
- 4110 - razrada građevinskih projekata;
- 4120 - izgradnja stambenih i nestambenih zgrada;
- 4211 - izgradnja puteva i auto-puteva;
- 4213 - izgradnja mostova i tunela;
- kao i ostali građevinski radovi po granama 422, 429, 431, 432 i grupama 4339, 4399.

Pored prethodno navedenih djelatnosti Društvo je registrovano za poslove posredovanja u prodaji, kao i poslove trgovine na veliko i malo, istraživanje tržišta, prevoza robe u drumskom saobraćaju, kao i drugih djelatnosti u okviru registrovane djelatnosti kod CRPS.

Matični broj društva je 02009501.

Društvo je registrovano u sistemu poreza na dodatu vrijednost po rješenju Direkcije javnih prihoda RCG broj 50/31-00497-9 od 31.12.2004 godine.

Sjedište Društva je u Pljevljima, ulica Velimira Jakića broj 6.

Po registraciji Komisije za hartije od vrijednosti i evidenciji depozitara kapital Društva iznosi 21.492.989,65 € i podijeljen je na 5.064.443 akcije nominalne vrijednosti po akciji vrijednosti 4,2439 €.

Organi upravljanja i rukovođenja društвom su Skupština akcionara, Odbor direktora, Izvršni direktor i Sekretar društva. Skupština akcionara, kao najviši organ Društva, čine svi akcionari društva. Skupština akcionara bira Odbor direktora. Odbor direktora ima 5 članova, koje imenuje i razrešava Skupština akcionara Društva. Odbor direktora imenuje Izvršnog direktora i Sekretara društva. Izvršni direktor zastupa i rukovodi poslovanjem Društva.

I. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU (Nastavak)

Platni promet u zemlji se obavlja preko žiro računa koji se vode kod:

- NLB Montenegro banke AD; žiro račun broj 530-12878-82,
- Prve banke CG Nikšić, žiro račun broj 535-5924-58,
- Addiko banke; žiro račun broj 555-34-47
- Erste bank AD Podgorica; žiro račun broj 540-5105-59
- Hipotekarne banke AD Podgorica; žiro račun broj 520-9891-84

Platni promet sa inostranstvom obavlja se preko deviznih računa otvorenih kod: Prve banke CG Nikšić i Erste banke.

Na kraju 2020. godine Društvo ima 812 stalno zaposlenih i 42 zaposlena preko agencije.

II. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH ISKAZA

Finansijski iskazi Rudnika uglja A.D. Pljevlja sastavljeni su na bazi računovodstvenih evidencijskih dokumenata ovog Društva za period 01.01.2020.-31.12.2020. godine.

Računovodstvene evidencije (glavna knjiga, evidencija poslovnih partnera, ostale pomoćne evidencije) se vode na karticama elektronski.

Izvještajna jedinica u finansijskim iskazima je €.

Računovodstvene evidencije koje su činile bazu za sastavljanje predmetnih finansijskih iskaza, nad kojima se sprovode i postupci suštinskog ispitivanja u toku revizije sastavljene su na osnovu okvira za sastavljanje i objelodanjivanje finansijskih iskaza, važećeg za period na koji se odnose predmetni finansijski iskazi. Ovaj okvir čine:

- zakonski propisi kojima se reguliše obavljanje djelatnosti iz ove oblasti,
- Međunarodni računovodstveni standardi i
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

U izvještajnom periodu Društvo je svoje računovodstvene evidencije i sastavljanje finansijskih iskaza vršilo u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore ("Sl.list Crne Gore" broj 52/2016), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl.list Crne Gore" broj 5/2011), kao i prema slijedećim Međunarodnim računovodstvenim standardima i to : IAS 1, IAS 2, IAS 7, IAS 8, IAS 10, IAS 11, IAS 12, IAS 16, IAS 17, IAS 18, IAS 19, IAS 20, IAS 21, IAS 23, IAS 24, IAS 26, IAS 27, IAS 28, IAS 29, IAS 30, IAS 31, IAS 32, IAS 33, IAS 34, IAS 36, IAS 37, IAS 38, IAS 39, IAS 40, IAS 41, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja IFRS broj 1,2,3,4,5,6,7 i 13.

Sastavljeni finansijski iskazi za 2020. godinu naknadno su promjenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2.1. Nastavak poslovanja

Društvo je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od EUR 13.101.766. Na dan 31. decembar 2020. godine obrtna imovina Društva je veća od njegovih kratkoročnih obaveza za EUR 4.162.845. Rukovodstvo smatra da Društvo ima adekvatne resurse da nastavi sa poslovanjem u doglednoj budućnosti. Shodno tome, priloženi finansijski iskazi Društva su pripremljeni po načelu stalnosti poslovanja.

II. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)

2.1. Nastavak poslovanja (Nastavak)

Efekti globalne krize uzrokovane pandemijom virusa Covid-19

Izbijanje epidemije korona virusa COVID-19 u januaru 2020. i njegovo globalno širenje po svijetu doveli su do toga da se proglaši globalna pandemija korona virusa.

I pored brojnih komplikacija koje je sa sobom donijela pandemija virusa COVID-19, Rudnik je pravovremenom reorganizacijom poslovnih procesa i uz visoku tehnološku disciplinu uspio da 2020. godinu završi sa rezultatima koji su u proizvodnom i finansijskom iskazu bolji i od istih iz rekordne 2019. godine.

Neposredni negativni uticaj Pandemije se u prvom redu reflektovao na pad prodaje i isporuke uglja za potrebe kupaca široke potrošnje. Prodaja i isporuka uglja u ovoj kategoriji je u odnosu na 2019. godinu bila manja za 15.578 t ili za 11% i na taj pad je Pandemija dominantno uticala. Naime, na samom početku Pandemije je došlo do zatvaranja graničnih prelaza „Ranče“ i „Kula“ preko kojih Rudnik distribuira ugalj najvećem broju kupaca široke potrošnje, što je dovelo do značajnog pada prodaje u prva dva kvartala 2020. godine. Međutim, dobro osmišljenom prodajnom politikom problem je ublažen u trećem, a posebno u četvrtom kvartalu, u kome je prodaje uglja za široku potrošnju realizovana za 8% više od planirane.

Dodatni negativni uticaj se odnosio na usporen uvoz rezervnih djelova i repromaterijala, kao i nemogućnost pravovremenog dolaska stručnih servisnih timova iz inostranstva, ali je taj uticaj kroz dodatni napor stručnih službi Rudnika minimiziran i nije proizveo značajnije negativne efekte u poslovanju.

Proizvodnja uglja u 2020. godini je realizovana u ukupnom iznosu od 1.656.952 tona, što je za 3,4% više od plana i za 6,1% više nego u prethodnoj godini.

U strukturi ukupnih prihoda koji su u 2020. godini iznosili 48.974.893 Eur, najznačajnije mjesto pripada prihodima od prodaje uglja u iznosu 45.163.448 Eur, što je za 4,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje uglja za potrebe TE su bili veći za 7,4 %, a prihodi od prodaje na tržištu široke potrošnje (zbog višemjesečnog zatvaranja granica na početku pandemije) manji su za 11,8% u odnosu na 2019. godinu.

Prihodi od prodaje za 2020. godinu iznosio je EUR 45.423.676, što je za 4% više u odnosu na prihod od prodaje EUR 43.470.171 za 2019. godinu (Napomena B.1.).

Rukovodstvo Društva pažljivo prati razvoj situacije i na osnovu najboljih raspoloživih informacija do sada, rukovodstvo Društva smatra da nema potrebe da se izvrši bilo kakva korekcija u finansijskim iskazima za 2020. godinu.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Nematerijalna imovina

Osnovni uslovi za priznavanje nematerijalnih ulaganja prema MRS 38 su:

- mogućnost identifikacije,
- kontrola nad resursom i
- postojanje buduće ekonomske koristi.

Ukoliko stavka ne zadovoljava neki od uslova navedenih u definiciji nematerijalne imovine, izdaci njenog sticanja ili internog generisanja se priznaju kao rashod kada nastanu. Paragrafima od 11 do 17, MRS 38 su bliže definisani uslovi priznavanja.

Ovu poziciju čine licence, patenti, koncesije, nematerijalna ulaganja u pripremi.

Nematerijalna ulaganja – koncesija

Društvo priznaje nematerijalno ulaganje na osnovu ugovora o koncesiji kada stekne pravo na korišćenje rudnog bogatstva koje je predmet koncesije. Nakon početnog priznavanja, navedeno nematerijalno ulaganje se vrijednuje po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne akumulirane gubitke uslijed obezvrjeđenja.

Procjenjeni korisni vijek trajanja nematerijalnog ulaganja na osnovu Ugovora o koncesiji jeste period od momenta kada je Društvo steklo pravo na obavljanje koncesione aktivnosti pa do kraja trajanja koncesionog perioda (20 godina).

Licence i softver

Licence i softver se vrijednuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne akumulirane gubitke uslijed obezvrjeđenja a amortizuju se proporcionalnom metodom tokom perioda od 3 do 5 godina.

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju račune na kojima se evidentiraju prirodna bogatstva (zemljište i šume), građevinski objekti, oprema, inventar sa kalkulativnim otpisom, višegodišnji zasadi, osnovno stado, ostala osnovna sredstva i osnovna sredstva u pripremi.

Materijalna imovina - nepokretnosti, postrojenja i oprema inicijalno se procjenjuju (priznaju se) po cijeni koštanja. Kod inicijalnog priznavanja obuhvataju se i troškovi demontiranja, uklanjanja i restauracije.

Nepokretnosti, postrojenja i oprema proizvedeni u sopstvenoj režiji procjenjuju se u bilansima po cijeni koštanja koju čine direktni troškovi uvećani za ostale troškove koji se odnose na proizvodnju ovih materijalnih sredstava.

Troškovi ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu poslije početnog priznavanja se u bilansu stanja priznaju kao i inicijalno priznavanje sredstava sa ove pozicije, odnosno povećavaju vrijednost sredstava a istovremeno se isknjižava knjigovodstveni iznos dijela sredstava koji se zamjenjuje.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Za materijalne resurse koji se Društvo nabavlju od trećih lica (ne proizvodnja u vlastitoj režiji) evidentiranje - procjene se vrše po nabavnoj cijeni koja se strukturira od faktурne cijene dobavljača i zavisnih troškova nastalih do dovođenja takvog sredstva u stanje da se isto stavi u eksploataciju.

Sredstva koja čine ovu bilansnu poziciju otpisuju se periodično u korisnom vijeku trajanja sredstava. Obračun amortizacije vrši se za sva sredstva koja se obuhvataju na ovoj bilansnoj poziciji bez obzira da li su u funkciji ili van funkcije.

Amortizacija zemljišta, kao prirodnog bogatstva se ne vrši, za građevinske resurse i opremu se primjenjuje pravolinijska metoda amortizacije. Metoda je odabrana na osnovu vitalnosti pojedinih resursa u korisnom vijeku eksploatacije. Osnovica za amortizaciju resursa u upotrebi je nabavna vrijednost sredstava, odnosno fer vrijednost, umanjene (u oba slučaja) za rezidualnu vrijednost sredstava.

Rezidualna vrijednost je procijenjeni iznos nekog sredstva koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo to sredstvo, poslije umanjenja za troškove prodaje, uz pretpostavku da se to sredstvo nalazi na kraju vijeka i u stanju u kojem se očekuje da će se naći na kraju vijeka trajanja.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po fer vrijednosti, zasnovanoj na periodičnim, u skladu sa MRS najmanje trogodišnjim a najviše petogodišnjim, procjenama vrijednosti koje vrše nezavisni procijenitelji, umanjenoj za kasniju amortizaciju.

Učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se revalorizuju. Može biti neophodno da se revalorizacija vrši i na godišnjem nivou.

Povećanje knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se u okviru kapitala na računu revalorizacione rezerve. Smanjenja knjigovodstvene vrijednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrijednosti istih sredstava do iznosa evidentiranih na revalorizacione rezervama, a smanjenja preko iznosa rezervi terete bilans uspjeha. Povećanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava kojima se ukidaju prethodna umanjenja vrijednosti se priznaju u korist bilansa uspjeha.

Revalorizacione rezerve se prenose u neraspoređenu dobit u dva slučaja:

- prilikom rashodovanja i
- prilikom otuđenja sredstava, u ukupnom iznosu.

Investicione nekretnine

Ulaganje u nekretnine namijenjene sticanju prihoda (investicione nekretnine) predstavlja ulaganje u imovinu koja se drži u cilju sticanja prihoda putem izdavanja u zakup ili od povećanja tržišne vrijednosti, ili i jedno i drugo.

Početno priznavanje investicionih nekretnina je po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost predstavlja nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove nabavke.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Investicione nekretnine (Nastavak)

Investicione nekretnine se naknadno vrijednuju po njihovoj fer vrijednosti procijenjenoj od strane nezavisnog procjenjivača, a efekat promjene fer vrijednosti priznaje se u korist ili na teret poslovnih prihoda.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje investicionih nekretnina, iskazuju se kao dio poslovnih prihoda ili rashoda.

Stalna sredstva namijenjena prodaji

Društvo klasificuje stalna sredstva kao sredstva namijenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrijednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem.

Po MFSI-5, paragrafi od 7 do 9, zahtjevaju da stalna imovina bude dostupna za momentalnu prodaju, da je prodaja vrlo verovatna, posvećenost planu prodaje, mogućnost nastanka okolnosti koje produžuju okončanje prodaje.

Stalna sredstva namijenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Društvo ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namijenjena prodaji.

Stalna sredstva koja ne zadovoljava kriterijume iz MFSI-5 prestaju da se klasifikuju kao imovina za prodaju u skladu sa paragafom 26.

3.3. Zalihe

Prema MRS-2, paragraf 6, zalihe su sredstva:

- a) koja se drže radi prodaje u redovnom poslovanju,
- b) u procesu proizvodnje takva se prodaju, ili
- c) u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga

Zalihe čine računi na kojima se registruje evidencija o zalihamama robe, materijala, sirovina, goriva, ulja, rezervnih djelova, alata i inventara koji se otpisuje u cijelosti na teret troškova u izvještajnom periodu, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Zalihe se evidentiraju i procjenjuju u bilansu stanja po cijeni koštanja koja sadrži fakturnu cijenu i zavisne troškove, odnosno po neto prodajnoj cijeni ukoliko je ista bila niža od cijene koštanja. Trošenje zaliha se procjenjuje po metodi prosječnih cijena.

U slučajevima kada se ocjeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto ostvarivu prodajnu vrijednost vrši se ispravka zaliha na teret ostalih rashoda. Krajem svakog obračunskog perioda utvrđuje se da li postoji potreba za dodatnom ispravkom vrijednosti zaliha sa usporenim obrtom. Oštećene zalihe i zalihe sa neodgovarajućim kvalitetom i neodgovarajućim rokovima za upotrebu se otpisuju na teret troškova perioda.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.3. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva su instrumenti koji se evidentiraju u aktivi bilansa stanja Društva od momenta kada je ugovornim odredbama vezano za instrument.

a) Dugoročna potraživanja

Dugoročna potraživanja prezentiraju potraživanja Društva po osnovu dugoročnih mjenica, po osnovu finansijskog lizinga i ostala potraživanja sa rokom dospeća dužim od jedne godine.

Ova bilansna pozicija se procjenjuje i prezentira u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti potraživanja. Potraživanja čija je naplata neizvjesna se otpisuju na teret rashoda.

b) Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane čine potraživanja po osnovu dugoročnih hartija od vrijednosti, učešća u kapitalu drugih kompanija, datih kredita i drugih plasmana sa rokom dospeća dužim od dvanaest mjeseci u odnosu na datum bilansa stanja.

Ova bilansna pozicija se procjenjuje i prezentira u bilansu stanja u zavisnosti od plasmana; učešća u kapitalu po nabavnoj vrijednosti u skladu sa MRS 39, HOV namjenjene prodaji po tržišnoj – fer vrijednosti, a HOV koje se drže do dospijeća u bruto iznosu (nominalni iznos potraživanja uvećan za ugovoreni interes).

Na ovoj bilansnoj poziciji Društvo ima značajniju stavku u vidu stambenih kredita. Naime, na osnovu Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih vrši se raspodjela sredstava za stambenu izgradnju i to:

- po osnovu kupovine, odnosno izgradnje stana ili porodične stambene zgrade,
- po osnovu poboljšanja uslova stanovanja.

Na stambeni kredit imaju pravo samo oni zaposleni koji su u Društву u periodu dužem od deset godina, osim zaposlenih koji obavljaju poslove od posebnog značaja za Društvo.

Kreditna obaveza zaposlenih utvrđuje se tako što se za svaku godinu radnog staža obaveza umanjuje za 3,4% odobrenih sredstava, s tim da kreditna obaveza ne može biti manja od 25% ukupnog iznosa sredstava dobijenih po osnovu kredita. Kredit se dodjeljuje sa rokom otplate od 10 godina bez kamate.

Zaposleni koji ponudi isplatu ukupnog iznosa dodijeljenog kredita u roku od 1 godine, ima pravo na dodatni popust od 10%.

Stambeni krediti gdje su iscrpljeni svi načini naplate otpisuju se na teret rashoda perioda.

Stambeni krediti se u skladu sa MRS 39 vrijednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.3. Finansijska sredstva (Nastavak)

c) Potraživanja iz poslovnih odnosa

Kratkoročna potraživanja čine potraživanja za prodate proizvode, izvršene usluge, prodatu robu i material, date avanse dobavljačima, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija po specifičnim odnosima, potraživanja za kamate i dividende, dozvoljena sumnjiva potraživanja kao i ostala potraživanja.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se procjenjuju u nominalnom iznosu umanjena za rezervisanje rizika po osnovu nenaplativosti potraživanja, odnosno umanjenja po osnovu povraćaja robe i proizvoda zbog reklamacije kada isporuke odstupaju od ugovorenog, odnosno standardizovanog kvaliteta predmeta isporuka.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja sa fiksnim ili utvrđenim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu mjere se po amortizacionom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti po osnovu procjene rukovodstva o njihovoј vjerovatnoj naplativosti.

Objektivni dokazi za umanjenje potraživanja su:

- značajna finansijska teškoća pravnog lica
- kašnjenje ili popust u plaćanju ili
- velika verovatnoća da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja koriguje se preko ispravke vrijednosti, a iznos obezvrjeđenja se priznaje kao pozicija ostalih rashoda. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrijednosti, a naplata prethodno otpisanog potraživanja iskazuje se u strukturi ostalih prihoda.

Direktan otpis potraživanja vrši se samo u slučaju kada su iscrpljene sve mogućnosti za naplatu tj. kada postoji rješenje suda o stečaju ili likvidacijii pravnog lica.

Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročni potraživanja i plasmani obuhvataju potraživanja Društva po osnovu izvršenih plasmana čiji je rok dospeća do 12 mjeseci. Ova bilansna pozicija obuhvata i dio dugoročnih potraživanja i plasmana koji dospijevaju na naplatu u period do jedne godine.

Kratkoročna potraživanja čija je naplata neizvjesna se otpisuju na teret rashoda perioda.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava:

- kada isteknu ugovorena prava,
- ako se finansijska sredstva prenesu na drugi pravni subject, a samim tim i svi rizici i koristi po osnovu vlasništa nad sredstvom.

d) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti Društva obuhvatuju sredstva na računu kod banaka ili drugih finansijskih institucija, sredstva u blagajnama i novčana sredstva oročena do tri mjeseca koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promjene vrednosti.

Novčana sredstva se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti, odnosno stanja na žiro računu i u blagajni Društva uvećana za preračun valuta koje nijesu izražene u izvještajnoj valuti, primjenom međuvalutnog odnosa predmetne valute i izvještajne valute.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.3. Kapital

a) Upisani kapital

Upisani kapital obuhvata račune Društva na kojima se registruje evidencija o akcijskom kapitalu.

Registracija na ovoj poziciji vrši se na osnovu odluke Skupštine akcionara Društva i rješenja nadležnih državnih organa u skladu sa direktivama MSFI i zakonskih propisa o HOV.

Podaci u knjigovodstvenoj evidenciji Društva trebaju se podudarati sa podacima iz evidencije CKDD, odnosno iz pravnog akta Društva koji je dostavljen CRPS, kao i sa podacima u evidenciji Tržišta kapitala Crne Gore.

Akcijski kapital se procjenjuje i priznaje u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti.

b) Emisiona premija

Emisiona premija obuhvata račune Društva o evidenciji premija, odnosno pozitivnoj razlici između postignutih cijena prodaje akcija i cijena utvrđenih u odluci o emisiji, odnosno prospektu. Emisiona premija čini distributivni dio ukupnog kapitala Društva.

c) Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve imaju karakter nedistributivnog kapitala a formiraju se po osnovu efekata izvršene procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje je Društvo izvršilo u skladu sa metodom računovodstvenog obuhvatanja i iskazivanja njihove vrijednosti po MRS 16.

Revalorizacione rezerve po osnovu procjene mogu se direktno iskazati kao povećanje neraspoređene dobiti ili kao smanjenje akumuliranog nepokrivenog gubitka u visini realizovanih revalorizacionih rezervi. Realizovane revalorizacione rezerve se smatraju u slučaju izvršene prodaje, odnosno rashodovanja predmetne nekretnine, postrojenja i opreme.

d) Ostale rezerve

Ostale rezerve obuhvataju račune o evidenciji rezervi formiranih distribucijom distributivnog dijela kapitala - neraspoređene dobiti. Rezerve se formiraju iz neraspoređene dobiti.

e) Neraspoređeni dobitak /gubitak

Neraspoređeni dobitak / gubitak obuhvata neraspoređeni dobitak ranijih godina i tekuće godine umanjen za pokriće eventualnih gubitaka iz ranijih godina ili tekuće godine, obaveza za dividende, distribuciju dobiti za povećanje akcijskog kapitala i ostalih oblika nedistributivnog kapitala (rezervi) i obaveze za poreze iz dobitka.

Akumulirani dobitak je distributivni segment kapitala kompanije i koristi se shodno poslovnim odlukama Društva za isplate akcionarima ili za ponovne investicije.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Dugoročna i kratkoročna rezervisanja

a) Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja obuhvataju procjenu i prezentaciju rezervisanja za buduće moguće, odnosno izvjesne troškove koji imaju mogućnost odnosno izvjesnost nastanka u roku dužem od dvanaest mjeseci od dana bilansa stanja. Rezervisanja se priznaju na osnovu sadašnjih događaja ako su gubici nužni ili izvjesno mogući da se ispunij obaveza koja je nastala iz prošlih događaja.

Potreba rezervisanja utvrđena su Zakonom i većim brojem MRS. Za Društvo najznačajnija rezervisanje se odnose na:

- rezervisanja za troškove rekultivacije zemljišta u skladu sa Zakonom o rudarstvu CG,
- rezervisanja za otpremnine i jubileje (davanja u skladu sa Kolektivnim ugovorom Društva) regulisano je MRS 19 i
- rezervisanja za sudske sporove u skladu sa MRS 37- Rezervisanja, nepredviđene obaveze i potencijalna imovina.

Rezervisanja za otpremnine i jubileje utvrđuje se aktuarskim odmjeravanjem uz odgovarajuće pretpostavke: diskontna stopa, rast zarada, stopa fluktuacije.

b) Kratkoročna rezervisanja

Kratkoročna rezervisanja obuhvataju procjenu i prezentaciju rezervisanja za moguće odnosno izvjesne troškove koji imaju mogućnost odnosno izvjesnost nastanka u roku od dvanaest mjeseci od dana bilansa stanja. Rezervisanja se priznaju na osnovu sadašnjih događaja ako su gubici nužni ili izvjesno mogući da se ispunij obaveza koja je nastala iz prošlih događaja.

Godišnji odmori (plaćena odsustva) mogu se prenositi i koristiti u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen kao rezultat neiskorišćenih kumuliranih prava na dan bilansa stanja. U slučaju nekumuliranih troškova plaćenih odsustava, obaveza ili trošak se ne priznaju do vremena odsustva. Društvo obračunava naknade za kratkoročna plaćena odsustva zaposlenih u skladu sa MRS 19 "-Naknade zaposlenima.

3.5. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su instrumenti koji se evidentiraju u pasivi bilansa stanja Društva od momenta kada je ugovornim odredbama vezano za instrument.

a) Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze čine obaveze Društva: dugoročni krediti, obaveze po izdatim HOV, obaveze po osnovu finansijskih lizinga i ostale obaveze sa rokom dospeća dužim od 12 mjeseci u odnosu na datum bilansa stanja.

Ostale dugoročne obaveze se odnose na obaveze po osnovu koncesija i obaveze po osnovu reprograma javnog duga. U skladu sa MRS 39 iskazane su po fer vrijednosti korišćenjem:

- za obaveze po osnovu koncesija diskontna stopa koja predstavlja ponderisanu aktivnu kamatnu stopu banaka (efektivna) za privredu preko jedne godine objavljenu od strane CBCG
- za obaveze po osnovu javnog duga prosječna stopa kreditnog zaduženja Društva.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijske obaveze (Nastavak)

b) Kratkoročne obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze čine računi o obavezama Društva po osnovu primljenih kratkoročnih kredita, dividendi, izdatih hartija od vrijednosti i dio dugoročnih kredita i ostale finansijske obaveze koje dospijevaju u roku kraćem od 12 mjeseci u odnosu na bilans stanja.

Kratkoročne finansijske obaveze iz poslovanja se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja u zavisnosti od vrste obaveze u bruto iznosu (nominalni iznos obaveza uvećan za ugovoren i dospjeli interes), nominalnom iznosu ili po tržišnoj (fer) vrijednosti.

Kratkoročne obaveze poslovanja

Kratkoročne obaveze poslovanja prezentiraju obaveze Društva iz poslovnih odnosa sa rokom dospjeća do 12 mjeseci i to: obaveze prema dobavljačima, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada i drugih davanja zaposlenim, poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada i ostalih isplata zaposlenima i članovima organa upravljanja, obaveze prema članovima Odbora direktora i drugih tijela Društva kojima se plaćaju razne nadoknade, kamata na kredite, obaveze za avanse primljene od kupaca (nije izvršena isporuka).

Kratkoročne obaveze iz poslovanja se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja u nominalnom iznosu. Otpis obaveza u korist vanrednih prihoda se vrši nakon isteka roka zastarelosti po strukturi obaveza ukoliko se sa sigurnošću utvrdi da je rok zastarelosti nastupio.

Priznavanje i odmeravanje prihoda i rashoda

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada se rizik i korist povezana sa pravom vlasništva prenosi na kupca, a to podrazumeva datum isporuke kupcu. Prihodi se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, u neto iznosu nakon umanjenja za date popuste, povraćaje proizvoda i porez na dodatu vrijednost. Sa datumom na koji se knjiže prihodi takođe se knjiže i odgovarajući rashodi (princip uzročnosti prihoda i rashoda).

3.6. Prihodi

a) Prihodi od prodaje

Prihodi obuhvataju račune na kojima se evidentiraju prihodi od prodaje robe, materijala, proizvoda i usluga na domaćem i inostranom tržištu.

Prihodi se evidentiraju po načelu fakturisane realizacije kada nema značajnijih neizvjesnosti u naplati potraživanja i kada ne postoji rizik od povraćaja robe i proizvoda od kupaca po osnovu reklamacije neodgovarajućih kvalitativnih osobina predmetnih isporuka.

Kada postoji rizik od nenaplativosti potraživanja zbog insolventnosti i eventualnog stečajnog postupka, odnosno likvidacije kupaca ili zbog reklamacije predmetnih isporuka zbog neodgovarajućih kvalitativnih osobina isporuka, otpis takvih potraživanja se vrši kao ispravka potraživanja za sumnjuva i sporna potraživanja u okviru ostalih rashoda.

U okviru prihoda se kao njihovo umanjenje iskazuju i odobreni popusti na evidencionoj cijeni, rabat, kasa-skonto i slično.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.6. Prihodi (Nastavak)

b) Izvršen i kapitalizovan rad od strane Društva za sopstvene svrhe

Izvršen i kapitalizovan rad od strane Društva za sopstvene svrhe prezentira račune na kojima se registruje evidencija o korišćenju sredstava za sopstvene učinke koji donose ekonomsku korist u budućem periodu.

Ovdje se obuhvataju transakcije upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za sopstveni transport nabavke materijala i robe i slične transakcije. Izvršen i kapitalizovan rad od strane Društva za sopstvene svrhe se procjenjuje i prezentira u bilansu uspjeha po istorijskom trošku.

Kapitalizacija otkrivke IFRIC 20 – „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa”

Za primjenu IFRIC 20 treba obezbijediti:

- identifikaciju komponenti na koje se odnose aktivnosti uklanjanja otkrivki i
- metod alokacije troškova koji se koristi za mjerjenje troškova kapitalizacije sredstava za aktivnosti uklanjanja otkrivki

Alokacija troškova i metodi amortizacije će biti bazirani na procjenjenim količinama otkrivke i rude.

Primenom IFRIC 20, a u skladu sa MRS 16 - „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“, sredstva za uklanjanje otkrivki se klasificuje kao stalna imovina jer su ispunjeni slijedeći uslovi:

- vjerovatno je da će buduća ekomska korist (poboljšan pristup rudnom ležištu) povezana sa uklanjanjem otkrivke pricicati u društvo;
- društvo može da identificuje komponentu rudnog ležišta za koje je pristup poboljšan i
- troškovi koji se odnose na aktivnosti uklanjanja otkrivke koji su povezani sa tom komponentom se mogu pouzdano odmjeriti.

Na početku najranije prezentovanog perioda, svaki prethodno priznat saldo sredstva koji je rezultirao od uklanjanja otkrivke u toku proizvodne faze ("prethodno sredstvo po osnovu uklanjanja otkrivke") ponovo se klasificuje kao dio postojećeg sredstva sa kojim se povezuje uklanjanje otkrivke, u mjeri u kojoj postoji preostali dio odredive komponente rudnog ležišta sa kojim se može povezati prethodno sredstvo po osnovu uklanjanja otkrivke. Takav saldo se amortizuje tokom preostalog očekivanog korisnog vijeka trajanja odredive komponente rudnog ležišta.

3.7. Rashodi

Poslovni rashodi u toku perioda prezentiraju račune na kojima se registruje nabavna vrijednost prodate robe, troškovi sirovina i materijala, troškovi goriva i energije, troškovi zaposlenih, rezervisanja i amortizacija i ostali poslovni rashodi.

a) Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih obuhvataju račune o evidenciji troškova po osnovu zarada i naknada zarada, ostalih ličnih rashoda, naknade i ostala davanja zaposlenima i porezi i doprinosi na lična primanja.

Troškovi zaposlenih se u bilansu uspjeha procjenjuju i prezentiraju po nominalnoj vrijednosti nastalih, odnosno obračunatih obaveza po osnovu zaposlenja, odnosno obaveza upodobljenih sa zaposlenjem bez obzira na isplatu, odnosno neizvršenje isplata po tim osnovama.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Rashodi

b) Ostala primanja zaposlenih – otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Društvo je obavezno da zaposlenima, pri odlasku u penziju isplati otpremnине u visini šest mјesečnih plata koju bi ostvario za mјесec koji prethodi mјesecu u kojem se isplaćuje otpremnina, s tim što tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od šest prosječnih zarada po zaposlenom isplaćenih u Društву, za mјесec koji prethodi mјesecu u kome se vrši isplata otpremnине.

Pored toga, Društvo isplaćuje i jubilarne nagrade. Naknada za jubilarne nagrade određuju se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu.

Definisana obaveza za ostala primanja zaposlenih se procjenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primjenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrijednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primjenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze biti plaćene i koje imaju rok dospijeća koji približno odgovara rokovima dospijeća navedenih obaveza.

c) Amortizacija

Amortizacija obuhvata obračun amortizacije nematerijalnih i materijalnih sredstava koja podliježu obaveznom godišnjem otpisu.

Amortizacija za zemljišta, kao prirodna bogatstva se ne vrši. Za nematerijalna imovina, građevinske objekte, postrojenja i opremu se primjenjuje pravolinijska metoda amortizacije. Metoda je odabrana na osnovu vitalnosti pojedinih resursa u korisnom vijeku eksploatacije.

Osnovica za amortizaciju resursa u upotrebi je nabavna ili fer vrijednost sredstava, a za novonabavljeni cijena koštanja, umanjena (u oba slučaja) za rezidualnu vrijednost sredstava.

Amortizaciona stopa za sredstva u eksploataciji se utvrđuju u zavisnosti od procijenjenog preostalog vijeka eksploatacije, a za novonabavljeni sredstva u zavisnosti od ukupnog vijeka eksploatacije sa ciljem da se u oba slučaja zadovolji princip da se u period eksploatacije amortizaciona osnovica prenese na učinke u cijelosti. Amortizacija se vrši za svako sredstvo pojedinačno, a vijek trajanja sredstva se utvrđuje od strane profesionalnih ovlašćenih procjenjivača.

d) Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

MRS 36, paragraf 63, reguliše računovodstveni tretman umanjenja vrijednosti imovine.

Sredstva sa neograničenim korisnim vijekom upotrebe ne podliježu amortizaciji i testiraju se na obezvrjeđenje vrijednosti jednom godišnje.

Za sredstva koja podliježu amortizaciji testiranje na obezvrjeđenja njihove vrijednosti vrši se kada događaji ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva.

Gubitak zbog obezvrjeđenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost je vrijednost veća od fer vrijednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u upotrebi - neto sadašnja vrijednost diskontovanih budućih primitaka.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Rashodi (Nastavak)

d) Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme (Nastavak)

Za svrhu procjene obezvrijđenja vrijednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do obezvrijđenja vrijednosti se revidiraju na svaki izvještajni period zbog mogućeg ukidanja efekata obezvrijđenja vrijednosti.

3.8. Neto finansijski trošak

Neto finansijski trošak obuhvata račune o evidenciji prihoda od kamata iz potraživanja od kupaca, prihoda od kamata na plasmane Društva, prihode po osnovu pozitivnih kursnih razlika, rashode kamata iz poslovnih odnosa sa dobavljačima, rashoda po osnovu plaćanja cijene za korišćenje tuđih sredstava (kredita), negativne kursne razlike, kao i drugi finansijski rashodi.

Neto finansijski trošak se bilansira (procjenjuje i prezentira) u bilansu uspjeha kao razlika finansijskih prihoda i finansijskih rashoda u nominalnom iznosu, odnosno u iznosu nastalih rashoda, odnosno u iznosu ostvarenih prihoda. Ova pozicija u bilansu uspjeha može imati karakter prihoda ili rashoda što zavisi od odnosa računa koji sačinjavaju strukturu ove bilanske pozicije.

3.9. Porez i doprinosi

a) Porez na dobit

MRS 12 – „Porezi na dobitak“ reguliše računovodstveni postupak za utvrđivanje poreza na dobit, kao i priznavanje privremenih razlika, odnosno odloženih poreskih obaveza i odloženih poreskih sredstava.

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspjeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu, u kom slučaju se i poreska obaveza priznaje u kapitalu.

b) Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Stopa poreza na dobit je proporcionalna i računa se u skladu sa Zakonom koja iznosi 9% od poreske osnovice.

Tekući porez se utvrđuje u poreskom bilansu na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica. Gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina. Utvrđeni porez predstavlja tekuću obaveznu plaćanja poreza na dobit.

III. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Porez i doprinosi (Nastavak)

c) Odloženi porez

Odloženi porez predstavlja razliku poreza na dobit po poreskom bilansu i po računovodstvenom bilansu, iz osnova oporezivanja privremenih oporezivih razlika.

Privremene razlike mogu biti:

- oporezive - koje će za rezultat imati oporezive iznose pirlikom određivanja oporezivog dobitka budućih perioda kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri,
- odbitne - koje će za rezultati imati iznose koji se mogu odbiti pri određivanju oporezivog dobitka budućih perioda kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri.

Odloženi porez se odmjerava prema poreskim stopama koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložena poreska obaveza, kada je računovodstvena dobit veća od poreske dobiti, obuhvataju iznose poreza na dobitak platite u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva, kada je računovodstvena dobit manja od poreske dobiti, obuhvataju iznose poreza na dobitak nadoknadive u budućim periodima: odbitne privremene razlike, neiskorišćene poreske gubitke i neiskorišćen poreski kredit. Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Ove razlike se kompezipiraju u narednim periodima kada će iznos plaćenih poreza biti manji, odnosno veći od tada utvrđenih na osnovu računovodstvenog regulatornog okvira. Konačan rezultat je neutralan, odnosno odložena poreska sredstva i odložena poreska obaveza se podudaraju na kraju vijeka korišćenja sredstava Društva.

d) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na nepokretnost, razne takse, carine, akcize, kao i sve ostale obaveze klijenta koje imaju fiskalni karakter bez obzira da li se plaćaju jedinicama lokalne uprave ili državnim organima i institucijama.

Obaveze za poreze se procjenjuje u iznosu utvrđenom na način predviđen zakonima i drugim propisima kojima se definišu fiskalni prihodi.

A. PREZENTACIJA BILANSA STANJA**A.1. Nematerijalna ulaganja**

	Koncesije, patenti, licence i slična prava	Ostala nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno nematerijalna ulaganja
<u>Nabavna vrijednost</u>			
Početno stanje – 1. januar 2020. god.	13.446.000	126.500	13.572.500
Ulaganja	-	-	-
Krajnje stanje – 31. decembar 2020. g.	13.446.000	126.500	13.572.500
<u>Ispravka vrijednosti i obezvređenje</u>			
Početno stanje - 1.januar 2020. god.	10.303.865	25.300	10.329.165
Amortizacija	467.518	25.300	492.818
Krajnje stanje – 31. decembar 2020. g.	10.771.383	50.600	10.821.983
<u>Neotpisana (sadašnja) vrijednost</u>			
31. decembar 2019. g.	3.142.135	101.200	3.243.335
31. decembar 2020. g.	2.674.617	75.900	2.750.517

Koncesiona naknada se sastoji iz fiksnog i promjenljivog dijela.

Fiksni dio koncesione naknade po Aneksu ugovora sa Vladom Crne Gore – Ministarstvo ekonomije broj 02-8940/1 od 12.07.2012. godine utvrđena je ukupna obaveza u iznosu od 13.446.000 € (godišnja obaveza 672.300 €).

Promjenljivi dio se obračunava kao razlika 2,5% ukupne vrijednosti proizvodnje i fiksnog dijela.

A.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski Objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine postrojenj a i opremu	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>						
Početno stanje – 1.1.2020.g	18.282.993	32.263.438	78.808.375	2.930.176	259.600	132.544.582
Nova ulaganja	-	-	-	4.930.965	277.630	5.208.595
Otuđenja i rashodovanje	-	(6.440)	(606.657)	-	-	(613.097)
Aktiviranje osnov. sredstava	138.533	2.503.856	4.686.765	(7.329.154)	-	-
Ostalo	-	2.902.586	-	(423.800)	2.478.786	
Stanje 31. decembar 2020	18.421.526	37.663.440	82.888.483	531.987	113.430	139.618.866
<u>Ispравка vrijednosti</u>						
Početno stanje – 1.1.2020.g	-	9.140.863	62.224.540	-	-	71.365.403
Amortizacija	-	996.384	3.044.345	-	-	4.040.729
Otuđenja i rashodovanje	-	(3.491)	(600.131)	-	-	(603.622)
Stanje 31. decembar 2020.	-	10.133.756	64.668.754	-	-	74.802.510
<u>Sadašnja vrijednost</u>						
31. decembar 2019. g.	18.282.993	23.122.575	16.583.835	2.930.176	259.600	61.179.179
31. decembar 2020. g.	18.421.526	27.529.684	18.219.729	531.987	113.430	64.816.356

Površina zemljišta sa kojim Društvo raspolaze na dan 31.12.2020. godine iznosi 5.962.952 m², dok površina građevinskih objekata iznosi 23.310 m².

Nova ulaganja u zemljišta su po osnovu vansudskih poravnanja sa vlasnicima zemljišta ukupne površine 26.365 m² i vrijednosti 138.533 €.

Vrijednost građevinskih objekata aktiviranih u toku godine iznosi 2.503.856 € a najznačajnije stavke su: Radionica za preventivno održavanje „Grevo“ u vrijednosti 1.710.338 €; kotlarnica i trafostanica u vrijednosti 364.027 € i drugi objekti u krugu radionice u vrijednosti 235.958 € (izvođač „Tehno-gradnja d.o.o“ Pljevlja).

Primjenom IFRIC 20 – Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa, kapitalizovan je iznos otkrivke u iznosu od 2.902.586 €.

U toku 2020. godine ostvarene aktivnosti nabavke opreme u iznosu od 4.686.765 € a najznačajnije stavke su slijedeće: oprema radionice i kotlarnice u vrijednosti 360.400 € (dobavljač „Tehno-gradnja“ Pljevlja); 2 dampera Komatsu 60 t u vrijednosti 1.298.000 €; buldozer Komatsu D375A u vrijednosti 821.000 €; buldozer Komatsu D275A u vrijednosti 549.000 € (dobavljač „TEICOM“ Beograd); 4 kamiona Iveco sa prikolicama u vrijednosti 475.914 €; 2 cisterne za vodu Iveco u vrijednosti 178.967 € (dobavljač „Ben-kov“ Kotor); 4 blindirane TS na sankama u vrijednosti 178.800 € (dobavljač „Eminent“ Podgorica); oprema za otprašivanje DTO sistema u vrijednosti 168.163 € (izvođač „Tehnopetrol“ Tuzla i „Esotech“ Velenje); remont bagera EKG 15 u iznosu od 169.421 € (izvođač „Montenegro services“ Pljevlja).

A.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Osnovna sredstva u pripremi sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, u iznosu od 531.987 €, odnose se na izgradnju platoa i saobraćajnica (izvođač „Crnagoraput“ Podgorica).

Društvo ima upisanu kaucionu hipoteku na zemljištu LN broj 383 KO Ilino brdo I za obezbeđenje budućeg uslovnog potraživanja iz Ugovora o jemstvu Elektroprivrede CG datog kao garancija za izmirenje obaveze po dugoročnom kreditu kod Prve banke a.d. Podgorica. Obaveze po kreditu su izmirene i pokrenuta procedura brisanja hipoteke.

A.3. Učešća u kapitalu

	% Učešća	2020.	2019.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HOV raspoložive za prodaju	0,01	5.624	5.624
Minus: Obezvrijeđenje učešća u kapitalu		(4.265)	(4.198)
Ukupno učešća u kapitalu		1.359	1.426

Društvo posjeduje 44 akcije Prve banke a.d. koje su vrijednovane po tržišnoj cijeni na Montenegroberzi a.d. Podgorica na dan 31.12. 2020. godine u iznosu od 30,90 € (31.12.2019. godine: 32,40 €)

A.4. Ostali dugoročni finansijski plasmani

	2020.	2019.
Dugoročni stambeni krediti	1.279.255	1.197.484
Ispravka za diskont	(259.104)	(261.613)
Dospjeće dugoročnih kredita do 1 godine	(169.579)	(146.007)
	850.572	789.864

Dugoročni finansijski plasmani se odnose na:

- stambene kredite radnika odobrenih do 2008. godine, iznos kredita se umanjuje za 3,5% za svaku godinu efektivnog radnog staža korisnika kredita i njegovog bračnog druga ostvarenog u Društву i stanje ovih plasmana na 31.12.2020 godine iznosi 44.226 €
- kredite odobrene za kupovinu stanova i gotovinske stambene kredite u period 2015-2020 godina čije stanje na dan 31.12.2020 godine iznosi 1.235.029 € (kredit se umanjuje 3,4% za svaku godinu efektivnog radnog staža, najviše do 75% odobrenog iznosa)

Krajem septembra 2020. godine raspisan je oglas za dodjelu stambenih kredita, a 30.12.2020. godine objavljena rang lista i donijeta Odluka o dodjeli stambenih kredita za 12 zaposlenih u ukupnom iznosu od 458.331 €. Isplata kredita u 2021. godini.

U skladu sa standardom MRS 39 u 2020. godini urađena je korekcija obračuna diskonta stambenih kredita po stopi od 5,44% i po tom osnovu izvršeno prihodovanje 2.509 €.

A.5. Zalihe

	2020.	2019.
Zalihe u magacinu		
- osnovni materijal	567.041	543.798
- gorivo i mazivo	221.014	162.636
- rezervni dijelovi	3.013.272	2.704.132
- kancelarijski i ostali materijal	16.307	14.111
- inventar i ambalaža	26.966	26.301
- auto gume	252.226	171.712
- obezvrijeđene zalihe	(587.315)	(604.835)
	3.509.512	3.017.855
Zalihe u upotrebi		
- inventar u upotrebi	385.047	368.325
- auto gume u upotrebi	1.321.524	1.378.357
	1.706.571	1.746.682
Ispравка vrijednosti zaliha u upotrebi	(1.706.571)	(1.746.682)
Svega zalihe	3.509.512	3.017.855
Roba u bifeu	714	837
Dati avansi za zalihe	88	447
	3.510.312	3.019.139

U 2020. godini evidentirano je povećanje zaliha za 16,3% u odnosu na 2019. godinu. Značajnije je povećanje zaliha rezervnih dijelova u iznosu od 309 hiljada (planiran remont dampera Terex) i zaliha auto-guma u iznosu od 80 hiljada € (nabavljeno auto-guma u vrijednosti od 363.104 €, a stavljeno u upotrebu 282.590 €).

A.6. Potraživanja

	2020.	2019.
Potraživanja od kupaca u zemlji TE Pljevlja	5.646.078	6.298.782
Potraživanja od ostalih kupaca u zemlji	456.781	392.155
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	51.330	91.173
Minus: Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(228.917)	(167.051)
Potraživanja po osnovu prodaje	5.925.272	6.615.059
Potraživanja od zaposlenih	308.837	304.755
Potraživanja od državnih organa i organizacija	689.966	601.260
Ostala kratkoročna potraživanja	106.877	147.781
Ostala potraživanja po osnovu eksproprijacije	784.003	320.072
Minus: Ispravka vrijednosti drugih potraživanja	(79.435)	(76.924)
Druga potraživanja	1.810.248	1.296.944
	7.735.520	7.912.003

Potraživanja od kupaca se najvećim dijelom, 95,3%, odnose na potraživanja prema Termoelektrani „Pljevlja” za isporučeni ugalj u vrijednosti od 5.646.078 €.

Potraživanja od državnih organa i organizacija, odnosno potraživanja po osnovu refundacije za bolovanje preko 60 dana, odnose se na period januar 2015. godine - januar 2017. godine (period reprograma poreskog duga) u iznosu od 559.006 € i nova potraživanja na period januar – decembar 2020. godine u iznosu od 129.424 €.

U toku 2020. godine refundacija od strane Fonda iznosi 39.221 € i odnosi se na period avgust – decembar 2019. godine.

Povećanje potraživanja po osnovu eksproprijacije u iznosu od 463.932 € odnosi se na prenos sredstva u depozit Ministarstva finansija na ime obezbjeđenja isplate naknade za eksproprijaciju na lokalitetu „Servanovac”.

Procjenom vrijednosti potraživanja napravljena je ispravka za potraživanja starija od godinu dana u iznosu od 65.936 €, a isknjiženo 1.559 € nenaplativih potraživanja. U iznosu dodatne ispravke za 2020. godinu, na „Vektru Jakić“ odnosi se iznos od 50.658 €, čime je, za ukupno potraživanje od 184.191,95 € napravljena ispravka. U toku je procedura naplate spornog potraživanja od „Vektre Jakić“ aktiviranjem zaloge.

A.7. Kratkoročni finansijski plasmani

	2020.	2019.
Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospjevaju do 1 godine	169.579	146.007
Kratkoročni namjenski depozit –obzbjeđenje garancije	10.000	-
	179.579	146.007

Iznos od 169.579 € odnosi se na rate dugoročnih stambenih kredita koje dospjevaju u toku 2021. godine.

A.8. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

	2020.	2019.
Tekući (poslovni) računi	3.529.570	1.241.671
Blagajna	961	158
Devizni račun	1.728.334	2.098.405
Ostala novčana sredstva	579.424	148.947
	5.838.289	3.489.181

A.9. Porez na dodatu vrijednost i AVR

	2020.	2019.
Unaprijed plaćene premije osiguranja	37.147	39.715
Ostala razgraničenja - razgraničene obaveze	24.223	39.715
	61.370	79.430

A.10. Osnovni kapital

	2020.	2019.
Osnovni kapital - akcijski kapital	21.492.990	21.492.990

Akcijski kapital Društva se sastoji od 5.064.443 običnih akicija sa pravom glasa, pojedinačne nominalne vrijednosti 4.2439 €. Tržišna vrijednost akcija na dan 31.12.2020. godine je 6.0000 €.

Struktura akcionara:

Aкционари	2019			2018		
	% učešća	broj akcija	vrijednost	% učešća	broj akcija	vrijednost
EPCG	100,00	5.064.443	21.492.990	100,00	5.064.443	21.492.990

Prodajom većinskog paketa akcija tokom juna mjeseca 2018. godine Elektroprivreda Crne Gore je postala 100% vlasnik Rudnika uglja Pljevlja.

a) Revalorizacione rezerve

	Zemljišta	Građevinski objekti i oprema	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	4.762.432	9.199.746	13.962.178
Smanjenje rezervi - rashodovanje	-	(43.404)	(43.404)
Stanje 31.12.2020.	4.762.432	9.156.342	13.918.774

Smanjenje revalorizacionih rezervi u toku 2020. godine u iznosu od 43.404 € se odnosi na rashod i isknjižavanje osnovnih sredstava po Odluci o usvajanju Elaborata o popisu.

b) Neraspoređeni dobitak

	2020.	2019.
Početno stanje 01.01.2020.	13.932.159	6.584.828
Pokriće gubitka	-	(1.652.264)
Dividenda	(2.000.000)	(1.000.000)
Ukidanje revalorizacionih rezervi	43.404	442.207
Dobitak tekuće godine	13.101.766	9.557.388
Stanje na dan 31.12.2020.	25.077.329	13.932.159

c) Gubitak

	2020.	2019.
Gubitak ranijih godina	-	(1.652.264)
Pokriće gubitka	-	1.652.264
	-	-

A.11. Dugoročna rezervisanja

	Rezervisanja za troškove rekultivacije	Rezervisanja za otpremnine i jubileje	Rezervisanja za neiskorišćenje god.odmore	Rezervisanja za sudske sporove	UKUPNO
Početno stanje 1.1.2020.	3.595.618	2.505.191	285.114	2.597.972	8.983.895
Dodatna rezervisanja	39.486	353.602	84.638	37.915	515.641
Iskorišćena rezervisanja	-	(292.257)	-	-	(292.257)
Ukinuta rezervisanja	(240.051)	(44.801)	-	-	(284.852)
Kratkoročni dio rezervisanja	(188.614)	(155.029)	(369.752)	(102.150)	(815.545)
Krajnje stanje 31.12.2020.	3.206.439	2.366.706	-	2.533.737	8.106.882

Dodatna rezervisanja odnose se na rezervisanja za otpremnine, jubileje i sudske sporove, iskorišćena rezervisanja na otpremnine po osnovu odlaska u penziju ili sporazumnog raskida radnog odnosa u toku 2020. godine, a ukidanje rezervisanja za rekultivaciju, rezervisanja za otpremnine i jubileje.

A.12. Dugoročni krediti

	Kamatna stopa	2020.	2019.
Prva banka Crne Gore	3,75%	-	2.561.667
Dugoročni krediti u zemlji	-	2.561.667	
Minus:Tekuće dospjeće obaveza po dugoročnim kreditima		-	(290.000)
		-	2.271.667

A.13. Ostale dugoročne obaveze

	2020.	2019.
Obaveze po osnovu koncesionih naknada	2.674.617	3.146.682
Minus:Tekuće dospjeće obaveza po osnovu koncesionih naknada	(549.268)	(512.998)
Obaveze po osnovu reprograma poreskih obaveza	1.097.371	4.623.875
Minus:Tekuće dospjeće obaveza po osnovu reprograma	(1.097.371)	(1.734.801)
	2.125.349	5.522.758

Društvo je dana 05. aprila 2017. godine potpisalo Rješenje br 03/1-109/3-17 sa Ministarstvom finansija Crne Gore o reprogramu duga prema Poreskoj upravi za neizmirene obaveze za poreze i doprinose u iznosu 13.437.192 € za period od januara 2015. godine do januara 2017. godine. Na osnovu Informacije o praćenju likvidnosti Društva Odbor direktora je, dana 10.11.2020.godine, donio Zaključak o skraćenju roka otplate preostalog iznosa poreskog duga na 6 rata, od čega su 4 rate plaćene u novembru i decembru 2020. godine. Ukupna plaćanja po osnovu reprograma do 31.12.2020. godine iznose 12.339.821 € (3.762.414 € u 2020. godini).

A.14. Odložene poreske obaveze

	2020.	2019.
Stanje na dan 01. januar	1.187.367	1.114.989
Smanjenje u toku godine	-	(1.155)
Povećanje u toku godine	135.548	73.533
Stanje na dan 31. decembar	1.322.915	1.187.367

Osnovica za obračun odloženog poreza, kao razlika računovodstvene i poreske osnovice obračuna amortizacije se povećala, pa se i iznos odloženih poreskih obaveza povećao za 135.548 €, što predstavlja odloženi poreski rashod.

A.15. Kratkoročna rezervisanja

	2020.	2019.
Rezervisanja za troškove rekultivacije	188.614	189.243
Rezervisanja za otpremnine i jubileje	155.029	163.341
Rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	369.752	285.114
Rezervisanja za sudske sporove	102.150	64.235
	815.545	701.933

A.16. Kratkoročne obaveze

	2020.	2019.
Obaveze po osnovu koncesione naknade	549.268	512.998
	549.268	512.998

A.17. Kratkoročne finansijske obaveze – povezana lica

	Kam.stopa	2020.	2019.
<u>Dio dugor. obaveza do 1 god. - krediti</u>			
Prva banka Crne Gore	3,75%	-	290.000
		-	290.000

A.18. Obaveze iz poslovanja

	2020.	2019.
Primljeni avansi	93.406	50.642
Dobavljači u zemlji - EPCG	160.267	143.520
Dobavljači u zemlji - ostali	2.145.119	2.920.745
Dobavljači u inostranstvu	1.318.015	439.291
Ukupno obaveze iz poslovanja	3.716.807	3.554.198

Najveći dobavljači su: dobavljač za naftu i naftne derivate „Jugopetrol“ a.d. Podgorica (763.642 €), dobavljači za robe i usluge: Elektroprivreda CG – snabdijevanje (160.267 €), „RO&RO system“ Beograd (158.799 €), „Montenegro services“ Pljevlja (157.412 €) i dobavljači za osnovna sredstava: „TEICOM“ Beograd (916.400 €), „Crnagoraput“ Podgorica (520.233 €).

A.19. Ostale kratkoročne obaveze

	2020.	2019.
Obaveze prema zaposlenima – neto zarade	799.194	389.831
- porezi na zarade i naknade zarada	122.166	100.855
- doprinosi na teret zaposlenog	326.093	269.647
- doprinosi na teret poslodavca	162.071	134.131
- stambeni fond po Kolektivnom ugovoru	1.100.683	1.489.259
- obaveze po osnovu otpremnina – <i>napomena 28</i>	752.295	545.079
- ostale obaveze prema zaposlenima	42.194	39.705
Naknada članovima Odbora direktora i Reviz. odbora	5.601	6.056
Obaveze po ugovorima o djelu i ostalim ugovorima	1.920	3.120
Obaveze po osnovu zateznih kamata	457.685	457.720
Obaveze po osnovu administrativnih zabrana zaposlenih	81.545	82.484
Obaveze po osnovu ugovora, rješenja, odluka	58.812	178.443
Obaveze po osnovu eksproprijacije zemljišta	463.129	504.729
Ostale obaveze	10.781	7.110
Kratkoročne obaveze	4.384.169	4.208.169

A.20. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda

	2020.	2019.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost	640.777	382.113
Obaveze za akcize na ugalj	476.706	214.450
Obaveze za ostale poreze i druge daž. na teret troška	11.524	29.381
	1.129.007	625.944

	2020.	2019.
Obaveze za poreze na druga primanja	34.172	35.533
Ostale obaveze za poreze i doprinose	35.563	60.839
Obaveze za socijalne doprinose na ostala primanja	117.692	115.083
	187.427	211.455
Obaveze po osnovu reprograma	1.097.371	1.734.801
	2.413.805	2.572.199

Iznos obaveze po osnovu reprograma poreskog duga, u iznosu od 1.097.371 €, plaćen je u januaru 2021. godine.

A.21. Pasivna vremenska razgraničenja

	2020.	2019.
Pasivna vremenska razgraničenja	78.934	54.709
Razgraničene obaveze promjenljivog dela koncesija	458.445	407.261
	537.379	461.970

A.22. Porez na dobit

	2020.	2019.
Porez na dobit	1.221.261	845.614

A.23. Vanbilansna evidencija

	2020.	2019.
Primljene garancije – Prva banka CG	10.000	10.000
Primljene garancije – Erste bank	10.411	-
	20.411	10.000

B. PREZENTACIJA BILANSA USPJEHA**B.1. Prihodi od prodaje -neto prihod**

	2020.	2019.
Prihodi od prodaje robe	3.366	6.754
Prihodi od prodaje proizvoda	45.163.448	43.129.509
Prihodi od prodaje usluga	256.862	333.908
	45.423.676	43.470.171

Prihodi od prodaje se najvećim dijelom odnose na prodaju 1.530.8790,89 t uglja Termoelektrani "Pljevlja" što čini 88,4% ukupne proizvodnje ukupne vrijednosti od 40.001.619 €.

B.2. Prihodi od aktiviranja učinaka i roba

	2020.	2019.
Prihodi po osnovu upotrebe sopstvenog proizvoda	177.478	159.076
Prihodi po osnovu kapitalizacije otkrivke - <i>napomena 2</i>	2.902.586	3.486.828
	3.080.064	3.645.904

B.3. Ostali prihodi iz poslovanja

	2020.	2019.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	55.152	55.609
<u>Ostali prihodi iz poslovanja</u>		
Dobici od prodaje opreme, materijala,viškovi	16.467	13.142
Prihodi po osnovu smanjenja obaveza	-	90.850
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja – <i>napomena 14</i>	284.853	174.031
Prihodi od naknade štete	2.046	4.218
Prihodi od naknadno odobrenih popusta	706	668
Ostali nepomenuti prihodi	749	4.125
Prihodi iz ranih izvještajnih perioda	107.341	80.196
	412.162	367.230
	467.314	422.839

B.4. Troškovi poslovanja**a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala**

	2020.	2019.
➤ <i>Nabavna vrijednost prodate robe</i>	119.302	118.983
Troškovi materijala za izradu		
- osnovnog materijala - eksploziv	632.510	677.491
- pomoćnog materijala za izradu	113.225	61.078
- ostalog potrošnog materijala	226.643	212.816
Troškovi ostalog materijala (režijskog)		
- rezervnih dijelova	1.216.882	1.155.284
- auto guma – <i>napomena 5</i>	282.589	249.071
- kancelar. materijal, inventar, HTZ, ambalaža	182.199	108.844
Troškovi goriva i energije		
- gorivo i maziva	4.432.831	5.534.684
- električne energije	1.605.595	1.549.087
- sopstveni ugalj, tečnosti, ulja i dr.	293.818	273.582
➤ <i>Troškovi materijala</i>	8.986.292	9.821.937
	9.105.594	9.940.920

B.4. Troškovi poslovanja (Nastavak)**a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala (Nastavak)**

U strukturi ovih troškova, koji nastavljaju trend opadanja, najznačajnija stavka je trošak goriva čije smanjenje iznosi 1,1 milion €. U odnosu na prethodnu godinu smanjena je prosječna cijena po litru sa 0,958 €/l za 2019. na 0,785 €/l za 2020. godinu i potrošnja goriva je manja za 131 hiljadu litara.

b) Ostali troškovi poslovanja

	2020.	2019.
Troškovi amortizacije	4.066.029	4.185.490
Fiksni deo koncesije	508.450	488.854
➤ Troškovi amortizacije	4.574.479	4.674.344
Rezervisanja za troškove rekultivacije	39.487	-
Rezervisanja po MRS-19 Naknade zaposlenima	353.603	288.017
Ostala rezervisanja – obaveze prema zaposlenima	84.638	67.797
Ostala rezervisanja – za sudske sporove	37.915	2.536.690
➤ Troškovi rezervisanja	515.643	2.892.504
➤ Ostali poslovni rashodi		
Troškovi izvođača na izradi učinaka	400.061	566.430
Ostali troškovi na izradi učinaka	12.260	3.230
Troškovi telekomunikacija	47.777	43.264
Troškovi transportnih usluga	191.638	220.435
Troškovi usluga održavanja	539.734	374.524
Troškovi istraživanja i projektovanja	66.488	127.996
Ostali troškovi proizvodnih usluga	146.212	156.101
Ostali troškovi – promenlj. deo koncesija	458.445	407.261
Troškovi proizvodnih usluga	1.862.615	1.899.241

B.4. Troškovi poslovanja (Nastavak)**b) Ostali troškovi poslovanja (Nastavak)**

	2020.	2019.
➤ Ostali poslovni rashodi (Nastavak)		
Troškovi neproizvodnih usluga – revizija, konsalting, advokatske usluge	92.579	56.516
Troškovi stručnog usavrš., licenci i ostalih usluga	158.270	156.769
Troškovi usluga obezbjedenja Rudnika	511.505	489.368
Troškovi reprezentacije	6.713	19.541
Troškovi premija osiguranja	120.829	115.513
Troškovi platnog prometa	67.454	64.772
 Troškovi članarina	 36.208	 35.935
Troškovi poreza i doprinosa		
- troškovi poreza na imovinu i promet	439.342	450.331
- troškovi za rješavanje stamb. pitanja zaposlenih	626.824	525.443
- naknada za zaštitu i unapređ. životne sredine	734.102	-
- troškovi ostalih poreza i doprinosa	376.919	321.983
Ostali nematerijalni troškovi	166.813	100.930
Nematerijalni troškovi	3.337.558	2.337.101
Ukupno Ostali troškovi poslovanja	10.290.295	11.803.190

Smanjenje troškova na izradi učinaka nastalih po ugovorima sa "Atlas Montenegro" d.o.o. Nikšić nastalo je po osnovu kraćeg perioda angažovanja mehanizacije - buldozera do maja 2020.godine i bagera do oktobra 2020.godine.

Povećanje troškova održavanja je nastalo kao posledica većeg ulaganja u remont otkopno-utovarne mehanizacije i ulaganja u postrojenja u vezi sa PK "Potrlica".

Na osnovu Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave opštine Pljevlja ("Sl.list CG – Opštinski propisi", br.1/19) uvedena je obaveza Društva za plaćanje naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine opštine Pljevlja. Iznos naknade se utvrđuje primjenom 1,7% na ostvarene prihode od prodaje uglja i po tom osnovu Uprava lokalnih javnih prihoda je dostavila rješenje na iznos od 734.102 €.

Troškovi za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih u iznosu od 622.824 € se odnose na 6% izdvajanja na mjesecnu bruto zaradu i dva stambena kredita za zaposlene od posebnog značaja za djelatnost Društva.

B.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2020.	2019.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	9.387.551	9.052.623
<i>Troškovi zarada i naknada zarada (neto)</i>	<i>6.289.608</i>	<i>6.014.294</i>
<i>Troškovi poreza na zarade i naknade zarada</i>	<i>844.890</i>	<i>866.380</i>
<i>Troškovi doprinosa na teret zaposlenog</i>	<i>2.253.053</i>	<i>2.171.949</i>
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	1.049.964	1.090.570
Troškovi naknada zarada preko agencija	2.173.679	2.475.957
Troškovi naknade za zimnicu	333.094	328.764
Troškovi naknada za prevoz	206.112	205.801
Troškovi otpremnina –penzija, sporazumno prekid	593.045	459.435
Troškovi naknada članovima OD i RO	64.853	174.794
Troškovi naknada po osnovu ugovora	47.709	83.133
Ostali lični rashodi i naknade	216.728	269.893
	14.072.735	14.140.970

Troškovi bruto zarada i troškovi zarada preko agencija u kumulativu su na nivou ostvarenja prethodne godine, ali se raspored troška promjenio prevođenjem u stalni radni odnos zaposlenih preko agencije.

Troškove bruto zarada i naknada zarada ostvario je prosječan broj zaposlenih od 679 radnika, dok je prosječna neto zarada sa startnom zaradom ostvarena u iznosu od 747,1 €.

Troškovi naknada po ugovorima o radu preko agencija odnose se na zarade prosečnog broja zaposlenih od 159, sa prosječnom zaradom od 621,2 €.

U toku 2020. godine pravo na otpremninu je iskoristilo 35 zaposlenih - 5 zaposlenih po osnovu odlaska u penziju, bruto iznos od 28.057 €; 46 zaposlenih po osnovu stimulativnog odlaska u penziju, bruto iznos od 822.148 € i 1 zaposlen po osnovu sporazumnog raskida radnog odnosa, bruto iznos od 19.343 €. Bruto iznosi su umanjeni za rezervisanje po osnovu otpremnina u iznosu od 270.918 €.

B.6. Ostali rashodi i poslovanja

	2020.	2019.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	9.475	119.538
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	8.004	1.816
Rashodi po osnovu rashod. zaliha materijala i robe	6.044	20.970
Ostali rashodi – sporovi, izvršenja, kazne	2.816	23.723
Rashodi naknada po osnovu jemstva	21.299	21.169
Rashodi naknadnih šteta	72.096	106.965
Rashodi finansiranja sportskih klubova	117.500	127.900
Rashodi pomoći, donacija i drugo	182.023	169.155
Ostali nepomenuti rashodi	76.826	76.179
Rashodi prethodnih izvještajnih perioda	4.385	14.014
	500.468	681.429

B.7. Finansijski prihodi / rashodi

	2020.	2019.
Prihodi od kamata na transakcione račune i kursne razlike	485	458
Ostali finansijski prihodi – diskont stambenih	-	72.975
	485	73.433
Prihodi od zateznih kamata	845	3.740
Prihodi usklađivanje kratkoročnih plasmana	2.509	43.892
Rashodi usklađivanje kratkoročnih plasmana	(66.003)	(32.143)
	(63.494)	11.749
Rashodi kamata		
- po osnovu kredita	80.515	100.236
- po osnovu dužničko-povjerilačkih odnosa	2.134	10.198
- po osnovu zateznih kamata	2.536	86.945
Rashodi po osnovu kursnih razlika i naknada	825	830
Rashodi po osnovu diskonta koncesione naknade	159.303	183.446
Rashodi po osnovu diskonta dugoročnih obaveza prema Poreskoj upravi	235.910	204.292
	481.223	585.947

B.7. Finansijski prihodi / rashodi (Nastavak)

Finansijski prihodi u 2020. godini su manji zbog smanjenja iznosa diskonta stambenih kredita.

U strukturi finansijskih rashoda smanjeno je učešće troškova kamata iz anuitetnih planova zbog konačne otplate kreditne obaveze, smanjeni su troškovi u vezi sa diskontovanjem obaveza za koncesione naknade a povećani troškovi diskonta zbog smanjenja poreskih obaveza i skraćenja roka otplate u odnosu na Rješenje o reporgramu poreskog duga.

B.8. Porezi iz finansijskog rezultata

	2020.	2019.
Tekući porez	1.221.261	845.614
Odloženi poreski prihodi / rashodi perioda – <i>napomena 17</i>	135.548	72.378
	1.356.809	917.992

B.9. Transakcije sa povezanim licima

a) Elektroprivreda Crne Gore AD, Nikšić

	2020.	2019.
Prihodi		
– prihodi od prodaje uglja	40.001.619	37.229.517
Rashodi		
– troškovi električne energije	1.605.595	1.549.087
– naknada za jemstvo EPCG	21.300	21.160
Potraživanja		
– za prodaju uglja	5.646.078	6.298.782
Obaveze		
– nabavka električne energije	160.267	143.520

B.9. Transakcije sa povezanim licima (Nastavak)**b) Prva banka Crne Gore AD, Podgorica**

	2020.	2019.
Rashodi		
– kamate iz anuiteta	80.515	100.236
Obaveze		
– dugoročni kredit	-	2.561.667
Žiro računi		
– redovni	2.296.228	1.026.628
– devizni	37.479	2.008.625
– stambeni	579.424	148.947
Učešće u kapitalu - akcije	5.624	5.624
- obezvredenje	-4.265	-4.198
Oročeni depoziti	10.000	-
Vanbilansna evidencija- garancije	10.000	10.000

c) Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo čine: Izvršni direktor, direktori sektora, članovi Odbora direktora i Sekretar Društva. Obračunate zarade i naknade ključnom rukovodstvu sa svim pripadajućim porezima i doprunosima su prikazane u slijedećoj tabeli:

	2020.	2019.
Zarade i ostala primanja rukovodstva	388.893	468.019

C. REZULTAT POSLOVANJA

	2020.	2019.
Prihodi od prodaje	45.423.676	43.470.171
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	3.080.064	3.645.904
Ostali prihodi iz poslovanja	467.314	422.839
Materijalni troškovi	(9.105.594)	(9.940.920)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(5.090.122)	(7.566.848)
Ostali poslovni rashodi	(5.200.173)	(4.236.342)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(14.072.735)	(14.140.970)
Ostali rashodi iz poslovanja	(500.468)	(681.429)
Poslovni rezultat	15.001.962	10.972.405
Finansijski prihodi	1.330	77.173
Prihodi od vrijednosnog usklađ. finans. plasmana	2.509	43.892
Rashodi od vrijednosnog usklađ. finans. plasmana	(66.003)	(32.143)
Finansijski rashodi	(481.223)	(585.947)
Finansijski rezultat	(543.387)	(497.025)
Ukupni prihodi	48.974.893	47.659.979
Ukupni rashodi	(34.516.318)	(37.184.599)
Rezultat prije oporezivanja	14.458.575	10.475.380
Poreski rashod / prihod perioda	(1.356.809)	(917.992)
Rezultat poslije oporezivanja	13.101.766	9.557.388

Društvo je u 2020. godini ostvarilo poslovni rezultat u iznosu od 15.001.962 €. Umanjenjem negativnog finansijskog rezultata u iznosu od 543.387 € i 1.356.809 € poreskih rashoda dobijamo neto dobitak u iznosu od **13.101.766 €**.

D. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Poreski dug na kraju godine iznosi 3.376.582 Eur i smanjen je za 3.831.641 Eur u odnosu na 31.12.2019. godine. Obzirom da su rezultati poslovanja na kraju 2020. godine omogućili prijevremenu otplatu poreskog duga, Rudnik je 22.01.2021. godine izmirio u potpunosti preostali iznos reprogramiranih poreskih obaveza i stekao uslov da se poslije dužeg perioda nađe na bijeloj listi poreskih obaveznika.

Društvo je početkom 2021. imalo dvije veće nabavke i to 26.01.2021. godine bušilice FLEXI ROC D50 SF u iznosu od Eur 399.000 i Grejder Komatsu GD825A-2 u iznosu od Eur 567.150.

Broj: 02/1 – 1929/1

Datum: 10.03.2021. god.

**IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA
ZA 2020. GODINU**

Pljevlja, mart 2021. godine

S A D R Ž A J

	Strana
U v o d	3
A. Opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture	4
B. Informacija o organima Društva i članovima upravnih i nadzornih tjela	7
C. Ostvareni proizvodni rezultati i rad organizacionih cjelina	9
I. Rad Sektora „Proizvodnja“	10
II. Rad Sektora za razvoj i investicije	25
III. Rad Sektora „Promet“	33
IV. Rad Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove	34
V. Rad Sektora za strateško upravljanje i poslovnu transformaciju	37
VI. Rad Sektora ekonomskih poslova	46
D. Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja	48
E. Društveno – korporativna odgovornost	54
F. Briga o zaposlenim i penzionerima Društva	56
G. Planirani budući razvoj	56
H. Istraživanja u funkciji razvoja	58
I. Informacija o otkupu sopstvenih akcija	58
J. Poslovne jedinice	58
K. Podaci o finansijskim instrumentima od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja	58
L. Ciljevi i metode upravljanja finansijskim rizikom	59
M. Informacije o izloženosti rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka	61
N. Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja	62
O. Primjena principa korporativnog upravljanja	63

UVOD

Godišnji Izvještaj menadžmenta je urađen u skladu sa obavezama proisteklim iz odnosnih odredaba Zakona o privrednim društvima i Zakona o računovodstvu. U izvještaju su prikazani ključni elementi rada i poslovanja Društva u izvještajnoj godini sa osnovnim podacima i informacijama o Društvu, poslovnim aktivnostima menadžmenta Društva, problematikom koja je pratila poslovnu 2020. godinu, upravljanjem i kontrolom poslovanja, uključujući i nefinansijske informacije potrebne za uvid u poslovne rezultate, položaj i razvoj Društva.

Iz naprijed navedenih razloga, ovaj Izvještaj predstavlja sublimaciju svih ključnih poslovnih aktivnosti sa prezentacijom proizvodnih rezultata i aktivnosti na nivou Društva i po organizacionim cjelinama.

A. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

1. Osnovne informacije o Društvu

Rudnik uglja Pljevlja AD (RUP) je osnovan 1952. godine kao "Preduzeće za istraživanje i proizvodnju uglja - Pljevlja". U toku proteklih 68 godina mijenjao je svoju statusnu i organizacionu formu. Statusnim promjenama, u skladu sa svojinskom i upravljačkom transformacijom, a na osnovu Izvještaja o identifikaciji državnog kapitala i upisa besplatnih akcija i konverzije povlašćenih i besplatnih akcija od 28.12.1998. godine Rudnik uglja posluje kao Akcionarsko društvo (u daljem tekstu: Društvo). Nakon sprovedenog postupka ovjere rezultata MVP od 28.05.2002. godine Društvo je registrovano kod CRPS u Podgorici pod brojem 4 – 0001652, čiji osnivači su bili akcionari: Republika Crna Gora, zaposleni, ranije zaposleni i građani. Društvo posluje pod nazivom Rudnik uglja AD Pljevlja.

Matični broj/PIB Društva je 02009501, a šifra pretežne djelatnosti 0520 - vađenje mrkog uglja i lignita. Društvo je registrovano i za obavljanje niza drugih djelatnosti koje se uobičajeno vrše uz osnovnu djelatnost i/ili doprinose efikasnosti iskorišćavanja resursa i poslovanja.

Sjedište Društva je u Pljevljima, ul. Velimira Jakića br. 6, Crna Gora, web adresa: www.rupv.me

2. Vlasništvo i struktura kapitala

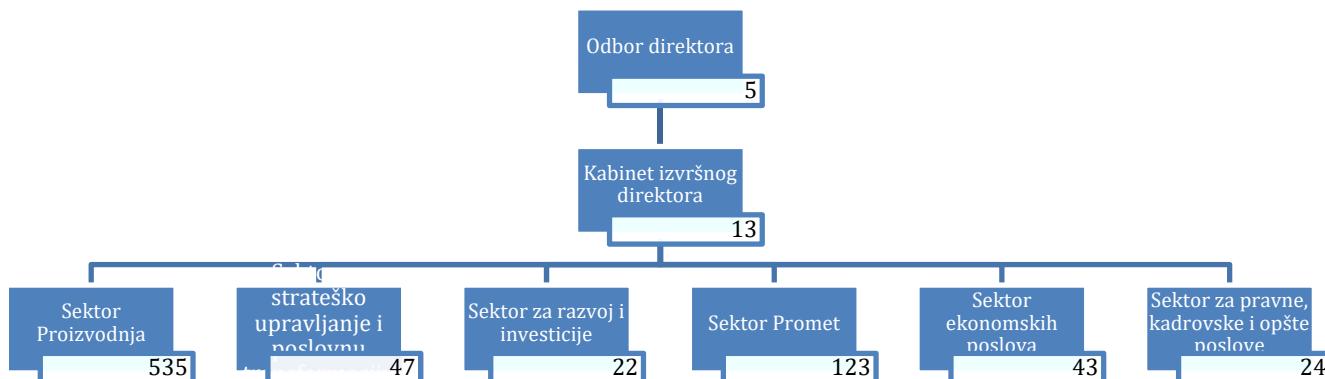
Osnovni kapital RUP-a iznosi 21.492.989,65 Eur, podijeljen na 5.064.443 akcije.

Od 28.08.2018. godine, Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić jedini je akcionar Rudnika uglja AD Pljevlja i posjeduje 5.064.443 akcije. (100%).

3. Organizaciona struktura

Unutrašnja organizacija Društva zasniva se na sektorskoj podjeli poslova iz djelatnosti Društva. Bliže se uređuje Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u skladu sa potrebama poslovanja i razvoja.

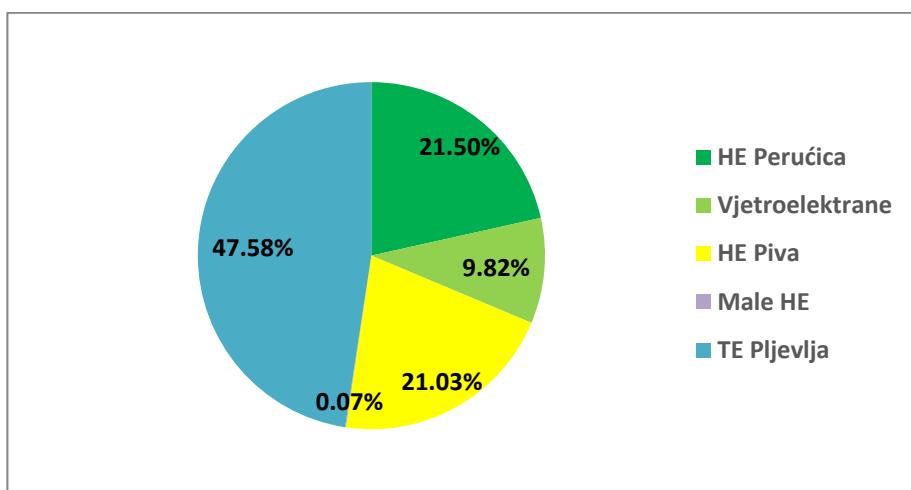
Grafički prikaz organizacione strukture (stalno zaposleni) na dan 31.12.2020. godine:

4. Poslovno okruženje (industrija, Crna Gora, Evropa), kretanje cijena, kursa, BDP-a, promjena zakonske regulative

Proizvodnja uglja u Crnoj Gori odvija se u Rudniku uglja AD Pljevlja i u Rudnicima Berane d.o.o. Kada se uzmu u obzir proizvodni podaci iz 2020. godine, gdje je ukupna proizvodnja RUP iznosila **1.656.952** tona uglja, od čega je za potrebe TE Pljevlja isporučeno 1.530.880 tona, dok je Rudniku Berane proizveo i isporučio ukupno 8.497 t (za period 02.01.-30.03.2020.godine), s pravom se može reći da je, uprkos svim izazovima, Rudnik uglja zajedno sa Elektroprivredom Crne Gore bio i ostao glavni stub energetskog sistema Crne Gore, odnosno, njena industrijsko-privredna osnova.

Ukupna proizvodnja električne energije u 2020. godini iznosila je 3.126 GWh, gdje je najveće učešće imala TE Pljevlja sa **47,58%**, hidroelektrana Perućica sa **21,50%**, hidroelektrana Piva sa **21,03%**, vjetroelektrane **9,82%** i male elektrane sa **0,07%**. Rudnik je u 2020. godini proizveo i isporučio ugalj za preko **99,45%** potreba TE „Pljevlja“. Ostatak, od 0,55% je isporučio rudnik uglja Berane.

Proizvodnja električne energije u Crnoj Gori za 2020. godinu (Izvor EPCG)

Problemi sa Covid-19 su uslovili da će, prema projekcijama Centralne banke Crne Gore pad bruto domaćeg proizvoda (BDP) tokom 2020. godine biti na nivou od 15 do 17 odsto, a negativni trendovi se mogu očekivati i u 2021. godini. Nije još uvijek izvjesno da će doći do daljeg pada ekonomske aktivnosti ali će svakako stope ekonomske aktivnosti biti male. Prema nekim procjenama svjetskih institucija one se očekuju u rangu od 5,5 do 6,8 odsto. Država će biti primorana da se zaduži na međunarodni tržištima ili moguće uđe u finansijske aranžmane sa MMF-om. U takvom ambijentu stabilno poslovanje RUP i TE Pljevlja je od posebnog značaja, jer bi zaustavljanje iz bilo kog razloga termoenergetskog lanca uslovilo potrebu uvoza električne energije reda 100 mil Eur godišnje i vrlo rizičnu situaciju energetske nestabilnosti zbog uloge proizvođača bazne energije koju ovaj sistem ima.

Situacija u regionu je nešto povoljnija. Prema očekivanjima MMF-a, Hrvatska će imati pad od devet odsto, Albanija i Kosovo od po 7,5 odsto, Bosna i Hercegovina od 6,5, Sjeverna Makedonija sa 5,4 odsto, dok će najmanji pad ekonomije u regionu imati Srbija oko 2,5 odsto. Naredne godine MMF očekuje rast ekonomije u Crnoj Gori od 5,5 odsto, a u 2025. godini od tri odsto, što znači da će oporavak ekonomije ići mnogo sporije i da će biti potrebne godine da bi se vratila na nivo iz 2019. godine. MMF očekuje da će Crna Gora ove godine imati deflaciјu, odnosno pad potrošačkih cijena za 0,4 odsto. Od susjednih zemalja deflaciјu će imati i Bosna i Hercegovina od 0,8 odsto dok će druge komšijske zemlje imati blagu inflaciju - Sjeverna Makedonija od jedan odsto, Albanija 1,2 odsto, Kosova od 1,5 odsto a u Srbiji 1,6 odsto.

5. Osnovni proizvodi, usluge i položaj na tržištu

Osnovni proizvod Rudnika je ugalj namijenjen za industrijsku i široku potrošnju. Ugalj je mrko-lignitski, donje toplotne vrijednosti (DTE) bez vlage i pepela 20-28 MJ/kg i ukupne vlage 30-36%. Klasiranjem uglja dobijaju se sortimenti: komad; sitni komad; kocka; orah; grah. U posljednjih 23 godine, najveći kupac uglja je Termoelektrana Pljevlja, u prosjeku 95% od ukupno proizvedenih količina, dok je oko 5% proizvedenog uglja namijenjeno za široku potrošnju. U zadnjih šest godina, kao rezultat napora za povećanjem prodaje mimo TE Pljevlja, ovi procenti se mijenjaju na račun povećanja prodaje uglja na tržištu široke potrošnje, i približavaju se nivou od 7-8% ukupne prodaje. Osim glavnog prihoda koji RUP ostvaruje prodajom uglja, jedan manji dio ostvaruje i prodajom usluga projektovanja, održavanja i iznajmljivanja opreme.

Prema standardnim metodama, ugalj proizведен u RUP-u se klasificira kao mrko-lignitski visokog kvaliteta, sa malim sadržajem pepela i vlage, sadržajem sumpora ispod 1%, bez prisustva šljake. Kao takav idealan je za individualna ložišta, lako je paljiv i dugo zadržava žar i toplotu. Obzirom na navedene karakteristike veoma je tražen u regionu, a najznačajniji kupci su iz Srbije i Kosova.

U 2020. godini ukupna proizvodnja uglja iznosila je 1,657 mil. tona, od čega je 1,531 mil. tona isporučeno Termoelektrani, odnosno 92,39%. Preostalih 126.072 tona ili 7,61% ukupne proizvodnje isporučeno je kupcima u Crnoj Gori (1,60%) i kupcima iz regiona (6,01%).

6. Cilj

Strateški cilj Društva je da na duži rok obezbijedi stabilnost proizvodnje uglja za uredno snabdijevanje TE Pljevlja, kao i ostalih potrošača na tržištu uglja u regionu, obezbijedi poslovnu i finansijsku održivost i stabilnost, te da kroz valorizaciju pljevaljskog ugljenog basena obezbijedi razvoj i investicije za valorizaciju pratećih mineralnih sirovina i djelatnosti koje su u njihovoј funkciji.

7. Misija

Generalna misija Društva (<http://www.rupv.me/misija-opsirnije>) je proizvodnja mrkog lignita za potrebe TE Pljevlja i tržišta široke potrošnje, te pružanje usluga projektovanja i izvođenja radova u rудarstvu. Početkom 2015. godine Društvo je ušlo u program reorganizacije i finansijske stabilizacije i za period 2015-2025 je definisana posebno fokusirana misija, po kojoj je Društvo fokusirano da sproveđe restrukturalnu i organizacionu transformaciju kroz koju će da:

- jasnim definisanjem nadležnosti i ovlašćenja optimizuje i ubrza interne procese;
- modernizuje Kompaniju i na taj način značajno smanji operativne troškove;
- proširi tržište osnovnog proizvoda;
- intenzivira promjene u kulturi Kompanije;
- precizno usaglasi kapacitete u proizvodnom lancu i
- stvori osnovu za jasnu tržišnu orientaciju, održivu proizvodnju i razvoj.

Ova misija ostaje na snazi i u narednom periodu.

8. Vizija

Vizija Društva je da konstantno razvija nove metode za poboljšanje performansi poslovanja kako bi dostiglo poziciju najpovoljnijeg ponuđača na tržištu uglja u regiji i kako bi zadovoljio trenutnu i buduću potražnju kupaca po definisanim standardima kvaliteta.

Društvo će ulagati u modernizaciju, razvoj i realizaciju kapitalnih investicija, pri čemu će posebnu pažnju posvetiti investiranju u proizvodnju uglja iz postojećih i otvaranju novih površinskih kopova.

Prilikom obavljanja svojih djelatnosti, Društvo ima zadatak da posluje u skladu sa standardima EU o zaštiti životne sredine i razvija visoku svijest o njenom očuvanju.

B. INFORMACIJE O ORGANIMA DRUŠTVA I ČLANOVIMA UPRAVNIH I NADZORNIH TIJELA

Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić je 18.07.2018. godine postala 100% vlasnik RUP-a i na taj način Rudnik uglja AD Pljevlja se transformisao iz višečlanog u jednočlano akcionarsko društvo.

1. Skupština akcionara

Skupština akcionara je najviši organ Društva, koji svoja ovlašćenja, prava i obaveze vrši u skladu sa Zakonom, Statutom Društva i Poslovnikom o radu Skupštine akcionara. U skladu sa Statutom Rudnika uglja AD Pljevlja, Odbor direktora EPCG vrši ovlašćenja Skupštine Društva. Ovlašćenja Skupštine Društva Odbor direktora EPCG vrši primjenom odredbi svog Poslovnika o radu.

U 2020. godini održane su četiri sjednice Skupštine akcionara od čega tri vanredne i jedna redovna. U toku 2020.godine, Odbor Direktora EPCG, u svojstvu Skupštine akcionara Rudnika uglja, zbog novonastale situacije u društvu prouzrokovane pandemijom korona virusa i zabrane okupljanja, te hitnosti donošenja Odluke, imao je jedno vansjednično izjašnjavanje.

Na XXXII sjednici Skupštine akcionara, dana 26.02.2020. godine, donijet je prečišćen tekst Statuta Društva, kojim je u čl. 31 propisano da Odbor direktora umjesto 7, ima 5 članova.

2. Odbor direktora

Odbor direktora je kolektivni organ upravljanja i rukovođenja Društvom čije odluke izvršavaju Izvršni direktor, Sekretar Društva i članovi menadžmenta. Odbor direktora Društva je u prvom djelu 2020.godine je imao 7 članova, a od 22.04.2020.godine ima 5 članova.

U 2020. godini Odbor direktora Društva je radio u X sazivu izabranom na XXX redovnoj Skupštini akcionara 05.07.2019.godine u sastavu: Aleksandar Mitrović, Igor Noveljić, Nikola Vujović, Zoran Gospić, Vlade Milinković, Branislav Pejović i Nataša Marković i u XI sazivu, izabranom na XXXII vanrednoj Skupštini akcionara, 22.04.2020.godine u sastavu: Aleksandar Mitrović, Branislav Pejović, Nataša Marković, Zoran Gospić i Vlade Milinković.

U oba saziva predsjednik Odbora direktora Društva je Aleksandar Mitrović.

Odbor direktora Društva je u 2020. godini poslove upravljanja i rukovođenja Društvom obavljao u skladu sa Zakonom, Statutom Društva, Poslovnikom o radu Odbora direktora, normativnim aktima i drugim dokumentima Društva, pridržavajući se postavljenih ciljeva, obaveza i preporuka datih od strane Skupštine akcionara.

U sklopu uobičajenih aktivnosti iz domena poslovne politike Odbor direktora je posebnu pažnju posvetio pravilima i procedurama koja se odnose na postupak nabavki roba, usluga i ustupanja izvođenja radova, uređenju, evidentiranju i vođenju knjigovodstvene dokumentacije, kao i vršenju nadzora nad tekućim poslovanjem Društva.

U okviru svojih nadležnosti Odbor direktora se bavio svim segmentima upravljanja i vođenja poslovanja Društva, a posebno:

- stvaranjem uslova za realizaciju elektro-energetskog bilansa Crne Gore,
- aktivnim učešćem na sprovođenju i praćenju mjera realizacije svih troškova poslovanja,
- realizacijom ključnih investicionih aktivnosti,
- usvajanjem periodičnih i utvrđivanjem godišnjeg finansijskog izvještaja o poslovanju Društva,
- donošenjem pravnih akata neophodnih za poslovanje Društva,
- usvajanjem i realizacijom Biznis plana i Plana javnih nabavki za tekuću godinu,
- utvrđivanjem organizacione strukture Društva,
- i drugim pitanjima od interesa za uspješan rad i poslovanje u 2020. godini.

3. Izvršni direktor i operativni menadžment

Aktivnosti Izvršnog direktora Društva u toku 2020. godine su realizovane u skladu sa zakonom, statutarnim ovlašćenjima, sprovodeći i izvršavajući odluke Odbora direktora, vodeći tekuće poslovanje Društva u najboljim interesima Kompanije.

Od septembra 2014. godine Izvršni direktor Društva je Slavoljub Popadić.

U okviru svojih nadležnosti, a u cilju nastavka primjene dobre prakse u realizaciji operativnih zadataka, Izvršni direktor je u toku 2020. godine sva operativna pitanja razmatrao na nedeljnim sastancima Kolegijuma Izvršnog direktora (51 sastanaka Kolegijuma), na koji način je pored uvida u cijelokupnu operativnu problematiku, pratilo, analizirao postojeće stanje i stepen izvršenja i preventivno djelovao na rješavanje mogućih ili nastalih problema. Zbog novonastale situacije u društvu prouzrokovane pandemijom korona virusa i zabrane okupljanja, 40 sastanaka Kolegijuma održano je putem elektronske platforme, korišćenjem MS Teams platforme.

Članovi operativnog menadžmenta u 2020. godini su bili: Dragan Mijatović direktora Sektora ekonomskih poslova, Budislav Jaredić direktor Sektora „Promet”, Dane Čamđić direktor Sektora za razvoj i investicije, Mugdin Nuhanović direktor Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove, Radenko Ostojić upravnik RJ „Održavanje”, Dragiša Terzić upravnik RJ „Transport”, Velimir Janjić pomoćnik direktora za normativna i regulatorna pitanja, Šećer Bajrović rukovodioč RJ „Nabavka i logistika”, a na X redovnoj sjednici Odbor direktora održanoj 25.12.2019.godine imenovan je Stjepan Gazdić za tehničkog direktora a Golub Đondović za direktora Sektora „Proizvodnja”.

4. Sekretar Društva

Poslovi Sekretara Društva su utvrđeni zakonom i Statutom Društva.

Od septembra 2014. godine poslove sekretara obavlja Vesna Milinković.

5. Eksterni revizor

Na XXXV vanrednoj sjednici Skupštine akcionara, održanoj dana 07.08.2020. godine, za revizora finansijskih izvještaja Društva izabrana je revizorska kuća BDO d.o.o. Podgorica.

6. Revizorski odbor

Revizorski odbor Društva shodno ovlašćenjima utvrđenim Zakonom i Statutom Društva nadzire process finansijskog izvještavanja, efektivnost interne kontrole i zakonitog i etičkog vodjenja Društva.

Odbor direktora Društva, na sjednici održanoj 24.09.2020. godine, imenovao je članove Revizorskog odbora u sastavu: Nela Dragović, Mia Živković i Orhan Redžepagić.

Za predsjednika Revizorskog odbora na konstitutivnoj sjednici izabran je Orhan Redžepagić.

U 2020. godini Revizorski odbor je održao 4 elektronske i 1 redovnu sjednicu, na kojima je donio 10. akata, 9 u formi odluka i 1 u formi zaključka.

C. OSTVARENI PROIZVODNI REZULTATI I RAD ORGANIZACIONIH CJELINA

GENERALNI OSVRT NA REALIZOVANE REZULTATE

Poslovanje u 2020. godini su obilježile komplikacije koje je sa sobom donijela pandemija virusa COVID-19 i pravovremena prekompozicija poslovnih aktivnosti u cilju zaštite zdravlja zaposlenih i održavanja proizvodnog procesa. I pored otežavajućih okolnosti, efikasnom reorganizacijom poslovnih procesa, RUP je uspio da 2020. godinu završi sa rezultatima koji su u proizvodnom i finansijskom iskazu bolji i od istih rekordne 2019. godine.

Proizvodnja uglja u 2020. godini je realizovana u ukupnom iznosu od **1.656.952 tona**, što je za 3,4% više od plana i za **6,1%** više nego u prethodnoj godini. U istom periodu ostvarena je rekordna realizacija otkrivke u iznosu od **7.503.226 m³cm** što je za **5,7%** bolje od plana, i blago iznad ostvarenja u odnosu na prethodnu 2019. godinu.

U strukturi ukupnih prihoda koji su u 2020. godini iznosili **48.974.893 Eur**, najznačajnije mjesto pripada prihodima od prodaje uglja u iznosu **45.163.448 Eur**, što je za **4,7%** više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje uglja za potrebe TE su bili veći za 7,4 %, a prihodi od prodaje na tržištu široke potrošnje (zbog višemjesečnog zatvaranja granica na početku panedmije) manji su za 11,8% u odnosu na 2019. godinu. Značajno poboljšana realizacija otkrivke je proizvela obavezu kapitalizacije po modelu koji definiše međunarodni standard IFRIC20, što je direktno uticalo da se na prihodnoj strani rezultat poboljša za dodatnih 2.902.586 Eur.

Aktivnosti na smanjenju troškova su nastavljene i tokom 2020. godine, tako da su i pored značajnog povećanja obima realizovane otkrivke ukupni rashodi bili niži za 7,3% u odnosu na planirane, i na kraju godine iznosili **34.516.318 Eur**. Ukupni troškovi u odnosu na prethodnu godinu su bili manji za 7,2%.

Tokom 2020. godine Društvo je uplatilo ukupno **23.006.131 Eur** obaveza prema Državi i lokalnoj samoupravi. Poreski dug na kraju godine iznosi 3.376.582 Eur i smanjen je za 3.831.641 Eur u odnosu na 31.12.2019. godine. Obzirom da su rezultati poslovanja na kraju 2020. godine omogućili prijevremenu otplate poreskog duga, Rudnik je 22.01.2021. godine izmirio u potpunosti preostali iznos reprogramiranih poreskih obaveza i stekao uslov da se poslije dužeg perioda nađe na **bijeloj listi** poreskih obaveznika.

U istom periodu, Društvo je platilo sve obaveze po dugoročnom kreditu (glavnica i kamata) u iznosu od **2.642.182 Eur**, tako da od polovine prvog kvartala 2021. godine Društvo nema neizmirenih poreskih niti kreditnih obaveze.

Uspješno je završen obiman i složen projekat implementacije i sertifikacije Integriranog Sistema Menadžmenta (IMS), prema međunarodnim standardima i to **ISO 9001:2015** Sistem menadžmenta kvalitetom, **ISO 14001: 2015** Sistem menadžmenta životnom sredinom i **ISO 45001:2018** Sistem menadžmenta zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu. Sertifikaciju je sprovedlo jedno od najpriznatijih svjetskih sertifikacionih tijela kompanija DEKRA - najveće njemačko sertifikaciono tijelo i među prvih pet u svijetu.

Uzimajući u obzir prethodne kalkulacije prihoda i troškova, odnosno sublimirajući finansijske rezultate za 2020. godinu, uz umanjenje za poreski rashod perioda u iznosu od 1.356.809 Eur, dolazi se do pokazatelja pozitivnog neto rezultata u rekordnom neto iznosu od **13.101.766 Eur** što je značajno bolje od Biznis plana za 2020. godinu i za 37,1% bolje nego u prethodnoj rekordnoj 2019. godini.

I RAD SEKTORA „PROIZVODNJA“

Zahvaljujući pravovremenoj reorganizaciji poslovnih procesa i ogromnom trudu svih zaposlenih, negativni efekti pandemije Covid-19 su minimizirani u Sektoru proizvodnja. Rudnik je tokom 2020. godinu uspio da postigne rekordne proizvodne rezultate, obezbijedi sve tražene količine uglja za potrebe TE Pljevlja i tržišta široke potrošnje, realizujući i prevazilazeći planirane ciljeve na eksploataciju otkrivke, što je od posebnog značaja za dugoročno stabilno poslovanje Društva.

U cilju zaštite zdravlja zaposlenih i njihovih porodica formiran je Krizni štab RUP koji je uz punu podršku Službi i Radnih jedinica preduzeo sve potrebne mjere i aktivnosti u skladu sa preporukama NKT, vodeći pri tome računa da se proizvodni proces ne ugrozi i ne dovede ni jednog trenutka u pitanje. Tokom 2020. godine krizni štab je donio trideset četiri preporuke, naredbe, odluke, obavještenja i upozorenja.

Proizvodni rezultati na uglju i otkrivci

Proizvodni rezultati na uglju:

- ukupno proizvedena količina uglja od **1.656.951,92 tone** je veća od planirane proizvodnje usvojene Biznis planom (1.602.000 t) za 3,4% odnosno za **54.951,92 tone**.
- u odnosu na 2019. godinu, kada je proizvedeno 1.561.618,35 tona, ostvarena proizvodnja je veća za 95.333,57 tone ili za 6,1%.

Proizvodni rezultati na eksploataciji otkrivke:

- ostvareni obim otkrivke od **7.503.226 m³čm** veći je od planiranog (7.100.000 m³čm) za **403.226 m³čm**, odnosno za 5,7%.
- u odnosu na 2019. godinu, kada je eksplorisano 7.499.975 m³čm, ostvarena proizvodnja je neznatno veća za **3.251 m³čm**.

Isporuka uglja

- Isporuka uglja za TE „Pljevlja“
 - ukupna isporuka uglja od 1.530.879,89 t veća je od planirane za 70.879,89 tona, odnosno za 4,9%, a
 - u odnosu na 2019. godinu kada je isporučeno 1.419.967,91 tona prodaja je veća za 110.911,98 tona ili za 7,8%.
- Isporuka uglja za široku potrošnju
 - ukupna isporuka uglja za široku potrošnju od 126.072,03 tone manja je od plana (142.000 tona) za 15.927,97 tone, odnosno za 11,2%.
 - u 2020. godini je isporučeno 126.072,03 tone uglja što je u odnosu na 2019. godini (141.650,44 tona) manje za 15.578,41 tone ili za 11,0%.

1.0. OSTVARENI PROIZVODNI REZULTATI U SEKTORU „PROIZVODNJA“ ZA 2020. godinu

Struktura proizvodnje uglja tokom 2020. godine pa aktivnim kopovima je prikazana u sljedećoj tabeli:

1.1. Tabelarni pregled planiranih i ostvarenih količina uglja

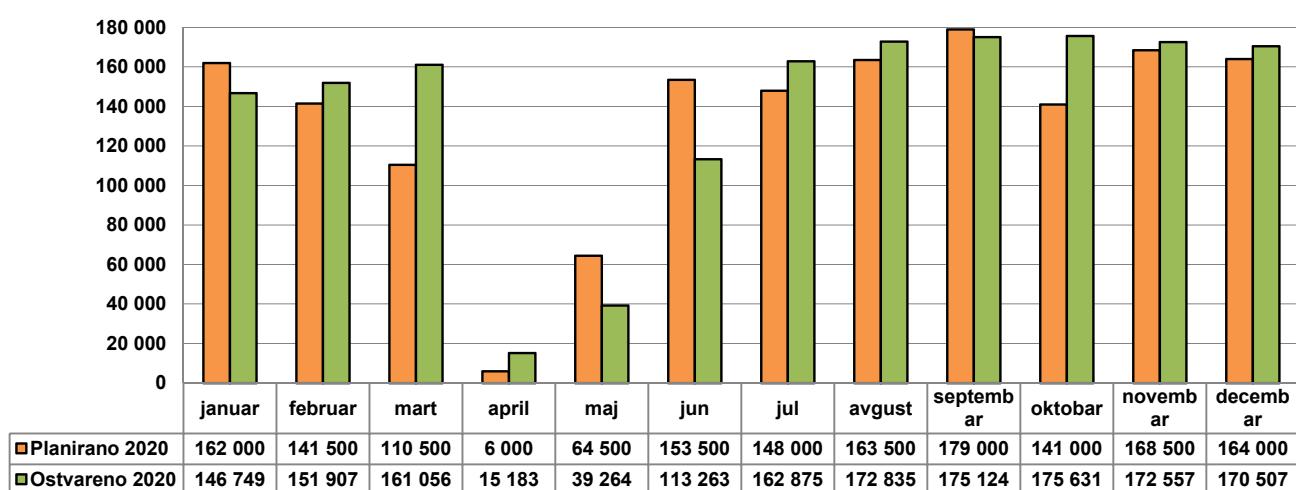
Tabela 1

Mjesec	P.K., „Potrica“								
	Centralni dio			Sjeverozapadni dio			Ukupno		
	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%
I	137 000	83 967.04	61	25 000	62 782.00	251	162 000	146 749.04	91
II	106 500	87 310.08	82	35 000	64 597.00	185	141 500	151 907.08	107
III	70 500	68 629.34	97	40 000	92 427.00	231	110 500	161 056.34	146
I - III	314 000	239 906.46	76	100 000	219 806.00	220	414 000	459 712.46	111
IV	6 000	7 685.64	128	0	7 497.00	-	6 000	15 182.64	253
V	46 500	39 264.26	84	18 000	0.00	-	64 500	39 264.26	61
VI	97 500	96 043.40	99	56 000	17 220.00	31	153 500	113 263.40	74
IV - VI	150 000	142 993.30	95	74 000	24 717.00	33	224 000	167 710.30	75
I - VI	464 000	382 899.76	83	174 000	244 523.00	141	638 000	627 422.76	98
VII	92 000	110 054.66	120	56 000	52 820.00	94	148 000	162 874.66	110
VIII	108 500	85 401.94	79	55 000	87 433.00	159	163 500	172 834.94	106
IX	124 000	101 685.90	82	55 000	73 438.00	134	179 000	175 123.90	98
VII - IX	324 500	297 142.50	92	166 000	213 691.00	129	490 500	510 833.50	104
I - IX	788 500	680 042.26	86	340 000	458 214.00	135	1 128 500	1 138 256.26	101
X	86 000	128 345.24	149	55 000	47 286.00	86	141 000	175 631.24	125
XI	113 500	119 615.34	105	55 000	52 942.00	96	168 500	172 557.34	102
XII	114 000	93 829.08	82	50 000	76 678.00	153	164 000	170 507.08	104
X - XII	313 500	341 789.66	109	160 000	176 906.00	111	473 500	518 695.66	110
I - XII	1 102 000	1 021 831.92	93	500 000	635 120.00	127	1 602 000	1 656 951.92	103

Napomena:

U 2020. godini ostvarena proizvodnja uglja veća je od planirane za 54.951,92 t ili za 3,4%, a u odnosu na 2019.godinu (1.561.618,35 t) ostvarena proizvodnja veća je za 95.333,57 t ili za 6,1%.

Grafički prikaz planiranih i ostvarenih količina uglja (t)

Proizvodnja uglja po assortimanima je data u narednoj tabeli:

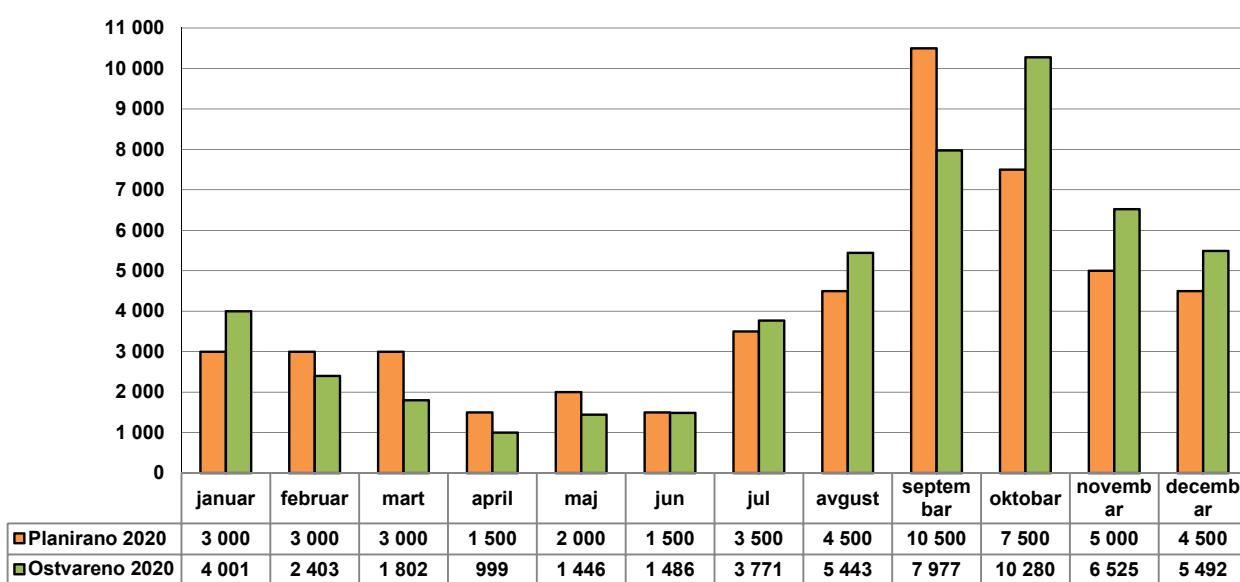
1.2. Tabelarni pregled planiranih i ostvarenih količina uglja po assortimanima

Tabela 2

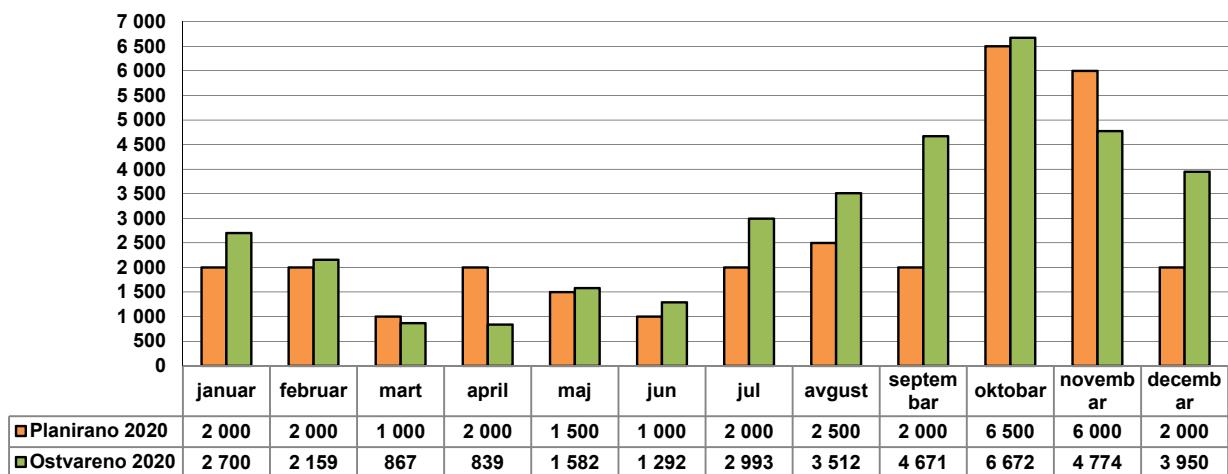
Mjesec	K O M A D			K O C K A			O R A H			G R A H			S I T N I			U K U P N O			
	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	
I	3 000	4 001.06	133	2 000	2 699.94	135	3 500	2 409.43	69	1 000	76.40	8	152 500	137 562.21	90	162 000	146 749.04	91	
II	3 000	2 403.36	80	2 000	2 158.84	108	3 500	2 683.66	77	1 000	49.34	5	132 000	144 611.88	110	141 500	151 907.08	107	
III	3 000	1 802.04	60	1 000	866.90	87	3 500	2 383.46	68	1 000	25.06	3	102 000	155 978.88	153	110 500	161 056.34	146	
I - III	9 000	8 206.46	91	5 000	5 725.68	115	10 500	7 476.55	71	3 000	150.80	5	386 500	438 152.97	113	414 000	459 712.46	111	
IV	1 500	999.22	67	2 000	839.02	42	1 000	786.40	79	500	0.00	-	1 000	12 558.0	1	256	6 000	15 182.64	253
V	2 000	1 445.92	72	1 500	1 582.46	105	1 000	126.88	13	0	0.00	-	60 000	36 109.00	60	64 500	39 264.26	61	
VI	1 500	1 486.32	99	1 000	1 291.94	129	1 000	1 272.54	127	0	76.10	-	150 000	109 136.50	73	153 500	113 263.40	74	
IV - VI	5 000	3 931.46	79	4 500	3 713.42	83	3 000	2 185.82	73	500	76.10	15	211 000	157 803.50	75	224 000	167 710.30	75	
I - VI	14 000	12 137.92	87	9 500	9 439.10	99	13 500	9 662.37	72	3 500	226.90	6	597 500	595 956.47	100	638 000	627 422.76	98	
VII	3 500	3 770.76	108	2 000	2 992.90	150	2 500	231.60	9	0	0.00	-	140 000	155 879.40	111	148 000	162 874.66	110	
VIII	4 500	5 443.40	121	2 500	3 512.26	140	3 000	257.78	9	1 000	0.00	-	152 500	163 621.50	107	163 500	172 834.94	106	
IX	10 500	7 977.18	76	2 000	4 670.90	234	3 000	648.54	22	1 000	210.18	21	162 500	161 617.10	99	179 000	175 123.90	98	
VII - IX	18 500	17 191.34	93	6 500	11 176.06	172	8 500	1 137.92	13	2 000	210.18	11	455 000	481 118.0	106	490 500	510 833.50	104	
I-IX	32 500	29 329.26	90	16 000	20 615.16	129	22 000	10 800.29	49	5 500	437.08	8	1 052 500	1 077 074.47	102	1 128 500	1 138 256.26	101	
X	7 500	10 279.58	137	6 500	6 672.16	103	3 500	3 176.02	91	1 000	436.34	44	122 500	155 067.14	127	141 000	175 631.24	125	
XI	5 000	6 525.24	131	6 000	4 774.46	80	3 500	3 522.86	101	1 500	938.84	63	152 500	156 795.94	103	168 500	172 557.34	102	
XII	4 500	5 491.82	122	2 000	3 949.76	197	3 500	4 145.30	118	1 500	944.0	63	152 500	155 976.20	102	164 000	170 507.08	104	
X - XII	17 000	22 296.64	131	14 500	15 396.38	106	10 500	10 844.18	103	4 000	2 319.18	58	427 500	467 839.28	109	473 500	518 695.66	110	
I-XII	49 500	51 625.90	104	30 500	36 011.54	118	32 500	21 644.47	67	9 500	2 756.26	29	1 480 000	1 544 913.75	104	1 602 000	1 656 951.92	103	

Grafički prikaz planiranih i ostvarenih količina uglja po assortimanima:

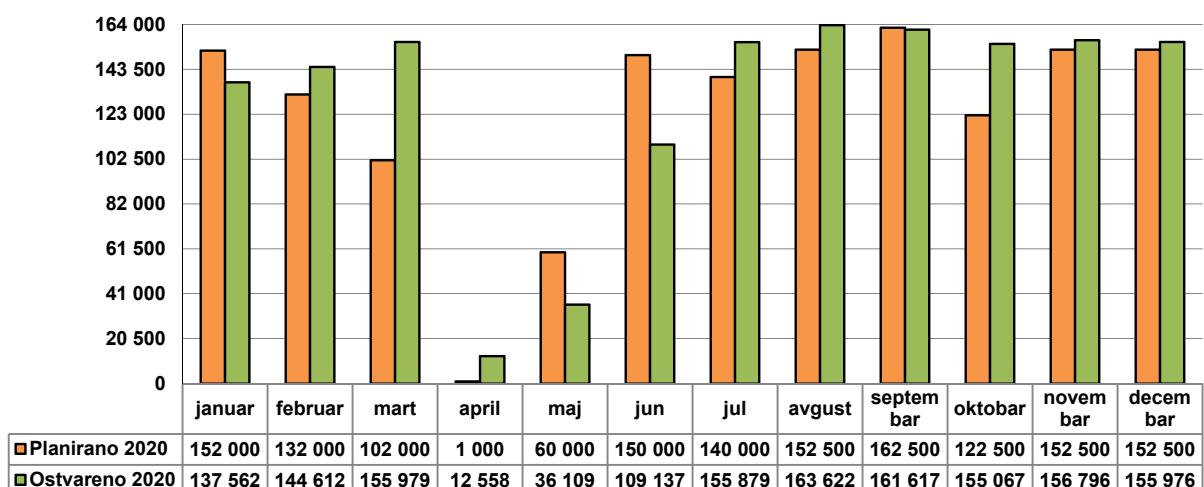
- assortiman „komad“ (t)

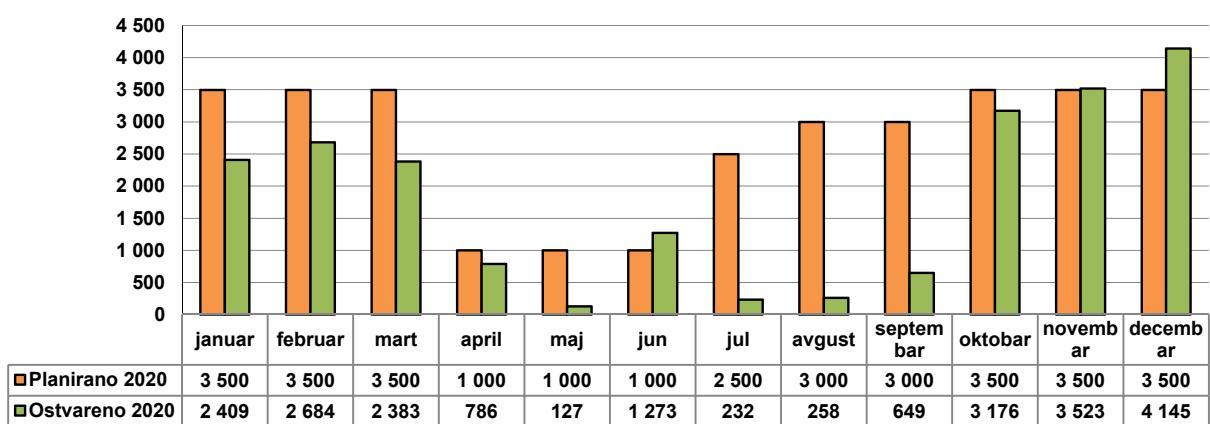
➤ asortiman „kocka“ (t)

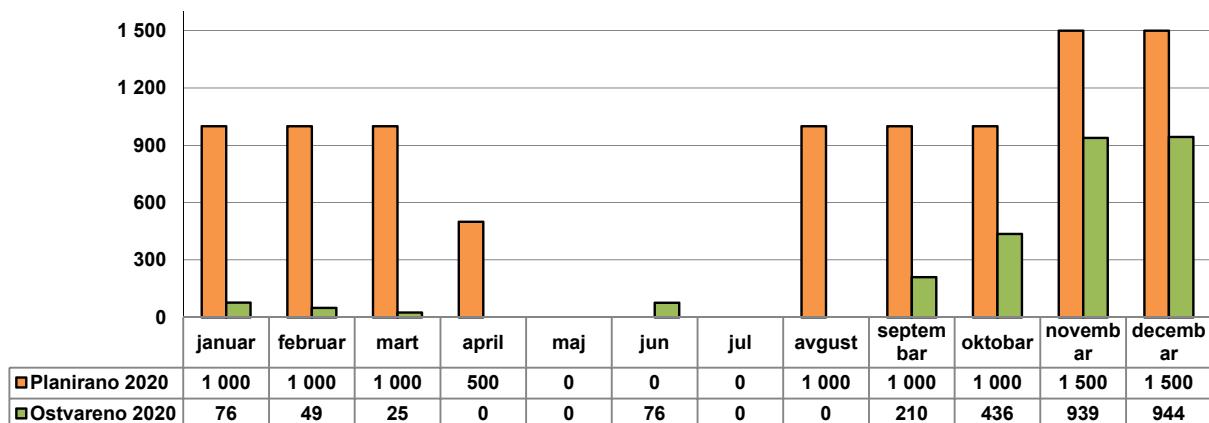
➤ asortiman „sitni“ (t)

➤ asortiman „orah“ (t)

➤ assortiman „grah” (t)

Proizvodnja uglja za potrebe TE Pljevlja je realizovana planiranim dinamikom, i kako po pitanju količine, tako i po pitanju kvaliteta uglja.

1.3. Tabelarni pregled planiranih i isporučenih količina uglja i kvalitet uglja za TE „Pljevlja”

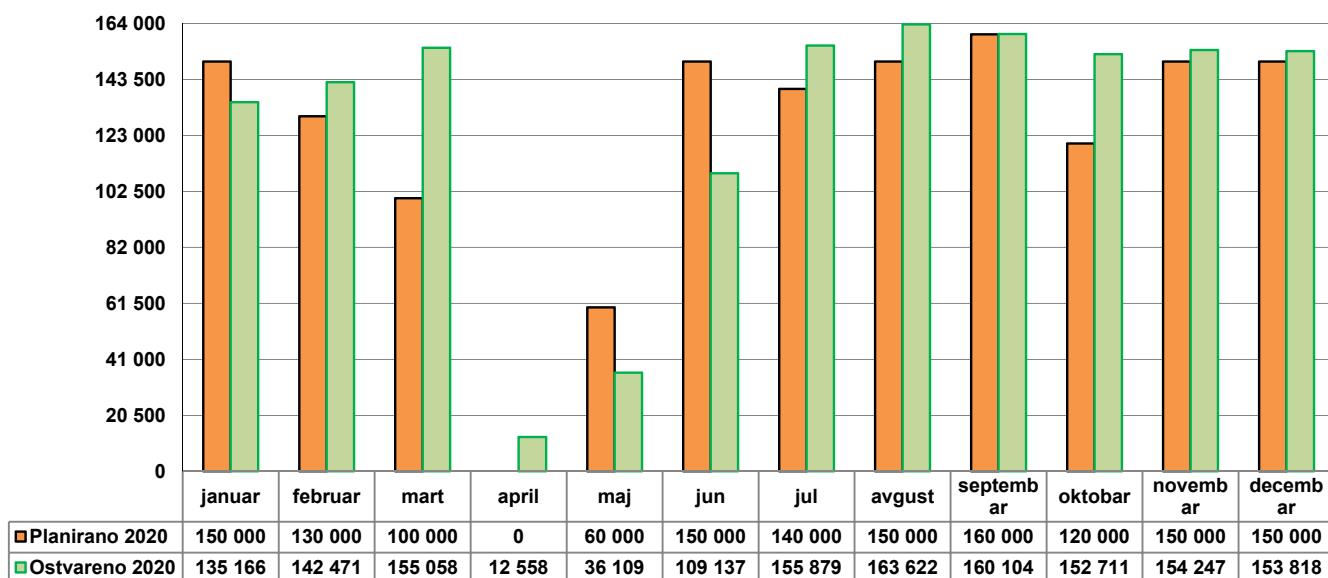
Tabela 3

Mjesec	P.K., „Potrlica“									Kvalitet uglja (kJ/kg)	
	Centralni dio			Sjeverozapadni dio			Ukupno				
	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%		
I	125 000	72 384.47	58	25 000	62 782.00	251	150 000	135 166.47	90	10 453	
II	95 000	77 873.72	82	35 000	64 597.00	185	130 000	142 470.72	110	9 686	
III	60 000	62 631.10	104	40 000	92 427.00	231	100 000	155 058.10	155	9 657	
I-III	280 000	212 889.29	76	100 000	219 806.00	220	380 000	432 695.29	114	9 915	
IV	0	5 061.00	-	0	7 497.00	-	0	12 558.00	-	9 275	
V	42 000	36 109.00	86	18 000	0.00	-	60 000	36 109.00	60	9 307	
VI	94 000	91 916.50	98	56 000	17 220.00	31	150 000	109 136.50	73	9 783	
IV-VI	136 000	133 086.50	98	74 000	24 717.00	33	210 000	157 803.50	75	9 634	
I-VI	416 000	345 975.79	83	174 000	244 523.00	141	590 000	590 498.79	100	9 840	
VII	84 000	103 059.40	123	56 000	52 820.00	94	140 000	155 879.40	111	9 805	
VIII	95 000	76 188.50	80	55 000	87 433.00	159	150 000	163 621.50	109	10 288	
IX	105 000	86 666.10	83	55 000	73 438.00	134	160 000	160 104.10	100	9 786	
VII-IX	284 000	265 914.00	94	166 000	213 691.00	129	450 000	479 605.00	107	9 963	
I-IX	700 000	611 889.79	87	340 000	458 214.00	135	1 040 000	1 070 103.79	103	9 895	
X	65 000	105 425.40	162	55 000	47 286.00	86	120 000	152 711.40	127	10 551	
XI	95 000	101 304.60	107	55 000	52 942.00	96	150 000	154 246.60	103	9 980	
XII	100 000	77 140.10	77	50 000	76 678.00	153	150 000	153 818.10	103	10 060	
X-XII	260 000	283 870.10	109	160 000	176 906.00	111	420 000	460 776.10	110	10 196	
I-XII	960 000	895 759.89	93	500 000	635 120.00	127	1 460 000	1 530 879.89	105	9 986	

Napomena:

Isporučena količina uglja u 2020. godini veća je od planirane za 70.879,89 t ili za 4,9%, a u odnosu na 2019. godinu (1.419.697,91 t) veća je za 110.911,98 t ili za 7,8%.

Grafički prikaz planiranih i ostvarenih količina isporučenog uglja za TE „Pljevlja“ (t)

Uticaj boljeg kvaliteta na ukupno isporučene količine uglja za potrebe TE Pljevlja, i poređenje sa količinama ugovorenim za kvalitet 9.211 kJ/kg su dati u narednoj tabeli:

1.3.1. Tabelarni pregled planiranih i isporučenih količina uglja, kvalitet uglja za TE „Pljevlja“ i količine uglja proračunate za garantovani kvalitet uglja

Tabela 4

Mjesec	Ukupne količine uglja za TE „PV“			Ostvareni kvalitet uglja (kJ/kg)	Količine uglja proračunate na garan. kvalitet (t)	Razlika količine isporučenog uglja i uglja proračunatog na garan. kvalitet (t)	Procenat ostvarenja plana u odnosu na garan. kvalitet (%)
	Planirano (t)	Isporučeno (t)	% (3/2)				
1	2	3	4	5	6	7=6-3	8=6/2
I	150 000	135 166.47	90	10 453	153 392.15	18 225.68	102
II	130 000	142 470.72	110	9 686	149 817.76	7 347.04	115
III	100 000	155 058.10	155	9 657	162 566.07	7 507.97	163
IV	0	12 558.00	-	9 275	12 645.26	87.26	-
V	60 000	36 109.00	60	9 307	36 485.34	376.34	61
VI	150 000	109 136.50	73	9 783	115 913.84	6 777.34	77
VII	140 000	155 879.40	111	9 805	165 931.77	10 052.37	119
VIII	150 000	163 621.50	109	10 288	182 753.01	19 131.51	122
IX	160 000	160 104.10	100	9 786	170 098.66	9 994.56	106
X	120 000	152 711.40	127	10 551	174 927.58	22 216.18	146
XI	150 000	154 246.60	103	9 980	167 124.21	12 877.61	111
XII	150 000	153 818.10	103	10 060	167 995.88	14 177.78	112
Ukupno	1 460 000	1 530 879.89	105	9 986	1 659 651.53	128 771.64	114

Napomena:

Isporučena količina uglja je iznosila 1.530.879,89 tona prosječnog kvaliteta 9.986 kJ/kg. Preračunato na ugovorenu vrijednost isporučena je količina ekvivalentna 1.659.651,53 tona za kvalitet 9.211 kJ/kg.

Iz perspektive isporuke kalorijske vrijednosti ekvivalentna vrijednost je za 8,4% veća od planiranih količina, a za 4,9% više od minimalno ugovorene količine na koju se obavezala EPCG.

Dinamika realizacije otkrivke tokom 2020. godine je prikazana u narednoj tabeli:

1.4. Tabelarni pregled planiranih i ostvarenih količina otkrivke

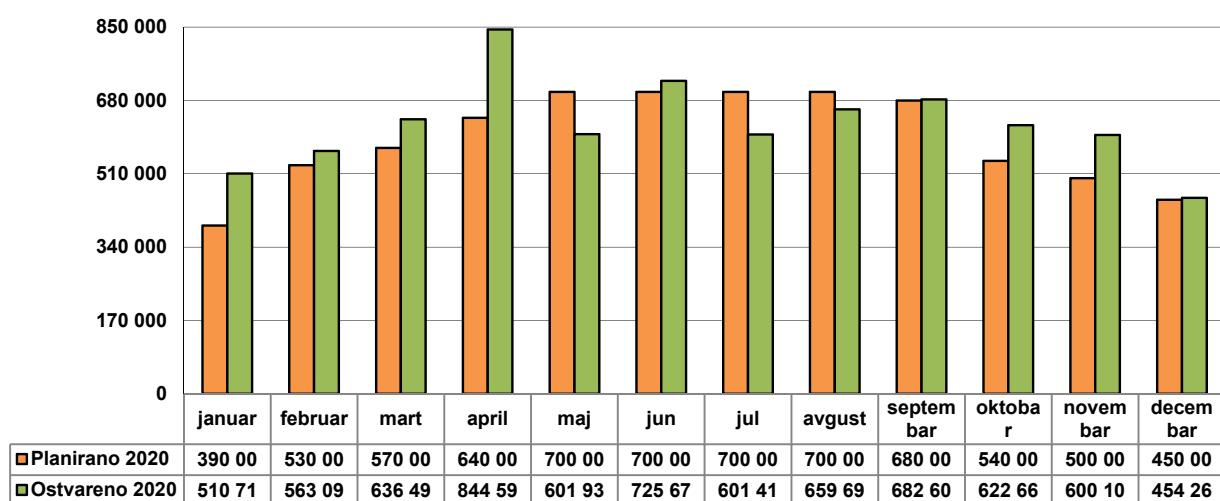
Tabela 5

Mjesec	P.K. „Potrlica“								
	Centralni dio P.K., „Potrlica“			S-Z dio P.K., „Potrlica“			Ukupno		
	Planirano (m ³ čm)	Ostvareno (m ³ čm)	%	Planirano (m ³ čm)	Ostvareno (m ³ čm)	%	Planirano (m ³ čm)	Ostvareno (m ³ čm)	%
I	300 000	379 990	127	90 000	130 720	145	390 000	510 710	131
II	420 000	419 340	100	110 000	143 750	131	530 000	563 090	106
III	470 000	586 554	125	100 000	49 937	50	570 000	636 491	112
I - III	1 190 000	1 385 884	116	300 000	324 407	108	1 490 000	1 710 291	115
IV	610 000	775 350	127	30 000	69 240	231	640 000	844 590	132
V	650 000	525 087	81	50 000	76 850	154	700 000	601 937	86
VI	580 000	655 210	113	120 000	70 460	59	700 000	725 670	104
IV - VI	1 840 000	1 955 647	106	200 000	216 550	108	2 040 000	2 172 197	106
I - VI	3 030 000	3 341 531	110	500 000	540 957	108	3 530 000	3 882 488	110
VII	580 000	601 412	104	120 000	0	-	700 000	601 412	86
VIII	570 000	659 690	116	130 000	0	-	700 000	659 690	94
IX	630 000	680 453	108	50 000	2 150	4	680 000	682 603	100
VII - IX	1 780 000	1 941 555	109	300 000	2 150	1	2 080 000	1 943 705	93
I - IX	4 810 000	5 283 086	110	800 000	543 107	68	5 610 000	5 826 193	104
X	540 000	622 669	115	0	0	-	540 000	622 669	115
XI	500 000	574 650	115	0	25 450	-	500 000	600 100	120
XII	450 000	453 564	101	0	700	-	450 000	454 264	101
X - XII	1 490 000	1 650 883	111	0	26 150	-	1 490 000	1 677 033	113
I - XII	6 300 000	6 933 969	110	800 000	569 257	71	7 100 000	7 503 226	106

Napomena:

Ostvarena količina otkrivke veća je od planirane za 403.226 m³čm ili za 5,7%, a u odnosu na 2019. godinu (7.499.975 m³čm) veća je za 3.251 m³čm ili za 0,04%.

Grafički prikaz planiranih i ostvarenih količina eksplotacije otkrivke (m³čm)

Odnos planiranog i realizovanog koeficijenta otkrivke u 2020. godini je dat u narednoj tabeli:

1.4.1. Pregled planiranog i ostvarenog koeficijenta otkrivke za 2020.god.

Tabela 6

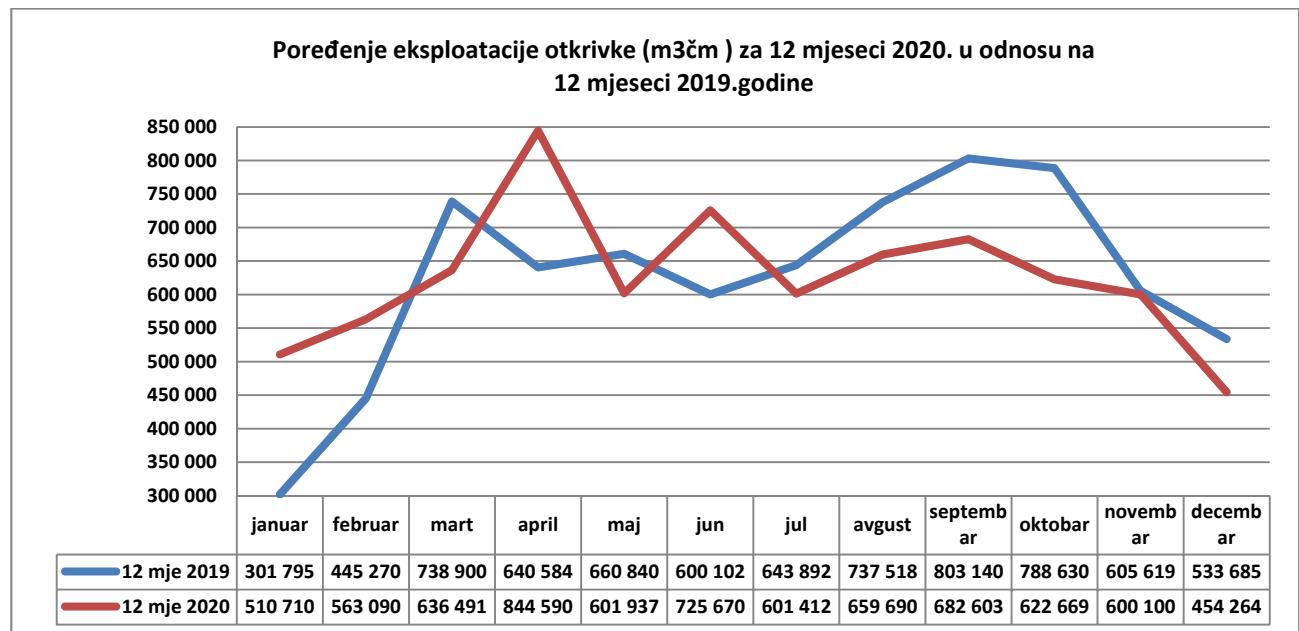
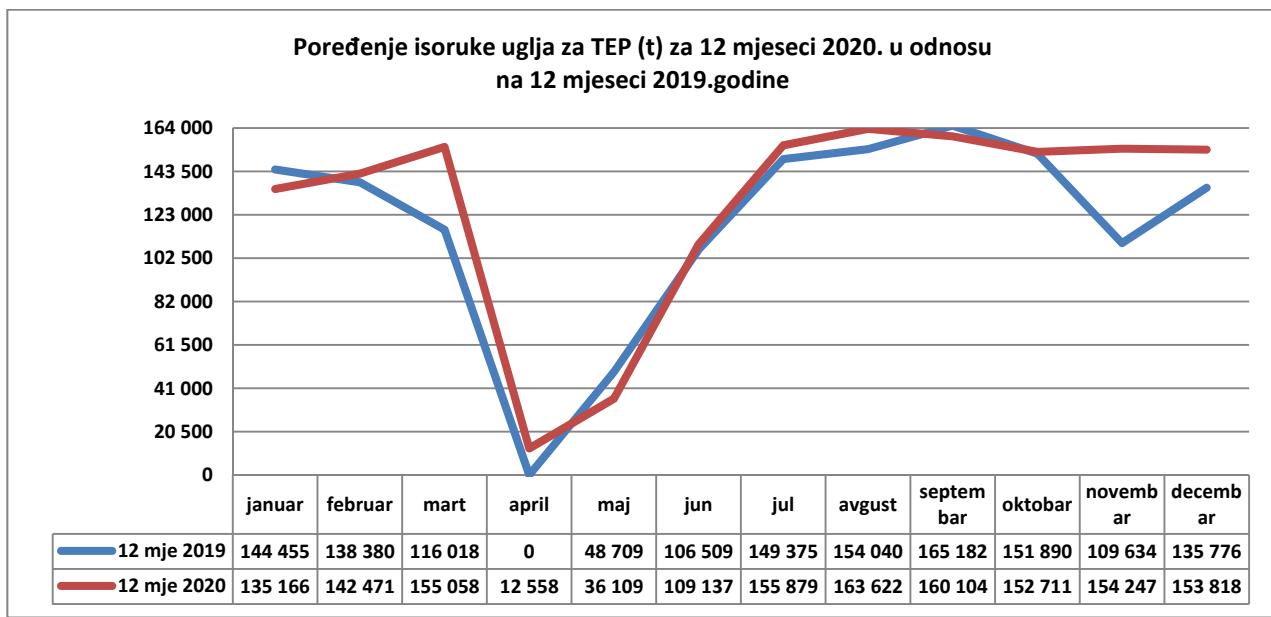
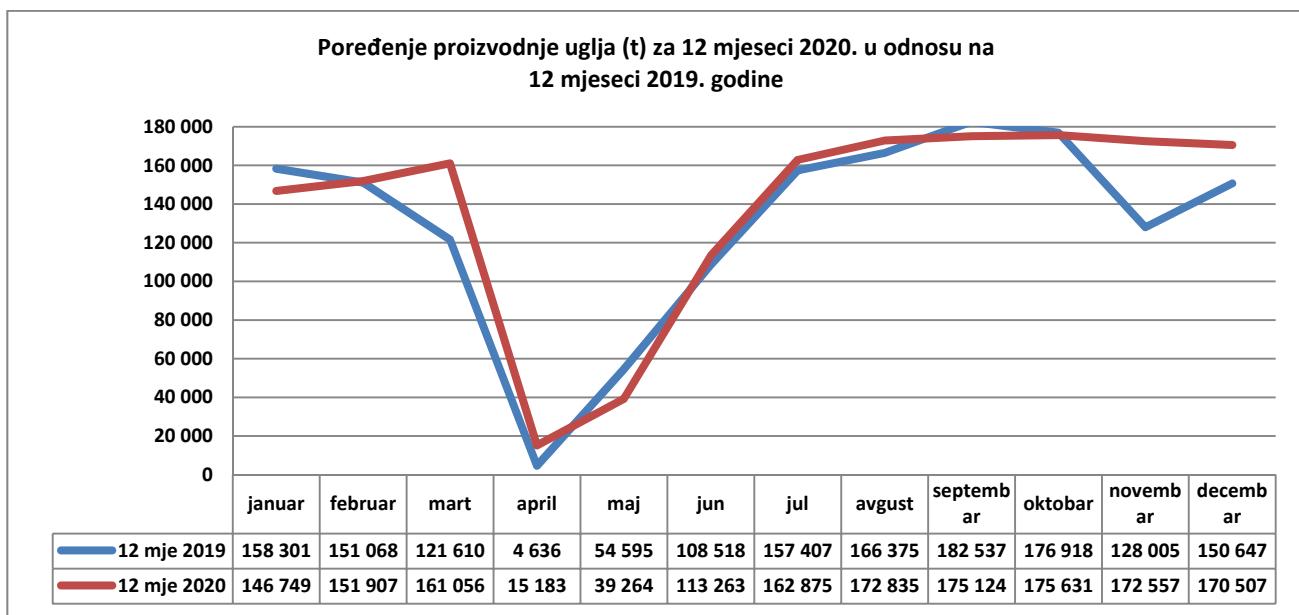
Mjesec	Ugalj			Otkrivka			Keficijent otkrivke			
	Planirano (t)	Ostvareno (t)	%	Planirano (m ³ čm)	Ostvareno (m ³ čm)	%	Planirano	Ostvareno	Planirano	Ostvareno
							(t/t)		(m ³ čm/t)	
I	162 000	146 749.04	91	390 000	510 710	131	4.69	6.79	2.41	3.48
II	141 500	151 907.08	107	530 000	563 090	106	7.30	7.23	3.75	3.71
III	110 500	161 056.34	146	570 000	636 491	112	10.06	7.71	5.16	3.95
IV	6 000	15 182.64	253	640 000	844 590	132	Remont TE,,Pljevlja"			
V	64 500	39 264.26	61	700 000	601 937	86				
VI	153 500	113 263.40	74	700 000	725 670	104	8.89	12.49	4.56	6.41
VII	148 000	162 874.66	110	700 000	601 412	86	9.22	7.20	4.73	3.69
VIII	163 500	172 834.94	106	700 000	659 690	94	8.35	7.44	4.28	3.82
IX	179 000	175 123.90	98	680 000	682 603	100	7.41	7.60	3.80	3.90
X	141 000	175 631.24	125	540 000	622 669	115	7.47	6.91	3.83	3.55
XI	168 500	172 557.34	102	500 000	600 100	120	5.79	6.78	2.97	3.48
XII	164 000	170 507.08	104	450 000	454 264	101	5.35	5.20	2.74	2.66
Ukupno	1 602 000	1 656 951.92	103	7 100 000	7 503 226	106	8.64	8.83	4.43	4.53
2020	1 602 000			7 100 000			8.64		4.43	

Uporedni pregled ostvarenih rezultata na proizvodnji uglja i otkrivke u 2019. i 2020.godini je dat u sljedećoj tabeli:

1.5. Tabelarni pregled uporednih pokazatelja ostvarenih količina uglja i otkrivke za 2019. i 2020. godinu

Tabela 7

Mjesec	UGALJ			OTKRIVKA		
	Ostvareno '19. (t)	Ostvareno '20. (t)	% (3/2)	Ostvareno '19. (m ³ čm)	Ostvareno '20. (m ³ čm)	% (6/5)
1	2	3	4	5	6	7
I	158 301.46	146 749.04	93	301 795	510 710	169
II	151 067.76	151 907.08	101	445 270	563 090	126
III	121 610.28	161 056.34	132	738 900	636 491	86
I - III	430 979.50	459 712.46	107	1 485 965	1 710 291	115
IV	4 635.96	15 182.64	327	640 584	844 590	132
V	54 594.94	39 264.26	72	660 840	601 937	91
VI	108 517.76	113 263.40	104	600 102	725 670	121
IV - VI	167 748.66	167 710.30	100	1 901 526	2 172 197	114
I - VI	598 728.16	627 422.76	105	3 387 491	3 882 488	115
VII	157 406.70	162 874.66	103	643 892	601 412	93
VIII	166 375.42	172 834.94	104	737 518	659 690	89
IX	182 537.40	175 123.90	96	803 140	682 603	85
VII - IX	506 319.52	510 833.50	101	2 184 550	1 943 705	89
I - IX	1 105 047.67	1 138 256.26	103	5 572 041	5 826 193	105
X	176 918.28	175 631.24	99	788 630	622 669	79
XI	129 005.04	172 557.34	134	605 619	600 100	99
XII	150 647.36	170 507.08	113	533 685	454 264	85
X - XII	456 570.68	518 695.66	114	1 927 934	1 677 033	87
I-XII	1 561 618.35	1 656 951.92	106	7 499 975	7 503 226	100

1.6. Problematika koja je pratila proizvodni proces 2020.godine

1.6.1. Proizvodnja uglja

Isporuka uglja za TE,,Pljevlja"

U skladu sa dugogodišnjom praksom i u 2020.godini isporuka uglja za TE,,Pljevlja" je bila prilagođena dinamici i zahtjevima EPCG. Vršeno je svakodnevno praćenje homogenizacije ugljeva da bi se isporučio ugovoreni kvalitet. Isporučena količina uglja je iznosila 1.530.879,89 tona, prosječnog kvaliteta 9.986 kJ/kg. U prvom kvartalu 2020.godine TE,,Pljevlja" nije imala neplaniranih ispada sa mreže izuzev zastoja koji se desio krajem 2019.godine, tačnije 28.12.2019.godine u 19:57 h do 01.01.2020.godine u 07:01 h zbog problema na liniji doziranja fosfata u bubanj, a u drugom kvartalu obavljen je redovan godišnji remont bloka od 03.04.2020.godine u 23:59 h a sinhronizacija bloka na mrežu izvršena je 08.06.2020.godine u 05:05 h nakon čega je uslijedilo kraće isključenje bloka sa mreže 08.06.2020.godine do 10:35 h do 17:33 h zbog problema sa zagrijaćima visokog pritiska. Ako se zanemari kraće isključenje bloka sa mreže do 08.11.2020.godine do 17:35 h do 09.11.2020.godine do 04:18 h zbog problema sa napojnim pumpama, može se reći da je u trećem i četvrtom kvartalu 2020.godine TE,,Pljevlja" pratilo stabilan rad bez neplaniranih ispada sa mreže.

Duže vrijeme trajanja godišnjeg remonta kao i povremeni broj ograničenja isporuke uglja u tokom 2020.godine nije uticao na ispunjenje plana, kako po pitanju količina, tako i po pitanju kvaliteta uglja. Na taj način, preračunato na ugovorenu vrijednost isporučena je količina ekvivalentna 1.659.651,53 tona za kvalitet 9.211 kJ/kg. Iz perspektive isporuke kalorijske vrijednosti ekvivalentna vrijednost je za 8,4% veća od planiranih količina, a za 4,9% više od minimalno ugovorene količine na koju se obavezala EPCG.

Shodno ustaljenoj praksi, vrijeme remonta TE,,Pljevlja" iskorišćeno je za planirani, godišnji remont drobiličnog postrojenja „Maljevac" (od 04.04. do 25.05.2020.godine) i popunjavanje deponije TE,,Pljevlja" ugljem.

Isporuka uglja za potrebe široke potrošnje

Isporuka uglja za potrebe široke potrošnje u odnosu na 2019. godine je manja za 15.578,41 t ili za 11,0%. Razlozi smanjena isporuke su dvojaki. Sa jedne strane, zbog problema sa pandemijom Covid-19 došlo je do zatvaraja u dužem periodu graničnih prelaza „Ranče“ i „Kula“ preko kojih Rudnik distribuira ugalj najvećem broju kupaca široke potrošnje, što je dovelo do značajnog pada prodaje u prva dva kvartala 2020. godine. Međutim, dobro osmišljenom prodajnom politikom problem je ublažen u trećem, a posebno u četvrtom kvartalu, kada je prodaje uglja za široku potrošnju realizovana za 8,3% više od planirane. Sa druge strane, zbog izuzetno blage zime i toplog proljeća tražnja je generalno pala u januaru i februaru.

Remont Separacije „Doganje" obavljen je u periodu od 25.05. do 15.06.2020.godine.

1.6.2. Eksploatacija otkrivke

Planski zadaci na otkrivci su ispunjeni, a ključni elementi u ovom segmentu proizvodnje su:

➤ DTO sistem

- Na DTO sistemu se u januaru nije odvijala proizvodnja zbog zastoja planiranog u cilju eliminacije rizika funkcionisanja u nepovoljnim vremenskim uslovima. Zaposleni su iskoristili godišnji odmor iz 2019.godine, a pojedini i dio godišnjeg odmora iz 2020.godine.
- Efektivni časovi rada u februaru su bili 243 h, a odloženo je 96.650 m³čm što govori da je sistem radio smanjenim kapacitetom zbog nedovoljnog dovoza materijala (dovoz je usmjerjen na donje etaže čime se stvaraju povoljniji uslovi za kasnije faze odlaganja).
- Otežanoj proizvodnji su doprinijeli i vremenski uslovi (zastoj od 95 h).
- Neispunjenu planu je doprinio u velikoj mjeri i kvar elektromotora na pogonskoj stanici T01 (zastoj od 158 h i 30 min).
- Efektivni časovi rada u martu su bili 302 h i 30 min, a odloženo je 151.570 m³čm.

- U martu je izvršen prelazak rada sistema sa dubinskog na visinsko odlaganje (planski zastoj od 88 h).
- Takođe, u martu je bio zastoj zbog loših vremenskih uslova (126 h i 30 min), što je dodatno uticalo na ispunjenje plana na DTO sistemu.
- Efektivni časovi rada u aprilu su bili 347 h, a odloženo je 233.310 m³čm, što predstavlja realizaciju plana 83%.
- Najveći zastoj je bio zbog loših vremenskih uslova (87 h i 30 min), zatim izgubljeno vrijeme oko 3 smjene (24 h) - nemanje prostora za odlaganje (vikend) pri prelaženju sa visinskog na dubinsko odlaganje, što su uzroci za neispunjerenje plana.
- Efektivni časovi rada u maju su bili 272 h i 30 min, a odloženo je 131.070 m³čm - plan ispunjen 47%.
- Najveći zastoj je bio zbog loših vremenskih uslova (155 h i 30 min), kao i nemanje dovoza (126 h), što je doprinijelo neispunjenu planu, s obzirom da je pogon relativno bio ispravan.
- Efektivni časovi rada u junu su bili 352 h, a odloženo je 164.730 m³čm, što predstavlja 59% ispunjenja plana.
- Na neispunjerenje planskih zadataka DTO sistema, u najvećem dijelu uticali su zastoji zbog loših vremenskih uslova (104 h), nemanje dovoza (103 h) i planskog zastoja zbog zamjene odložne trake na odlagaču (56 h).
- Efektivni časovi rada u julu su bili 274 h, a odloženo je 125.630 m³čm, što predstavlja 45% ispunjenja plana.
- Najveći zastoji su bili zbog loših vremenskih uslova (42 h), kao i nemanje dovoza (94 h 30 min.), a bio je i planski zastoj zbog pomjeranja i produženja pogonske stanice T01(90 m) i transportera T01(220 h).
- Efektivni časovi rada u avgustu su bili 343 h i 30 min., a odloženo je 185.990 m³čm, što predstavlja 66% ispunjenja plana.
- Najveći zastoji su bili zbog loših vremenskih uslova (119 h i 30 min.), kao i nemanje dovoza (140 h i 30 min.), a bio je i planski zastoj zbog izvođenja radova na odprašivanju (Tehnopetrol-Tuzla 21 h) i prelaženja sa visinskog na dubinsko odlaganje 8 h, što ukupno iznosi 29 h.
- Efektivni časovi rada u septembru su bili 349 h, a odloženo je 202.210 m³čm, što predstavlja 72% ispunjenja plana.
- Najveći zastoji su bili na odlagaču (87 h) zbog sanacije stare trake i zamjene iste novom (prelijepljena iz dva kraća komada), nemanja dovoza (85 h) i zbog planskog zastoja za obavljanje zaostalih radova kod izvođača „Esotech“ (40 h) i „Tehnopetrol“ (32 h).
- Efektivni časovi rada u oktobru su bili 331 h, a odloženo je 195.200 m³čm, što predstavlja 70% ispunjenja plana,
- Najveći zastoji su bili na skretnoj traci (70:30 h) zbog sanacije stare trake i sanacije reduktora, nemanja dovoza (79 h), vremenskih uslova (100 h) i planskog zastoja od 48 h - čekanje na traku od isporučioca.
- Efektivni časovi rada u novembru su bili 228 h, a odloženo je 107.870 m³čm, što predstavlja 55% ispunjenja plana,
- Najveći zastoji su bili na skretnoj traci (71:30 h) zbog zamjene trake, nemanja dovoza (109:30 h) i planskog zastoja od 197 h; 48 h - čekanje na traku od isporučioca, 5 h - spajanje cijevi na odlagaču za otrášivanje i 144 h - prelazak sa dubinskog na visinsko odlaganje.
- Efektivni časovi rada u decembru su bili 257 h, a odloženo je 91.740 m³čm, što predstavlja 50% ispunjenja plana,
- Najveći zastoji su bili na odlagaču (123 h 30 min) zbog zamjene trake, nemanja dovoza (168 h) i vremenskih uslova od 121 h.
- U 2020.godini ostvareno je 3.299 efektivnih časova rada, a odloženo je 1.683.970 m³čm. Plan u razmatranom periodu bio bi ostvaren u većem procentu bez obzira na sve ostale zastoje na koje se nije moglo uticati. Međutim, neispravnost ključnih bagera koji opslužuju potrebe DTO sistema uticali su na nedostatak dovoza otkrivke.

➤ **Povoljni vremenski uslovi**

Povoljni vremenski uslovi tokom 2020. godine, su iskorišćeni da se radovi na otkrivci intenziviraju, kako na dnevnom, tako i na mjesecnom nivou. Ukupan broj dana zastoja 2020.godine je iznosio 42 a prethodne godine 46 dana.

➤ **Intezivirani radovi u sjeverozapadnom dijelu P.K.,Potrlica"**

Problemi sa klizištima i rasjedima koji su tokom prethodnih godina usporavali radove u sjeverozapadnom dijelu P.K.,Potrlica" u ovom periodu nisu bili prisutni. Rudarski radovi na otkopavanju otkrivke i eksploraciji uglja nastavljeni su da se izvode po „Dopunskom rudarskom projektu eksploracije uglja na P.K.,Potrlica" za period 2020.-2025. godine" i u skladu sa planiranom dinamikom uglja i otkrivke za 2020.godinu.

1.6.3. Zastoji ključne rudarske mehanizacije 2020.godine

Raspoloživost rudarske mehanizacije u 2020. godini je bila na zahtjevanom nivou.

Mehanizacija koja je ostvarila više od planiranih moto sati su: bageri, damperi TR-100 i buldozeri, što se direktno odrazilo na ostvarenje svih proizvodnih rezultata na otkrivci i eksploraciji uglja. U prilog tome govori i činjenica da je ostvarenje ukupno planirani efektivni sati 100%. Najmanji procenti ostvarenja planiranih sati su bili na malim damperima Terex TA-30 koji imaju veliki broj zastoja na mjenjačima gdje zbog pandemije COVID 19 nismo mogli da obezbjedimo servisnu podršku za defektažu i popravku mjenjača.

Procenat ostvarenja planiranih moto časova je bilo različit za različite grupe mašina i uglavnom se kretao u nivou srednje raspoloživosti, sa izuzetkom visoke raspoloživosti za bagere, dampere, buldozere, bušilice i utovarivače, a niske raspoloživosti za dampere Terex TA-30 i Perlini. Primarni cilj je visoka vremenska raspoloživost iznad 80%, a za 2020.godinu je postignuta vremenska raspoloživost 100%. Velika raspoloživost je ostvarena zahvaljujući pravovremenoj nabavci rezervnih djelova i radnog kapaciteta R.J.,„Održavanje“.

Časovi planiranih i ostvarenih moto časova mašina po grupama, su dati u narednoj tabeli:

Tabela 8

Grupacija mašina	Pregled časova rada u 2020.god. (mč)		
	Planirani MČ	Ostvareni MČ	Ostvarenje MČ (%)
Bušilice	5 130	4 436	86
Bageri	27 448	31 912	116
Damperi	65 140	62 730	96
Terex TA-30	9 120	4 212	46
Terex TR-100	45 000	45 766	102
Perlini	11 020	5 752	52
Komatsu	0	7 000	-
Buldozeri	13 000	15 292	118
Utovarači	7 220	6 221	86
Grejderi	7 505	4 526	60
Ukupno	125 443	125 117	100

Velika raspoloživost rudarske mehanizacije je ostvarena pravovremenim intervencijama na ključnoj mehanizaciji, bagerima i damperima, u vidu remonta i povećanjem akcenta na preventivnim radovima u cilju sprečavanja korektivnih radnji. U 2020. godini je održeni remonti reduktora okreta, zamjena rolnog vijenca, sanacija gornje platforme sa trafoom na bageru EKG-12,5 interne oznake 2 i reduktor transporta na bageru EKG-15 interne oznake 1. Zamjena komplet upravljanja i sanacija elektromotora i generatora na bageru EKG-15 interne oznake 21. Remont reduktora okreta na bageru Lipher R9350.

Navedeni remonti će obezbjediti pouzdaniji rad bagera EKG i Lipherr u narednom periodu koji uz novi bager Hitachi čine osnov utovarne mehanizacije. Preseljenje bagera EŠ 6/45 sa P.K., „Borovica“ na P.K., „Potrlica“ sa kompletnim remontom mašinskog dijela i zamjenom upravljanja će dodatno ustabiliti raspoloživost bagera na uglju i otkrivci u dijelu uklanjanja humusnih slojeva. Osnov transportne mehnizacije su damper TEREX TR-100 čije je ostvarenje planiranih časova rada 102%. Razlozi za ostvarenje plana na održavanju dampera TEREX su u: iskustvu u održavanju pomenutih dampera, unifikaciji opreme (17 dampera), planiranju nabavke djelova i agregatnim zamjenama sklopova (motora i mjenjača).

1.6.4. Eksproprijacija

Postupak eksproprijacije za 2019. godinu je okončan donošenjem rješenja o izvršenju čime su stvoreni uslovi za nesmetano napredovanje fronta rudarskih radova u 2020. godini. Takođe, pokrenuti postupak eksproprijacije nepokretnosti po planu rada za 2020. godinu okončan je u četvrtom kvartalu 2020. godine donošenjem odluke o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju.

1.6.5. Bolovanje zaposlenih

U narednoj tabeli dat je prikaz sati bolovanja uposlenih na određeno i neodređeno vrijeme u Sektoru „Proizvodnja“ za 2020. godinu.

Tabela 9

Mjesec	Organizacioni dio							
	Kop (h)	DTO sistem (h)	Održavanje (h)	Vozni park (h)	Teh. priprema (h)	Odjeljenje (h)	Ukupno (h)	Ukupno (dana)
I	2 224	0	1 848	208	0	368	4 648	193.7
II	2 696	0	1 512	160	0	320	4 688	195.3
III	2 912	16	1 512	352	0	176	4 968	207.0
IV	2 704	120	1 736	352	0	176	5 088	212.0
V	2 488	216	952	168	0	168	3 992	166.3
VI	3 208	392	1 392	336	0	0	5 328	222.0
VII	3 744	312	1 856	536	0	64	6 512	271.3
VIII	4 192	56	1 416	528	168	168	6 528	272.0
IX	3 648	192	1 176	528	176	72	5 792	241.3
X	5 440	352	1 792	415	176	360	8 535	355.6
XI	5 880	520	1 768	576	168	448	9 360	390.0
XII	6 352	440	3 648	664	64	200	11 368	473.7
Ukupno (h)	45 488	2 616	20 608	4 823	752	2 520	76 807	3 200.3
Ukupno (dana)	1 895.3	109.0	858.7	201.0	31.3	105.0	3 200.3	

1.6.6. Odvodnjavanje

U centralnom dijelu kopa, u periodu avgust – oktobar 2020. su, shodno Tehničkom rješenju, izvedeni radovina izmještanju i izradi objekata odvodnjavanja.

Bunarske pumpe su instalisane na novoj lokaciji glavnog vodosabirnika, sa kotom dna 624 m i kotom vodenog ogledala 628 m. Potisnim cjevovodom Ø 300, dužine 161 m su redno povezane sa stacionarnim visokonaponskim pumpama, na koti 649 m. Dužina izmještenog cjevovoda Ø300 po novoj trasi, od platoa stacionarnih pumpi do mjesta upajanja sa postojećim cjevovodom iznosi 451 m, na koti 711,20 m. Ukupna dužina izmještenog potisnog cjevovoda je 612 m.

Od 01.11.2020. godine registrovani kapaciteti ugrađenih pumpi na izmještenom glavnom vodosabirniku na mjeru protoka su:

- 1 – 160 l/s 576 m³/h
- 2 – 160 l/s 576 m³/h
- 3 – 155 l/s 558 m³/h
- 4 – 150 l/s 540 m³/h
- 5 – 180 l/s 648 m³/h

Ukupni kapacitet 5 pumpnih sistema iznosi 805 l/s, odnosno 2.898 m³/h. U 2020. godini iz centralnog dijela kopa ukupno je ispumpano 11.639.526 m³ vode (349 l/s) za 21.908 radnih sati pumpnog sistema.

U sjeverozapadnom dijelu kopa, vršeno je izmještanje dijela potisnog cjevovoda i glavnog vodosabirnika, prema dinamici napredovanja rudarskih radova. Zbog povećane geodetske visine ispumpavanja, na mjeraču protoka je konstatovan smanjen kapacitet bunarske pumpe na 82 l/s.

U 2020. godini je ukupno iz sjeverozapadnog dijela kopa ispumpano 1.526.480 m³ vode (48 l/s) za 4.757 radnih sati pumpnog sistema.

Ukupno je iz P.K., „Potrlica“ u 2020. godini ispumpano 13.166.006 m³ vode (416 l/s).

U toku 2020. godini Centar za ekotoksikološka ispitivanja iz Podgorice, kao ovlašćena institucija, vršio je šest puta uzorkovanje vode u cilju ispitivanja kvaliteta, na 4 mjerna mjesta: vode iz kopa na ulazu u taložnik, izlazu iz taložnika, kao i vode Čehotine – prije i posle uliva voda iz kopa.

Na kopu „Šumanji“ u 2020. godini na dva vodosabirnika su radile pumpe int. br. 3, 6 i 7b.

U 2020. godini pumpna postrojenja na kopu su radila ukupno 1.617 sati i za to vrijeme ispumpala 769.306 m³ vode.

1.6.7. Radovi na taložniku

U 2020. godini vršeno je redovno praćenja nivoa i kvaliteta voda koje se ispumpavaju iz kopa u taložnik.

Centar za ekotoksikološka ispitivanja iz Podgorice, kao ovlašćena institucija, izvršio je u toku godine 6 uzorkovanja vode u cilju ispitivanja kvaliteta, na 4 mjerna mjesta: vode iz kopa na ulazu u taložnik, izlazu iz taložnika, kao i vode Čehotine – prije i posle uliva voda iz kopa.

Uzorkovanja su vršena u februaru, maju, julu avgustu, novembru i decembru 2020. godine.

Dana 19.02.2020. godine Centar za ekotoksikološka ispitivanja iz Podgorice, kao ovlašćena institucija, izvršio je uzorkovanje vode u cilju ispitivanja kvaliteta, na 4 mjerna mjesta: vode iz kopa na ulazu u taložnik, izlazu iz taložnika, kao i vode Čehotine – prije i posle uliva voda iz kopa.

Rezultati analiza u februaru 2020. godine pokazuju povećan sadržaj boje i nitrata na izlazu iz taložnika, dok su ostali parametri bili u zakonski dozvoljenim granicama.

Rezultati fizičko-hemijskih analiza voda iz površinskog kopa „Potrlica“ koje je CETI – Podgorica uzorkovao u maju 2020. godine su pokazali da vode na ulazu i izlazu iz taložnika odgovaraju uslovima „Pravilnika o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl. list Crne Gore“, br. 56/19) za ispuštanje u prirodni recipijent.

U martu 2020. godine su, od strane kompanije ACME Ltd. iz Podgorice, ugrađene sonde sa on-line mjeranjem visine vode u izlaznom betonskom kanalu iz taložnika, kao i sonde za on-line mjerjenje mutnoće vode na ulazu i izlazu iz taložnika.

Prema rezultatima fizičko-hemijske analize iz jula, novembra i decembra uzorak vode na izlazu iz taložnika nije odgovarao važećem Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima zbog povećanog sadržaja nitrata, dok je analiza vode iz avgusta pokazala veći sadržaj suspendovanih materija i nitrata u odnosu na dozvoljene parametre.

1.6.8. Istražni radovi u kopu

Obrađivač „Dopunskog rudarskog projekta eksploracije uglja na P.K., „Potrlica“ za period 2020. – 2025. godina“ je, zbog nepouzdanih geomehaničkih parametara, sugerisao izvođenje dodatnih geoloških istraživanja i ispitivanja u zoni zaštitnog stuba između centralnog i sjeverozapadnog dijela kopa. U tom cilju, u prvih šest mjeseci 2020. godine na ovom prostoru je izbušeno 18 istražnih bušotina (Go-5 do Go-22), ukupne dužine 768,50 m. Uzeto je 12 uzoraka gline za geomehanička laboratorijska ispitivanja. Otpremljeno je u IRM Bor 5 uzoraka, kao i 123 uzorka uglja za laboratorijska ispitivanja kvaliteta.

Do kraja avgusta 2020. godine izvedeno je i 15 kontrolnih bušotina (Bk-45 - Bk-59), ukupne dužine 476 m, iz kojih je uzeto 14 proba uglja, kao i 13 bušotina za definisanje kvaliteta ugljeva za potrebe široke potrošnje (Bku-39 - Bku-51), ukupne dužine 289 m, sa uzorkovanjem uglja na 1 m i ukupno 76 proba, u centralnom dijelu kopa, u pravcu napredovanja rudarskih radova.

U 2020. godini na P.K., „Potrlica“ izvedeno je 48 istražnih bušotina, ukupne dužine 1.533,50 m.

1.6.9. U vrijeme obavljanja redovnog godišnjeg remonta TE,,Pljevlja" forsirani su radovi na eksploataciji otkrivke.

1.6.10. Nastavljen proces racionalizacije svih troškova energije i materijala sa posebnim akcentom na smanjenje potrošnje dizel goriva u 2020. godini za 8% u odnosu na planirani, odnosno 3% u odnosu na ostvareni normativ za 2019.godnu.

Tabela 10

Količine	Jed. mjere	OSTVARENO 2019. god.	PLANIRANO 2020. god.	OSTVARENO 2020. god.	%	
1	2	3	4	5	(5/4)	(5/3)
Ugalj i otkrivka (ZPJ)	(tona)	16 186 570	15 447 000	16 288 243	105	101
Dizel gorivo	lit	5 656 401	5 714 000	5 530 100	97	98
Normativ	lit/ZPJ	0.35	0.37	0.34	92	97

Ključni doprinos u smanjenju potrošnje i u ovom periodu su dali rad DTO sistema, optimizacije puta odvoza otkrivke i angažovanje nove mehanizacije.

1.7. Služba Tehničke pripreme

Rad službe Tehničke pripreme se odvijala u okviru različitih grupa poslova, **Rudarskih** (planiranje, praćenje i usmeravanje tehnoloških opreracija u eksploataciji uglja i otkrivke), **geoloških** (planiranje i praćenje kvaliteta uglja, praćenje geoloških istraživanja, praćenje hidrogeoloških procesa u kopovima) i **geodetskih** (redovne kontrole i snimanja rudarskih radova; snimanje i obeležavanje za kopove i odlagališta kako bi se radovi izvodili po planu; izrada planova i obračun otkopnih masa).

Rekultivacija – u 2020. godini vršena je tehnička i biološka rekultivacija spoljašnjeg odlagališta „Jagnjilo“ i sjeverozapadnog dijela kopa „Potrlica“ (Cementara).

- Spoljašnje odlagalište „Jagnjilo“ etaža K-1083, tehnička rekultivacija, površina 18,82 ha i biološka rekultivacija, površina 39,47 ha.
- Unutrašnje odlagalište „Cementara“ etaža K-755, tehnička i biološka rekultivacija, površina 2 ha.
Obavljanjem ovih poslova završene su aktivnosti rekultivacije na ovom dijelu odlagališta.

Na unutrašnje odlagalište „Kutlovača“ u 2020. godini nije vršeno odlaganje otkrivke zbog promjena koje su definisane u novom „Dopunskom rudarskom projektu eksploatacije uglja na P.K.,„Potrlica“ za period 2020.-2025.godina“ u ovom dijelu odlagališta.

Na površinskom kopu „Ljuće-Šumani“ rekultivacija je zaustavljena do finalnog usaglašavanja sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom ekonomije oko mogućnosti eksploatacije preostalih 270.000 tona uglja.

II RAD SEKTORA ZA RAZVOJ I INVESTICIJE

Realizacija plana rada Sektora za razvoj i investicije za 2020. godinu odvijala se u skladu sa Biznis planom RUP-a za 2020. godinu kao i Operativnim planom rada Sektora za razvoj i investicije za 2020. godinu.

U okviru rada Sektora za razvoj i investicije realizovani su slijedeći investicioni radovi i aktivnosti:

Projektovanje

1. Izrada Dopunskog rudarskog projekta eksploatacije uglja na P.K., „Potrlica“ Pljevlja za period od 2020.-2025.godine
 - Projektant je izradio i dostavio elektronsku verziju Projekta 27.03.2020. godine, a štampanu verziju Projekta je dostavio u aprilu.
 - Sekretarijat za uređenje prostora Opštine Pljevlja je izdao UTU za izradu tehničke dokumentacije broj: 02/1-957/1 od 06.02.2020. godine.
 - Komisija za tehničku kontrolu (reviziju) izdala je revizionu klauzulu 25.03.2020. godine, zavedena kod RUP-a pod brojem: 07-2965/1 od 13.04.2020. godine.
 - Nadležni organ JU Zavod za geološka istraživanja Podgorica po ovlašćenju Ministarstva ekonomije izdao je Rješenje br.UP-05-188/2 od 18.08.2020. godine, naš broj: 02/1-6847/1 od 27.08.2020. godine, kojim se odobrava Rudniku uglja AD Pljevlja izvođenje radova po Dopunskom rudarskom projektu eksploatacije uglja na PK „Potrlica“ za period 2020-2025.
 - Rješenje o imenovanju stručnog nadzora broj: 02/1-7204/1 od 11.09.2020. godine nad izvođenjem radova po Dopunskom rudarskom projektu eksploatacije uglja na PK „Potrlica“- Pljevlja za period 2020.-2025. godina.
2. Izrada Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu eksploatacije uglja sa sistemom za prečišćavanje voda na PK,,Potrlica“ čiji je osnov DRP za period 2020.-2025. godina.
 - U saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine u prostorijama Rudnika uglja AD Pljevlja organizovana i sprovedena javna rasprava o Elaboratatu o procjeni uticaja na životnu sredinu eksploatacije uglja sa sistemom za prečišćavanje voda na PK,,Potrlica“.
 - Obrađena je konačna inovirana verzija Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za projekat eksploatacije uglja u periodu 2020-2025. godine na PK „Potrlica“ opština Pljevlja, a nakon usaglašavanja sa parcijalnim i završnim izvještajem Komisije za stručnu ocjenu predmetnog Elaborata.
 - Agencija za zaštitu prirode i životne sredine nakon uvida u kompletну dokumentaciju izdala je saglasnost br.02-UPI-657/29 od 12.08.2020.godine, naš broj: 02/1-6553/1 od 14.08.2020. godine na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za projekat eksploatacije uglja za period 2020-2025. godine na PK,,Potrlica“.
3. Projekat izmještanja rijeke Ćehotine
 - Nakon ovlašćenja od strane resornog Ministarstva održivog razvoja i turizma Sekretarijat za uređenje prostora opštine Pljevlja aktom broj 05-323/20-87/10 od 09.07.2020. godine zaveden pod našim brojem: 02/1-5913/1 od 20.07.2020. godine, sagledavajući aktuelnu problematiku obradio je i dostavio urbanističko-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije vodonepropusnog kanala rijeke Ćehotine duž svog prirodnog toka u okviru Lokacije 1 u skladu sa smjernicama izmjene i dopune PUP-a opštine Pljevlja.
 - Obrađeno je više radnih i predlog konačne verzije Projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta izmještanja rijeke Ćehotine približnim pravcem njenog prirodnog toka preko prostora unutrašnjeg odlagališta eksploatacionog polja Rudnika uglja AD Pljevlja.
 - Rješenje Uprave za vode broj: 060-327/20-02011-47/4, zavedeno pod našim brojem: 02/1-5776/1 od 10.07.2020. godine o utvrđivanju vodnih uslova za izradu Projekta izmještanja korita rijeke Ćehotine u okviru „Lokacije 1“ (dio kat.parcela broj: 4605/2 i 5166 KO Pljevlja).

- Tenderska dokumentacija za otvoreni postupak javne nabavke: Usluga izrade Glavnog projekta izmještanja rijeke Čehotine približnim pravcem njenog prirodnog toka preko prostora unutrašnjeg odlagališta eksploatacionog polja RUP-a.
Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 047/20.2-02/1-7795/2 od 01.10.2020. godine.
Javno otvaranje ponuda je izvršeno 13.11.2020. godine.
 - Odluka o poništenju postupka javne nabavke broj: 02/1-10842/1 od 16.12.2020. godine, iz razloga što nije podnijeta nijedna ispravna ponuda.
 - Broj iz evidencije ponovljenog postupaka javnih nabavki: 069/20.2-02/1-11247/2 od 30.12.2020. godine.
Javno otvaranje ponuda je zakazano za 05.02.2021. godine.
4. Izmještanja Drobilice DTO sistema na novu lokaciju
- Obrađen je projektni zadatak za izradu Tehničkog projekta izmještanja Drobilice DTO sistema na novu lokaciju sa definisanim ulaznim pokazateljima, smjernicama za izradu dokumentacije, podlogama za projektovanje i zakonskim propisima iz ove oblasti, a što je prethodilo i sastavni je dio pokrenutog zahtjeva za izradu predmetne tehničke dokumentacije.
 - Broj iz evidencije postupka javnih nabavki: 014/20.4-02/1-4482/4 od 29.05.2020. godine.
 - Javno otvaranje ponuda izvršeno je 15.07.2020. godine.
 - Odluka o izboru najpovoljnije ponude broj: 02/1-5992/1 od 23.07.2020. godine.
Ponuda ponuđača IRM Bor broj: 02/1-5801/1 od 15.07.2020. godine.
 - Ugovor za nabavku usluge broj: 20000-344/2020 od 26.08.2020. godine zaključen sa Institutom za rudarstvo i metalurgiju Bor za izradu uprošćenog rudarskog projekta izmještanja drobilice DTO sistema na novu lokaciju sa produženjem pripadajućih transportera sa trakom.
 - Dana, 18.12.2020. godine projektant IRM Bor je dostavio tehno-ekonomsku analizu opredjeljenja mikro lokacije drobiličnog postrojenja DTO sistema i veznog transportera T1 u funkciji uticajnih faktora i razmatranih varijanti.
5. Izmještanje DV 35 KV „Volođa-Tvrdaš“
- Izmještanje DV 35 KV „Volođa-Tvrdaš“ RU Pljevlja iz eksploatacionog polja kopa „Potrlica“ shodno odobrenom DRP 2020-2025. godine.
 - Broj iz evidencije postupka javnih nabavki: 011/20.4-02/1-3486/4 od 29.04.2020. godine za izradu tehničkog projekta izmještanja dijela dalekovoda 35 KV „Potrlica-Tvrdaš“.
 - Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača „SIENERSYS“ d.o.o. Podgorica br.02/1-5255/1 donešena je 24.06.2020. godine, teče rok za eventualne žalbe.
 - Ugovor za nabavku usluge broj: 20000-312/2020 od 30.07.2020. godine zaključen sa „SIENERSYS“ d.o.o. Podgorica za izradu Tehničkog projekta izmještanja dijela dalekovoda 35 V „Potrlica-Tvrdaš“. Tehnička kontrola-revizija PRF 352/20 od 25.09.2020. godine:
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 053/20.2-02/1-10029/2 od 27.11.2020. godine za izmještanje dijela dalekovoda 35 KV „Potrlica-Tvrdaš“ između stubnih mjesta broj 9 i 16 za DTO sistem.
 - Javno otvaranje ponuda izvršeno je 29.12.2020. godine.
6. Prikupljanje dokumentacije za dobijanje Odobrenja za izvođenje radova na Dopunski rudarski projekat eksploatacije uglja na PK „Potrlica“ za period 2020. – 2025. Godina
7. Izrada Uprošćenog rudarskog projekta eksploatacije uglja na PK „Potrlica“ u zoni spajanja centralnog i sjevero-zapadnog dijela kopa (zaštitne grede)
- Rješenje broj: 02/1-7749/1 od 30.09.2020. godine kojim se imenuje stručni tim za izradu Uprošćenog rudarskog projekta eksploatacije uglja na PK „Potrlica“ u zoni spajanja centralnog i sjevero-zapadnog dijela kopa (zaštitne grede).
 - Rješenje broj: 02/1-7748/1 od 30.09.2020. godine kojim se imenuje Komisija za reviziju i sjevero-zapadnog dijela kopa (zaštitne grede).

8. Izrada Glavnog projekta eksploatacije tehničko-građevinskog kamena – južni dio ležišta „Rajčevo brdo“
 - Rješenje broj: 02/1-9690/1 od 19.11.2020. godine kojim se imenuje stručni tim za izradu Projekta detaljnih geoloških, hidrogeoloških i inženjerskogeoloških istraživanja ležišta tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu Jagnjilo, južni obod ležišta „Rajčevo brdo“.
 - Rješenje broj: 02/1-9978/1 od 25.11.2020. godine kojim se imenjuje vršioci revizije Projekta detaljnih geoloških, hidrogeoloških i inženjerskogeoloških istraživanja ležišta tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu Jagnjilo, južni obod ležišta „Rajčevo brdo“.
 - Rješenje broj: 02/1-10482/1 od 10.12.2020. godine kojim se imenuje stručni tim za izradu Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu Jagnjilo, južni obod ležišta „Rajčevo brdo“.
 - Vlada Crne Gore – Uprava za inspekcijske poslove - Glavni geološki inspektor su dopisom broj: 02/1-10836/1 od 15.12.2020. godine obavješteni o početku geoloških istraživanja na ležištu tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu Jagnjilo, južni obod ležišta „Rajčevo brdo“.
9. Realizacija akcionog plana za sprovođenje strategije razvoja energetike
 - Učešće u izradi Izvještaja o realizaciji akcionog plana za sprovođenje strategije razvoja energetike do 2030.godine, za period 2016-2020. godine sa presjekom realizovanih aktivnosti u protekljoj 2019.godini preuzetih od strane Društva Rudnik uglja AD Pljevlja. Predmetni Izvještaj inoviran je na bazi preduzetih i realizovanih aktivnosti te dostavljen Vladi Crne Gore resornom Ministarstvu ekonomije Direktoratu za energetiku i energetsku efikasnost.
10. Aktivnosti na produženju godišnjih Licenci Rudnika uglja za projektovanje u rudarstvu i pripremi mineralnih sirovina i eksploataciju uglja
 - Licenca za izradu rudarskih projekata iz oblasti površinske eksploatacije mineralnih sirovina broj: 007-304/20-1690/6 od 17.03.2020. godine – rok važenja do 24.03.2025. godine.
 - Licenca za izvođenje rudarskih radova na površinskoj eksploataciji uglja na Pljevaljskom ugljenom basenu broj: 007-304/20-1690/4 od 17.03.2020. godine – rok važenja do 24.03.2025. godine.
 - Licenca za izradu projekata geoloških istraživanja broj: 07-3500/1 od 29.04.2020. godine – rok važenja pet godina.
11. Glavni projekat napajanja električnih kotlova Upravne zgrade i Doma rudara
 - Završena je izrada Glavnog projekta napajanja električnih kotlova elektroinstalacija jake struje i izrada Glavnog projekta niskonaponskog kablovskog priključnog voda od NDTs 10/0,4 kV; 630 kVA „Pošta“ do SS PMO za napajanje el. kotlova 4x30 kW Upravne zgrade i Doma rudara.
12. Izrada uprošćenog projekta adaptacije magacina eksploziva i sredstava za iniciranje „Kalušići“ – Pljevlja
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 035/19.6-02/1-6940/6 od 23.08.2019. godine;
 - Ugovor za nabavku usluge broj: 20000-311/2019 od 15.11.2019. godine, zaključen sa „NIK COM d.o.o. Nikšić“. Nakon završene tehničke kontrole-revizije dostavljena je konačna štampana i elektronska verzija projekta zavedena pod brojem: 07/1-6745/1 od 21.08.2020. godine.
13. Izrada Tehničkog projekta odvođenja voda od šahte T3 kod Radionice za preventivno održavanje mehanizacije do krajnjeg recipijenta
 - Ugovor o pružanju usluga broj: 20000-279/2020 od 01.07.2020. godine zaključen sa Ponuđačem NIK COM d.o.o. Nikšić;
 - Dana, 01.12.2020. godine dostavljena elektronska verzija Glavnog projekta odvođenja voda od šahte T3 kod Radionice za preventivno održavanje mehanizacije do krajnjeg recipijenta.
 - Zahtjev za nabavku broj: 07/1-10870/1 od 17.12.2020. godine – Tehnička kontrola revizija Glavnog projekta odvođenja voda od šahte T3 kod Radionice za preventivno održavanje mehanizacije do krajnjeg recipijenta.

Istražno - geološki radovi

1. Izrada dokumentacije koju je Društvo dužno po Zakonu o geološkim istraživanjima dostaviti nadležnom Ministarstvu, a to su rezerve i kvalitet uglja po ležištima na kojima Društvo ima koncesije, otkopane količine i kvalitet uglja za prethodnu godinu i period po ugovoru o koncesijama. Izrada Programa istraživanja po Zakonu o geološkim istraživanjima dostaviti nadležnom Ministarstvu (do 31.03.2020), a to su Program istraživanja za ležišta "Potrlica" i "Kalušići". Program je urađen i predat.
2. Izrada Izvještaja o geološkim doistraživanjima i ispitivanjima za 2019. godinu koje je po Zakonu o geološkim istraživanjima neophodno dostaviti nadležnom Ministarstvu do kraja marta.
Izvještaj je urađen i predat.
3. Istražno bušenje izvodi se od januara tekuće godine.
Na ležištu „Potrlica“ izvedeno je 46 bušotina po Projektu doistraživanja, ukupne dužine 1680,5 m i uzeto 201 uzorak uglja i 11 uzoraka gline za laboratorijska ispitivanja.
Na ležištu „Kalušići“ izvedeno je 13 bušotina po Projektu doistraživanja, ukupne dužine 1224,0 m i uzeto 51 uzoraka uglja za laboratorijska ispitivanja i 13 uzorka za geomehanička i hidrogeološka ispitivanja.
Ukupno izbušeno 59 bušotina ukupne metraže 2904.50 m, uzeto 252 uzoraka uglja i 24 uzoraka za geomehanička istraživanja.
4. Stručni nadzor nad izvođenjem istražnog bušenja.
5. Radilo se na obradi podataka dobijenih istražnim bušenjem, izrada litološkog stuba bušotina sa opisom, svim podacima i laboratorijskim rezultatima (programi LogPlot i GDM).
6. Aktivnosti u vezi definisanja zaštitnog stuba na spajanju PK „Potrlica“ - sjeverozapadni dio kopa i mogućnosti eksploatacije uglja u toj zoni.
7. Učešće u izradi URP zaštitni stub PK „Potrlica“, zona spajanja centralnog i sjeverozapadnog dijela PK „Potrlica“.
8. Aktivnosti u vezi definisanja zona kvalitetnog uglja ($DTE > 13\ 500\ kJ/kg$) na PK „Potrlica“ – koje će se eksploatacijati za potrebe široke potrošnje.
9. Rađeno je na svim tekućim geološkim poslovima po ukazanoj potrebi Rudnika uglja.

Nabavka mehanizacije i opreme

Izvršena nabavka mehanizacije i opreme:

1. Damperi, Komatsu model HD605-8 nosivosti 63 t, kom. 2
Damperi isporučeni 21.03.2020. godine.
Zapisnik o tehničkom prijemu dampera broj: 02/1949/1 od 09.04.2020. godine.
2. Dizel električni agregat sa ATS ormarom za automatski start, kom. 1 (za rezervno napajanje Radionice za preventivno održavanje mehanizacije)
Izvještaj o izvršenom pregledu, prijemu i stavljanju u funkciju Dizel električnog aggregata broj: 02/1-1950/1 od 25.05.2020. godine.
Rezervno elektro napajanje radionice za preventivno održavanje mehanizacije
Radovi su završeni.
3. Putničko terensko vozilo - „Niva“ marke „Lada“, model 21214-000-50, Lada 4x4
Zapisnik o tehničkom prijemu broj: 02/1-852/1 od 13.02.2020. godine.
4. Terenska vozila - „Dacia Duster“ model Comfort t 1.5 dCI Blue 115 ks 4x4 kom. 2 i Terensko/putničko vozilo (zatvoreno) Dacia Duster Comfort 1.0 Tce 100 – kom. 1
Zapisnik o tehničkom prijemu broj: 02/1-10035/1 od 27.11.2020. godine.
5. Mobilna naftna pumpa, proizvođač „Tehnix“, zampremine rezervoara 25 000 l, kom. 2
 - Urađena i revidovana projektну dokumentaciju (Arhitektonsko-građevinski, mašinski, elektroinstalacija jake i slabe struje, projekat zaštite od požara) za postavljanje mobilnih naftnih pumpi kapaciteta 50.000 litara – Lokacije „Kalušići“ i „Grevo“.

- Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za vanredne situacije izdalo je Saglasnost na mjere zaštite od požara za postavljanje Mobilne naftne pumpe, kapaciteta 50.000 litara – Lokacija 1 „Kalušići“, broj:30-UPI-236/20-2400/2 od 15.06.2020. godine.
 - Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za vanredne situacije izdalo je Saglasnost na mjere zaštite od požara za postavljanje Mobilne naftne pumpe, kapaciteta 50.000 litara – Lokacija 2 „Grevo“, broj:30-UPI-236/20-2401/2 od 15.06.2020. godine.
 - Dopisom broj: 07/1-5514/1 od 02.07.2020. godine Sektor je obavijestio Izvršnog direktora i Ekonomsko-finansijski Sektor da su se ispunili uslovi za puštanje u rad Mobilne naftne pumpe, kapaciteta 50.000 litara - Lokacija 1 „Kalušići“.
 - Rješenje broj: 02/1-5876/1 od 16.07.2020. godine kojim se imenuje Radna grupa čiji je zadatak da uradi analizu modela korišćenja, stacionarnih i mobilnih nafnih pumpnih stanica, kao i da predloži optimalan model točenja goriva i praćenja izdatih količina.
6. Teretna motorna vozila IVECO Trakker AT720T41 T/P EVID –/6x4/ snaga 302 kW (kom. 4) i Poluprikolica-kiper SCHWARZULLER sa čeličnim segmentnim koritom zapremine 27 m³, (kom. 4)
- Teretna motorna vozila i poluprikolice su isporučeni 26.06.2020. godine.
 - Zapisnik broj 1 o primopredaji Teretnih motornih vozila i poluprikolica-kiper broj: 02/1-4948/2 od 29.06.2020. godine (nije dostavljena kompletna dokumentacija)
 - Zapisnik br. 2 o primopredaji Teretnih motornih vozila i Poluprikolica-kiper broj: 02/1-4948/3 od 18.08.2020. godine.
7. Buldozer – gusjeničar Komatsu, model D275AX-5 snage min. 335 kW, kom. 1
Zapisnik o preuzimanju buldozera broj: 07/1-6582/1 od 17.08.2020. godine.
8. Buldozer gusjeničar,,Komatsu“, model D375A-8 EO snage 455 kW, kom. 1
Zapisnik o tehničkom prijemu broj: 02/1-9693/1 od 24.12.2020. godine.
9. Nabavka BTS (blindirane trafostanica) 6/0,4 kV - na sankama, kom. 4
Zapisnik za pregled, prijem, stavljanje u funkciju BTS na sankama, broj: 02/1-6148/1 od 09.09.2020. godine.
10. Dizel električni agregat -Tehnolink BD,170 K.A. (SN:3333)- kom. 1
Dizel električni agregat je isporučen 02.12.2021. godine.
11. Izgradnja betonskog platoa sa zaštitnom ogradom za postavljanje dizel električnog aggregata (DEA) i isporuka dodatne elektro opreme
Radovi su privedeni kraju izuzev međusobnog povezivanja ATS ormana aggregata i GMRO koji sa mreže napaja zgrade Uprave RU iz razloga pogoršanja vremenskih uslova.
12. Autocisterna za vodu „IVECO TRAKKER“, model AD190T31W min. 10 m³ za kvašenje rudničkih puteva, komada 1. Zapisnik o preuzimanju autocisterne broj: 07/1-9510/1 od 13.11.2020. godine.
13. Autocisterna za vodu „IVECO TRAKKER“, model AD190T31W min. 10 m³ za kvašenje rudničkih puteva, komada 1. Zapisnik o preuzimanju autocisterne broj: 07/1-9511/1 od 13.11.2020. godine.

Nabavka mehanizacije i opreme – u toku:

1. Utovarač zapremine kašike 5 m³ - kom. 2
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 032/20.04-02/1-5525/4 od 03.07.2020. godine.
 - Odluka broj: 02/1-8651/1 od 21.10.2020. godine o obustavljanju postupka javne nabavke, iz razloga što nije dostavljena nijedna ispravna ponuda.
 - Dana. 17.12.2020. godine Službi Nabavke je dostavljen ponovni zahtjev za nabavku Utovarača zapremine kašike min. 5 m³.
2. Grejder, snage min, 200 kW – kom. 1
 - Ugovor za nabavku roba broj: 20000-332/2020 od 20.08.2020. godine zaključen sa „TEIKOM“ d.o.o. Beograd za nabavku grejdera proizvođača „Komatsu“, model GD825A-2, snage 209 kW
Rok isporuke je do 210 dana od dana zaključenja ugovora (mart 2021. godine).
3. Eksplotaciona bušilica, prečnik bušenja 115 mm, sa priborom za bušenje - kom. 1
 - Ugovor za nabavku roba broj: 20000-357/2020 od 10.09.2020. godine zaključen sa najpovoljnijm ponuđačem ATLAS MONTENEGRO d.o.o. Nikšić za nabavku eksplotaciona bušilice Atlas Copco, model Flexi Roc D 50 SF,
Rok izvršenja ugovora je do 180 dana od dana zaključenja ugovora (mart 2021. godine).

4. Hidraulični bager u visinskom režimu rada na elektro pogon - čeona kašika, zapremine od 17 do 22 m³, kom. 1
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 058/19.4-02/1-10800/4 od 16.12.2019. godine;
 - Odluka broj: 02/1-2385/1 od 20.03.2020. godine kojom se obustavlja postupak javne nabavke iz razloga što nije dostavljena nijedna ispravna ponuda.
 - Dana, 30.11.2020. godine Sektor za razvoj i investicije uputio je Zahtjev broj: 07/1-10074/1 Izvršnom direktoru za pokretanje inicijative prema Odboru direktora da se doneše Odluka o odobrenju Javne nabavke za Hidraulični bager u visinskom režimu rada na elektro pogon - čeona kašika, zapremine od 17 do 22 m³, min. mase 340 t.
5. Damperi nosivosti 120 -150 - kom. 2
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 052/20.2-02/1-9520/2 od 16.11.2020. godine.
 - Javno otvaranje ponuda izvršeno je 21.12.2020. godine.
6. Niskonoseća poluprikolica, nosivosti min. 80 t – kom. 1
 - Odluka broj: 02/1-2531/1 od 27.03.2020. godine kojom se obustavlja postupak javne nabavke iz razloga što je prestala potreba za potrebom javne nabavke i javna nabavka se neće ponavljati tokom budžetske ili finansijske godine.
7. Stacionarni razbijач na električni pogon na drobiličnom postrojenju „Maljevac“
 - Odluka broj: 02/1-2387/1 od 20.03.2020. godine kojom se obustavlja postupak javne nabavke iz razloga što nije dostavljena nijedna ispravna ponuda.
8. Viljuškar nosivosti 8 t - kom. 1
 - Odluka o izboru najpovoljnije ponude broj: 02/1-7586/1 od 25.09.2020. godine kojom je izabran najpovoljniji ponuđač „BEN-KOV“ d.o.o. Tivat.
 - Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki donijela je Rješenje broj: UP.0904-217/2020 od 20.11.2020, godine kojim se povodom žalbe Lager d.o.o. Posuđe poništava postupak javne nabavke po tenderskoj dokumentaciji broj: 029/20.4-02/1-5263/4 od 24.06.2020. godine za nabavku Viljuškaran nosivosti 8t.
 - Dana, 08.12.2020. godine Službi Nabavke upućen ponovni Zahtjev za nabavku Viljuškara.
9. Mobilno postrojenje (Anfo vozilo) kapaciteta rezervoara amonijum nitrata min. 8,5 t na šasiji teretnog motornog vozila /6x6/ snage min. 300 kW
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 064/20.2-02/1-10935/2 od 18.12.2020. godine.
 - Javno otvaranje ponuda je 15.02.2021. godine.
10. Pribor i oprema za geološko istraživanje za istražnu bušilicu Mustang 5 F4
 - Ugovor o nabavci roba broj: 20000-455/2020 od 03.12.2020. godine zaključen sa Ponuđačem „Atlas Montenegro“ d.o.o. Nikšić.
Rok izvršenja ugovora: 90 dana od dana zaključenja ugovora.

Praćenje rada mehanizacije u garantnom periodu

- Bager u visinskom režimu rada - čeona kašika, marke Hitachi, model EX2600E-6-LD, zapremine kašike min. 16 m³, kom. 1;
- Damper nosivosti cca 100 t, marke TEREX, model TEREX TR 100, 4 kom. ;
- Buldozer gusjeničar snage 455 kW, marke Komatsu, model D375A-8, kom. 1;
- Bager u dubinskom režimu rada na dizel pogon, zapremine kašike min. 7 m³; marke Hitachi model EX1200-6BH, kom. 1;
- Pokretni razbijач snage 107 kW proizvođač „DAEMO“ model Demolex G210, sa čekićem i korpom, kom. 1;
- Buldozer – gusjeničar Komatsu, model D275AX-5 snage min. 335 kW, kom. 1;
- Buldozer – gusjeničar Komatsu, model D275A-8 EO snage 455 kW, kom. 1;
- Damperi, Komatsu model HD605-8 nosivosti 63 t, kom. 2;
- Teretna motorna vozila IVECO Trakker AT720T41 T/P EVID –/6x4/ snaga 302 kW (kom. 4) i Poluprikolica-kiper SCHWARZULLER sa čeličnim segmentnim koritom zapremine 27 m³, (kom. 4).

Investicioni radovi

1. Izgradnju sistema obaranja prašine DTO sistema
 - Sistem mokrog otprašivanja (dovod teh. vode, otprašivanje drobilice, otprašivanje presipnih mjesta i otprašivanje odlagača) je funkcionalno ispitana i puštena u rad 24.09.2020. godine u okviru programa proslave dana rudara Crne Gore i dana Rudnika Uglja Pljevlja.
 - Izvještaj broj: 07/1-9686/1 od 19.11.2020. godine o izvršenom internom tehničkom pregledu izvedenih radova na rekonfiguraciji i modernizaciji DTO Sistema – I faza.
2. Adaptacija podzemnog magacina eksploziva „Kalušići”
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 051/20.2-02/1-9209/2 od 06.11.2020. godine.
 - Odluka o poništenju postupka javne nabavke broj: 02/1-11086/1 od 24.12.2020. godine iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda.
3. Sanacija i izgradnja saobraćajnica i platoa sa asfaltiranjem
 - Ugovor o nabavci radova broj: 20000-339/2020 od 25.08.2020. godine zaključen sa najpovoljnijim Ponuđačem „CRNA GORAPUT” AD Podgorica.
 - I Privremena situacija broj: 63000-3053/2020 od 15.12.2020. godine na iznos od: 353.370,20 € (bez PDV-a).
 - Radovi su 26.11.2020. godine obustavljeni zbog loših vremenskih uslova.
- 3.1. Sanacija puta „Trlica” – „Rajićevo brdo”
 - Ugovor o nabavci radova broj: 20000-383/2020 od 15.10.2020. godine zaključen sa najpovoljnijim Ponuđačem „CRNAGORAPUT” AD Podgorica.
Radovi su završeni.
- 3.2. Sanacija puta Doganje – Grevo
 - Ugovor o nabavci radova broj: 20000-435/2020 od 26.11.2020. godine zaključen sa najpovoljnijim Ponuđačem „CRNAGORAPUT” AD Podgorica. Radovi su završeni.
4. Izgradnja saobraćajnica – Selo Borovica
 - Broj iz evidencije postupaka javnih nabavki: 058/20.2-02/1-10196/2 od 02.12.2020. godine;
 - Javno otvaranje ponuda je 04.02.2021. godine;
5. Izgradnja instalacije grijanja sa električnim kotlovima – Upravna zgrada
 - Radovi su završeni;
6. Izrada Projekta i izgradnja pogona za razdvajanje (separisanje) mineralne sirovine na dijelu sekundarne Separacije za granulaciju graha
 - Radovi su završeni.
7. Izgradnja sistema senzora za vlagu sa protivpoplavnim alarmima u podrumskim prostorijama Upravne zgrade – Arhiva:
 - Montirana je oprema i obezbijeđena link veza za funkcionisanje.
8. Radovi na izradi AB platoa za agregat, izradi potpornog zida i izradi AB šahti iza TS Grevo
 - Radovi su završeni.
9. Izvođenje naknadnih radova na Radionici za preventivno održavanje mehanizacije
 - Ugovor o nabavci radova broj: 20000-419/2020 od 12.11.2020. godine zaključen sa izvođačem radova „Tehnogradnja“ d.o.o. Pljevlja.
 - U toku su pripremni radovi.
10. Izgradnja privremenih objekata na platou Magacina eksploziva „Kalušići”
 - Ugovor o nabavci radova broj: 20000-465/2020 od 24.12.2020. godine zaključen sa izvođačem radova „Tehnogradnja“ d.o.o. Pljevlja.
 - U toku su pripremni radovi.
11. Nabavka i ugradnja sanitarija u Upravnoj zgradi Rudnika uglja
 - Radovi su završeni.
12. Nabavka i ugradnja prozorskih mermernih klupica
 - Radovi su završeni.
13. Radovi na zatvaranju prostora između vazdušnih zavjesa i rolo vrata u Radionici za preventivno održavanje mehanizacije - Hala dnevne njage
 - Radovi su završeni.

14. Nabavka, transport, krojenje i montaža gaznih rešetki na servisnim kanalima u Radionici za preventivno održavanje mehanizacije - Hala dnevne njege
 - Radovi su završeni.
15. Nabavka i ugradnja roletni na prozorska krila u Upravnoj zgradi i Domu rudara
 - Radovi su završeni.

Ostale aktivnosti

1. Aktivno učešće uposlenih u radu stručnih timova, radnih i ekspertnih grupa, a vezano za rješavanje tekuće rudarsko - geološke problematike i ostale prateće ploblematike na aktivnim lokalitetima Rudnika uglja AD Pljevlja, kao i sagledavanje problematike na perspektivnim ležištima;
2. Stručni nadzor nad izvođenjem rudarskih, geoloških, mašinskih, elektro, građevinskih i geodetskih radova;
3. Geodetsko snimanje, obilježavanje i praćenje pripremnih rudarsko-građevinskih radova;
4. Definisanje ulaznih elemenata, izrada procedure i izrada projekata u sklopu i cilju uvođenja i sertifikovanja Integriranog sistema menadžmenta kvalitetom (IMS).
Učešće u sprovedenoj internoj provjeri Integriranog sistema menadžmenta kvalitetom (IMS) sa definisanjem ulaznih elemenata, izradom procedure i kompletiranje pratećih obrazaca u sklopu i cilju uvođenja i sertifikovanja u Društvu Rudnik uglja AD Pljevlja.
5. Izučavanje potencijalne lokacije sa definisanjem platoa za projektovanje i izgradnju radionice Centralnog održavanja i Centralnog magacina tehničke robe na lokalitetu Mala Pliješ u Grevu.
Urađen predmjer i predračun neophodnih radova na odvozu laporca i miniranju krečnjačkog masiva-loakcija „Grevo“ kao potreba stvaranja prostora za izgradnju objekta radionice Centralnog održavanja.
6. Aktivno učešće u radu internih radnih grupa u cilju doprinosa rješavanju aktuelne rudarsko-geološke problematike na aktivnim lokalitetima Društva Rudnik uglja AD Pljevlja.
7. Unapređenje sistema odvodnjavanja kopa „Potrlica“ kroz proces optimizacije i veće efikasnosti pumpi te izradu studije isplativosti zamjene postojećih pumpi novim sa predlogom dinamičkog plana realizacije eventualne zamjene.
8. Definisanje podloga i izrada Tehničkog izvještaja za potrebe Anex-a koncesionog ugovora Rudnika uglja AD Pljevlja za pljevaljski ugljeni basen.
9. Učešće u izradi Pravilnika o kancelarijskom i arhivskom poslovanju u skladu sa važećim zakonskim propisima i sačinjavanju Liste kategorija arhivske građe i identifikacije registraturskog materijala sa rokovima čuvanja. Lista se odnosi na nivo Službe, Sektora i Društva Rudnik uglja AD Pljevlja , a objedinjena lista upućuje se na razmatranje i odobrenje Državnom arhivu Crne Gore sa sjedištem na Cetinju.

III RAD SEKTORA „PROMET”

3.1. R.J. „KOMERCIJALNI POSLOVI”

3.1.1. Služba prodaje

Aktivnosti na prodaji uglja na tržištu široke i industrijske potrošnje

Ostvarena prodaja za široku i industrijsku potrošnju u 2020.godini, iznosila je 126.072,03 t, što je 11,2% ispod planskih predviđanja. Takođe, ostvarena prodaja je manja za 11,0% od prodaje koja je ostvarena u odnosu na prethodnu godinu.

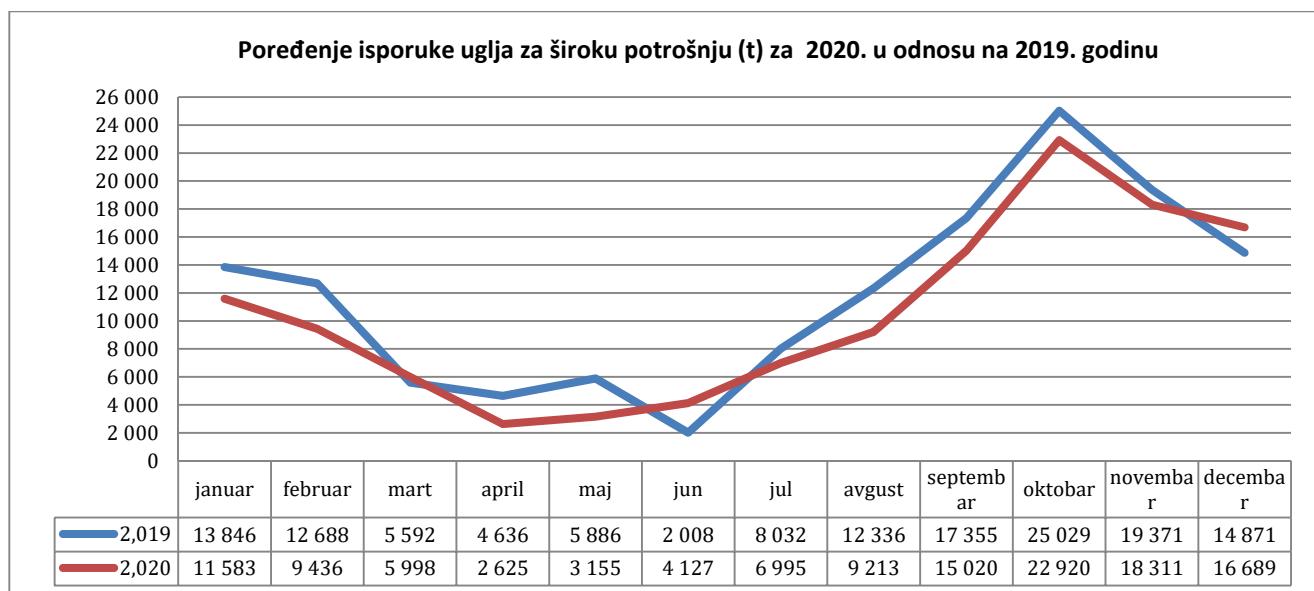

Tabela 11

Prodaja uglja	Period		
	I-XII 2020.god.	I-XII 2019.god.	2020/2019
Opšta potrošnja	92 857	106 249	87
Industrija	33 215	35 401	94
UKUPNO	126 072	141 650	89

Razlog neispunjena plana prodaje za 2020.godinu kao i pad prodaje u odnosu na prethodnu godinu je prije svega izazvan novonastalom situacijom u vezi korona virusa, koji je doveo do smanjenja proizvodne aktivnosti, a samim tim i smanjenja tražnje u čitavom regionu koji mi tretiramo kao ciljno tržiste prodaje.

Od svih organizacionih cjelina Rudnika uglja AD Pljevlja, najveće direktnе posledice izazvane korona virusom, pretrpjela je Separacija i Služba „Prodaje“. Granični prelaz „Ranče“ je bio zatvoren od 15.03.2020.godine do kraja maja 2020.godine, što se odrazilo na značajan pad prodaje u prva dva kvartaala 2020. godine. Naime, Rudnik je zaključno sa V mjesecom prodao svega 26% godišnjih količina i pored 4 mjeseca standardne visoke sezonske tražnje. Prodaja u drugoj polovini godine je bila izuzetno uspješna, ne samo iz razloga prodatih količina, već i zbog činjenice da su svi dosadašnji kupci sačuvani i čak dobijeni novi. U odnosu na ostale prodavce uglja u region, Rudnik uglja Pljevlja je imao najmanji pad prodaje. Od ukupno prodatih količina u izvozu je prodato skoro 80% i ostvaren je devizni priliv od 4,5 mil.€.

Prosječno ostvarena prodajna cijena na paritetu FCO utovareno na tržištu široke i industrijske potrošnje iznosila je 43,92€/t, što je 69% iznad prosječno ostvarene prodajne cijene kod TE,,Pljevlja“, koja je iznosila 26,01 €/t. Srednji kvalitet prodatog uglja za široku i industrijsku potrošnju iznosio je 13.150 kJ/kg. To znači da smo imali valorizaciju toplotne jedinice 3,34 €/GJ i veća je od ostvarene cijene po toplotnoj jedinici kod TE,,Pljevlja“ za 28%, odnosno 36% na istom paritetu.

Kao što se vidi, široka i industrijska potrošnja Rudniku obezbjedjuje mnogo veću valorizaciju resursa u odnosu na TE,,Pljevlja“ I daje veliki doprinos rentabilnosti poslovanja kompanije.

1.2. R.J. „TRANSPORT“

R.J. „Transport“ je ispunila sve planirane aktivnosti na prevozu i isporuci uglja za potrebe TE „Pljevlja“ i za potrebe dijela korisnika široke potrošnje. Ostvareni rezultati po mjesecima dati su u sljedećoj tabeli:

Tabela 12

2020.	Prevoz tereta u Tonama	Ostvareni TKM	AK (Km)
I	154.297,53	714.299	74.719
II	159.363,28	741.360	80.090
III	168.764,26	814.583	83.785
IV	42.562,90	248.998	23.639
V	90.373,40	603.057	54.563
VI	134.977,50	754.406	75.555
VII	166.364,40	787.533	78.522
VIII	176.319,50	872.850	82.939
IX	173.292,12	882.260	78.823
X	174.966,28	822.306	79.664
XI	172.460,88	821.689	77.885
XII	175.728,78	849.656	79.877
Ukupno	1.789.470,83	8.912.997	870.061

Planirane aktivnosti mjereno u tonama su realizovane u iznosu od 114%, a mjerene u tkm sun a nivou plana Vozila R.J. „Transport“ su u pauzama odvoza za TE (kada TE nije primala ugalj prema planu) vršila odvoz na drugim relacijama za potrebe kupaca široke potrošnje.

Ostvareni transportni rad u odnosu na planirani

Tabela 13

Preveženo tona	Planirano tona	Index	Ostvareni tkm	Planirani tkm	Index
1.789.470,83	1.560.000	114	8.912.997	8.914.807	100

IV IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA PRAVNE, KADROVSKE I OPŠTE POSLOVE

Izvještaj o radu Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove obuhvata prikaz rada službi u Sektoru i sadrži izvode o radu:

- Službe za pravne i opšte poslove i
- Službe za kadrovske poslove.

4.1. Služba za pravne i opšte poslove

U domenu pravnih poslova, pored redovnih aktivnosti, posebna pažnja, posvećena je zastupanju Društva pred pravosudnim i državnim organima. Tako su:

- tokom izvještajnog perioda, aktivna je 1 parnica (po žalbi) kod Privrednog i jedna kod Apelacionog suda kao rezultat nerješenih međusobnih odnosa Rudnika uglja AD Pljevlja i drugih pravnih lica;
- tokom 2020. godine podnijete 5 tužbi zaposlenih radi manje isplaćenih zarada i jedan predlog Agenciji za mirno rješavanje sporova po istom osnovu. Pored toga, podnijeta je i 1 tužba za naknadu štete zbog povrede na radu i jedna radi poništaja odluke o disciplinskoj odgovornosti i jedna radi mobinga.

Takođe, su pokrenute i četiri parnice radi rješavanja imovinsko-pravnih odnosa radi naknade štete od kojih je u jednom slučaju tužilac Rudnik uglja (neosnovano bogaćenje), a vodi se i jedan vanparnični postupak radi isplate naknade za ranije eksproprijsano zemljište.

Pored toga, okončan je i postupak izvršenja protiv jednog kupca uglja iz Srbije radi naplate neizmirenih potraživanja. U toku izvršni postupak protiv „Vektre Jakić“.

Postupak eksproprijacije za 2020. godinu je djelimično okončan donošenjem pravosnažnih rješenja o eksproprijaciji čime su stvoreni uslovi za nesmetano napredovanje fronta rudarskih radova.

Pored navedenog, rad se, u naznačenom periodu, odvijao i u raznim komisijama, na radnim dogovorima, davanju pravnih mišljenja, kao i zastupanja Društva u prekršajnim predmetima, krivičnim i u upravnim postupcima, postupcima izrade opštih akata i dr.

U okviru ove službe svakodnevno su obavljani i svi tzv. opšti poslovi (poslovi arhive, kurirski poslovi, umnožavanja materijala, poslovi pripreme toplih, bezalkoholnih i dr. napitaka i dr.).

4.2. Služba za kadrovske poslove

Pored tekućih poslova, Služba za kadrovske poslove u izvještajnom periodu obavljala je slijedeće poslove:

- prijem u radni odnos na određeno i na neodređeno vrijeme u skladu sa potrebama Društva,
- svakodnevna analiza podataka o zaposlenim, njihovoj angažovanosti, odustva sa posla itd.,
- u skladu sa dostavljenim planovima za korišćenje godišnjih odmora izrađen je u zakonskom roku Plan o korišćenju godišnjih odmora za sve zaposlene u RUP-a, na osnovu koga su donijeta rješenja.
- obrada svih vrsta zahtjeva zaposlenih i drugih lica,
- saradnja sa Sindikatima prilikom dodjeljivanja pomoći u skladu sa KU RUP-a,
- stalna saradnja sa sve tri sindikalne organizacije po raznim pitanjima od značaja za zaposlene;
- izrada svih vrsta potvrda za zaposlene,
- shodno preporukama i naredbama Ministarstva zdravlja i NKT za preduzimanje privremenih mjera za spriječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i spriječavanje prenošenja novog koronavirusa kroz izradu potvrda o slobodnom kretanju u periodu zabrane, raznih rješenja itd. omogućen je zaposlenim normalan rad, rad od kuće, promjena termina za korišćenje godišnjih odmora, itd.,
- izrada rješenja za naknadu troškova sahrane za zaposlene i penzionere Društva,
- pružanje svih vrsta stručne pomoći iz okvira djelatnosti Službe,
- prijave, odjave sa osiguranja zaposlenih i članova njihovih porodica kod nadležne PU, PJ Pljevlja,
- priprema podataka na mjesecnom nivou koji se odnose na: spiskove zaposlenih koji rade na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, spiskovi stipendista RUP-a, spiskovi lica kojima je priznato pravo na rentu, itd.,
- analiza ispunjenosti uslova u cilju izrade svih vrsta ugovora o radu i aneksa ugovora o radu,
- analiza i priprema izmjena Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnika o zaradama na bazi zahtjeva neposrednih rukovodilaca i zaposlenih,
- sprovodenje disciplinskih postupaka od kojih je navedenom periodu ukupno pokrenuto jedanaest (11), od čega su svi okončani donošenjem adekvatnih odluka,
- okončan je po jedan postupak za zaštitu od mobinga i posredovanja,
- redovno unošenje, ažuriranje i kontrola podataka za modul „Ljudski resursi“ u MIS2Open i DMS,
- zastupanje u parničnim, vanparničnim i u postupcima posredovanja,
- realizacija Odluke OD o stimulativnom odlasku u penziju na osnovu koje je za 47 zaposlenih sporazumno prestao radni odnos uz isplatu otpremnine.

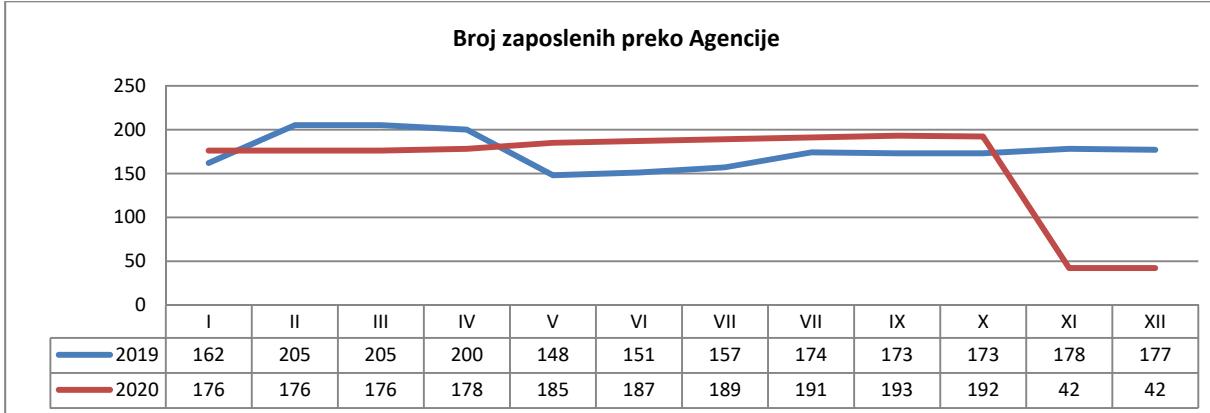
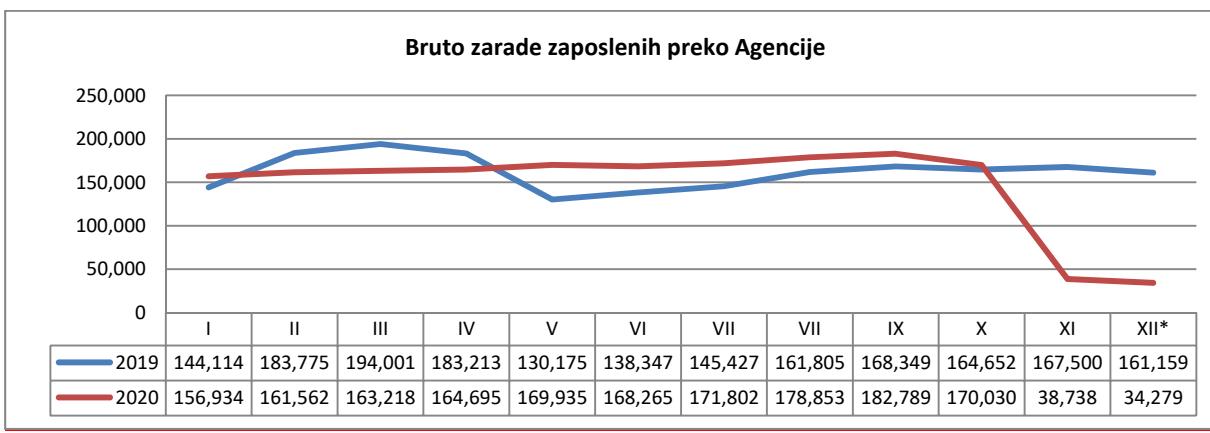
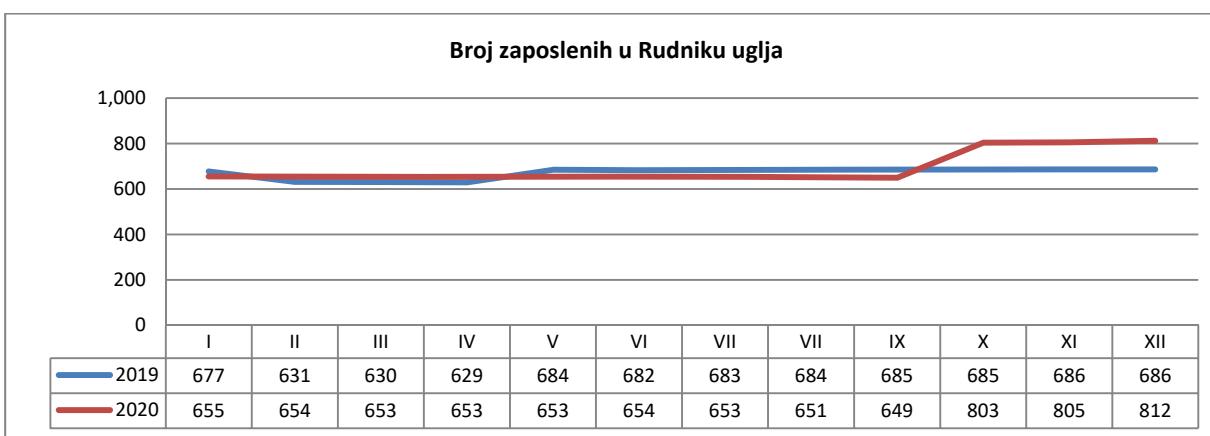
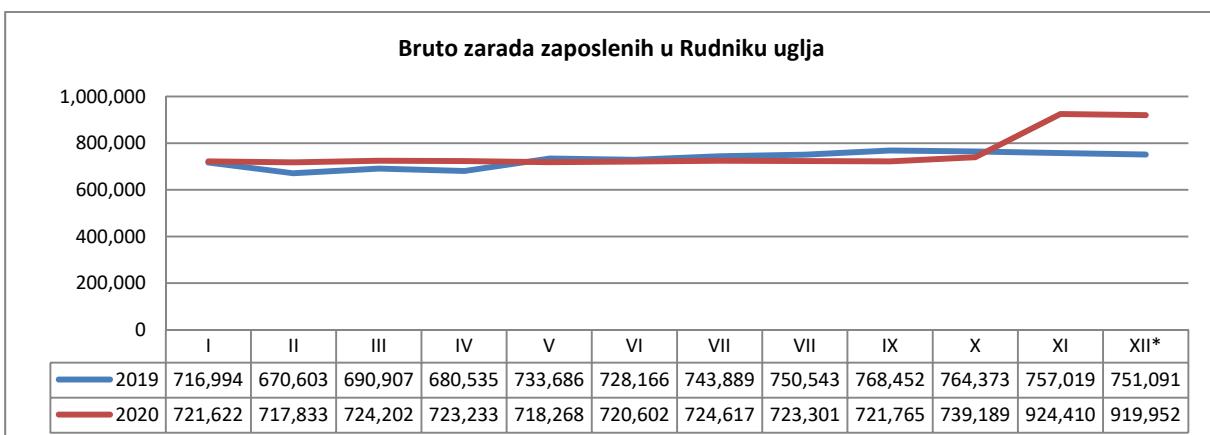
Troškovi zarada i ostali lični rashodi su ostvareni u iznosu od 13.479.690 Eur, što je na nivou Plana za 2020. godinu i za 1,5% niže u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ovih troškova sadržan je obračun bonusa za stalno zaposlene kao i za zaposlene preko agencije u srazmjeru sa vremenom provedenim na radu. Obračunati bonusi su bili nagrada za ostvarenje rekordnih proizvodnih i finansijskih rezultata. Bez obračuna bonusa u iznosu od 500.255 Eur, troškovi zarada bi, u odnosu na plan, bili manji za 2,6%.

Zbog izmjena Zakona o radu i obaveze zapošljavanja za stalno zaposlenih koji su u Rudniku kumulativno radili na određeno tri ili više godine, došlo je izmjene strukture troškova zaposlenih preko Rudnika i preko Agencija. Troškovi angažovanja preko Rudnika su se povećali, a troškovi angažovanja preko Agencija smanjili, dok su ukupni troškovi, kao što je prethodno istaknuto oslati na nivou projektovanih.

Ostvarena prosječna zarada zaposlenih preko Rudnika je iznosila 747,1 Eur a prosječan broj zaposlenih je bio 679. Ostvarena prosječna zarada preko Agencije je iznosila 621,2 Eur a prosječan broj zaposlenih je iznosio 158.

- Grafički prikazi bruto zarada i broja zaposlenih po mjesecima za 2019. i 2020. godinu -

*Podaci bruto zarada za decembar 2019. i 2020. godine dati su bez bonusa

V RAD SEKTORA ZA STRATEŠKO UPRAVLJANJE I POSLOVNU TRANSFORMACIJU

5.1. Služba zaštite na radu

U cilju ostvarivanja bezbjednih uslova rada u 2020. godini Služba zaštite na radu je sarađivala sa nadzorno-tehničkim osobljem organizacionih cjelina i radnih operacija sa posebnim osvrtom na: bušačko – minerske radove; eksploataciju uglja; otkopavanje i odlaganje otkrivke; stanje rudarskih radova na površinskim kopovima; skladištenje uglja i sirovina; dopremu i skladištenje maziva i goriva i drugih materija koje se čuvaju pod posebnim uslovima; dopremu, izdavanje i transport eksplozivnih sredstava; drobljenje i klasiranje uglja; transport i odlaganje uglja, zaštitu od samozapaljenja i rasipanja uglja; održavanje reda i higijene u elektro i mašinskim radionicama; distribuciju električne energije, održavanje visokonaponske i niskonaponske mreže i elektro uređaja pokretnih trafostanica; kontrolu ispravnosti odgovarajućih zaštitnih uređaja na mašinama; postavljanje znakova zaštite na opasnim mjestima i zonama.

Od planiranih aktivnosti u 2020. godini realizovano je slijedeće:

- Donesen Normativ sredstava i opreme lične zaštite na radu – 10.11.2020.godine;
- Periodični pregled i ispitivanje sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu (po prioritetu);
- Periodični pregled zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, povećanim rizikom;
- Periodični zdravstveni pregled zaposlenih kojima je upravljanje motornim vozilima osnovno zanimanje;
- Sanitarni pregled zaposlenih raspoređenih na radno na raspodjeli hrane (lanč paketa), radi zaštite potrošača, odnosno korisnika usluga;
- Nabavka sredstava i opreme lične zaštite na radu i njihova raspodjela;
- Upoznavanje novozaposlenih sa opštim i posebnim mjerama zaštite na radu;
- Izvršeno osposobljavanje i provjera osposobljenosti nadzorno-tehničkog osoblja zaštite od požara i prve pomoći;
- Izvršena deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija u objektima i radnim prostorijama Rudnika uglja AD Pljevlja;
- Na osnovu Odluke za postupanje zaposlenih i trećih lica u Rudniku uglja AD Pljevlja, broj: 02/1-4359/1 od 25.05.2020.godine, predstavnici Službe zaštite na radu su redovno prisustvovali i pratili primjenu mjera zaštite i zdravlja na radu na lokacijama: Separaciji „Doganje“ – utovar uglja, montažnim placevima – montaža mašina i svim magacinima – prijem svih vrsta roba.

Predstavnici Službe zaštite na radu su pri obilasku upozoravali zaposlene i insistirali na nošenje maski i držanju distance.

Takođe, sve naložene mjere zaštite i zdravlja na radu u R.J., „Površinski kopovi“, R.J., „Transport“ i R.J., „Održavanje“ su kontrolisane i zaposleni su upozoren na obavezu nošenja maske i držanje distance.

Sprovedene mjere protivpožarne zaštite u 2020. godini su:

- Izvršena nabavka potrebnih sredstava i opreme protivpožarne zaštite;
- Izvršeno postavljanje potrebnih oznaka u objektima Rudnika uglja AD Pljevlja iz oblasti zaštite od požara, kao i sprovođenje pokazne vježbe u glavnoj upravnoj zgradici;
- Ispitivanje aparata za gašenje požara (obavljena dva ispitivanja u 2020.godini – svakih šest mjeseci);
- Kontrola hidranata za vodu i ostalih uređaja;
- Popuna svih objekata, postrojenja i radnih mašina odgovarajućim protivpožarnim aparatima, hidrantima, crijevima, mlaznicama i ostalim protivpožarnim sredstvima;
- Vođenje neophodnih evidencija o pregledima protivpožarne opreme i popune objekata istim;
- Preventivno djelovanje pri sjekačkim i varilačkim radovima pri remontu i popravci rudarskih mašina.

5.2. Služba kontrole kvaliteta i zaštita životne sredine

5.2.1. Kontrola kvaliteta – Laboratorija

Pregled kvaliteta proizvedenog i otpremljenog uglja po assortimanima za 2020.godinu

Tabela

14

Asortiman	Mjesto prerade	Vлага (%)	Pepeo (%)	Sagorive materije (%)	Toplotna vrijednost (kJ/kg)	Isporuka uglja (tona)	Sadržaj CaO u pepelu (%)
SITAN	Separacija	33,11	17,01	49,88	12.045	123.510,94	12,37
	TE „Pljevlja“	30,77	26,19	43,04	9.986	1.530.879,89	13,70
	I-XII	30,77	26,19	43,04	9.986	1.530.879,89	13,70
KOCKA	Separacija	33,02	11,17	55,81	13.857	36.011,54	15,66
	I-XII	33,02	11,17	55,81	13.857	36.011,54	15,66
KOMAD	Separacija	33,16	8,94	57,90	14.531	51.625,90	17,89
	I-XII	33,16	8,94	57,90	14.531	51.625,90	17,89
ORAH	Separacija	32,74	10,86	56,40	14.057	21.644,47	15,84
	I-XII	32,74	10,86	56,40	14.057	21.644,47	15,84
GRAH	Separacija	31,98	12,71	55,31	13.683	2.756,26	14,71
	I-XII	31,98	12,71	55,31	13.683	2.756,26	14,71

5.2.2. Zaštita životne sredine

Tokom eksploatacije Društvo primjenjuje mjere utvrđene Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu eksploatacije uglja na PK „Potrlica“, rudarskim projektima i planovima, i to:

a) Mjere za zaštitu voda

1. Kontrolisano odvodnjavanje iz vodosabirnika, prirodno taloženje u taložniku prije ispusta u prirodni recipijent i održavanje pomenutih infrastruktura za odvodnjavanje voda iz PK „Potrlica“;
2. Održavanje i redovan rad taložnika i separatora ulja i masti u radionicama, servisima i postrojenjima za preradu;
3. Prikupljanje rabljenih ulja i zbrinjavanje od strane ovlašćenog preduzeća za sakupljanje ili tretman otpada Hemosan – Bar;
4. Prečišćavanje sanitarnih i fekalnih voda, odnosno priključenje na javnu kanalizaciju.

b) Mjere za zaštitu vazduha

1. Mjere zaštite od emisije prašine sa otvorenih površina na prostoru rudničkog kompleksa odnose se na orošavanje i kvašenje ovih površina, kao i uspostavljanje i razvoj ranog biljnog pokrivača;
2. Za smanjenje izdvajanja prašine na unutrašnjem odlagalištu implementiran je projekat orošavanja na presipnim mjestima odlagača;
3. U cilju zaštite od izdvajanja prašine pri prevozu uglja i otkrivke transportnim putevima, posebno ako se isti vrši u blizini stambenih objekata, vrši se:
 - pokrivanje sanduka kamiona pri transportu,
 - ograničenje brzine kretanja vozila,
 - kvašenje puteva vodom,
 - asfaltiranje ili upotreba drugih kompaktnih materijala za prekrivanje glavnih puteva na kopu i prilaznih puteva naseljima.
4. Za sprječavanje emisija gasova koji se oslobođaju prilikom sagorijevanja uglja, primjenjuju se mjere za sprječavanje eventualnog samozapaljenja uglja;
5. Redovno održavanje pogonskih krugova kao i uređenje deponija i skladišta;
6. Održavanje mehanizacije i kontrola ispravnosti sagorijevanja goriva u motorima SUS;
7. Korišćenje goriva koja ispunjavaju zahtjeve EURO V;
8. Monitoring kvaliteta vazduha.

c) Mjere za zaštitu zemljišta

1. Oblikovanje terena sukcesivno u toku odlaganja otkrivke;
2. Uklanjanje i odvajanje humusa i njegovo korišćenje za rekultivaciju pri napredovanju kopova;
3. Djelimična i parcijalna rekultivacija oslobođenih površina;
4. Održavanje i redovno čišćenje pogonskih krugova, platoa i deponija uglja;
5. Uklanjanje čvrstog otpada.

d) Mjere za zaštitu od buke:

Primijenjene mjere:

1. Smanjenje broja vozila i mašina koji su aktivni na lokaciji;
2. Obezbijedjenje redovnog održavanja vozila i periodičnog procjenjivanja nivoa zvuka propisanih za svaku mašinu, npr. mjeranjem buke na tačno određenim referentnim udaljenostima;
3. Obezbijedjenje da bučna vozila budu smještena što dalje od naselja;
4. Održavanje površine puteva kako bi se smanjila buka;
5. Isključivanje mašina u praznom hodu gdje god je moguće i sprječavanje prekomjernog turiranja;
6. Briga da vozači budu svjesni da buka može izazvati smetnje i uznemiravanje lokalnog stanovništva, kao i da vozači iskažu dužno poštovanje i obzir dolaskom i odlaskom sa lokacije (npr. bez nepotrebnog korišćenja sirene);
7. Primjena odgovarajuće kontrole;
8. Smanjenje rada u ranim jutarnjim i kasnim večernjim satima;
9. Održavanje dobre komunikacije sa obližnjim stanovništvom.

e) Monitoring i kontrola kvaliteta pojedinih segmenta životne sredine:

Imajući u vidu prirodu aktivnosti tj. djelatnosti koja će se obavljati na predmetnoj lokaciji, koja može prouzrokovati određene promjene u kvalitetu životne sredine, sistem monitoring odnosiće se, prije svega, na sledeće:

- Uspostavljanje mreže mjernih mesta za mjerjenje imisije u cilju praćenja stanja zagađenosti vazduha na ovom području;
- Kontrola kvaliteta vazduha mjeranjem emisija štetnih materija (prašina, gasovi) – tačkasti izvori;
- Mjerjenje emisija pojedinih difuzionih izvora (odlagališta, deponije i dr.) imisionim metodama;
- Orientaciona mjerjenja specifičnih pokazatelja zagađenosti u cilju utvrđivanja potrebe za njihovo praćenje;
- Kontinualno praćenje količina i kvaliteta voda koje se upuštaju u recipijent;
- Kontrola kvaliteta voda u akumulacijama koje su nastale aktivnostima RUP;
- Uticaj pojedinih zahvata na režim i kvalitet voda;
- Ispitivanje zagađenosti zemljišta;
- Pedološka ispitivanja zemljišta u cilju sprovođenja kvalitetnije rekultivacije;
- Mjerjenje nivoa buke,
- Ispitivanja i mjerjenja uslova radne sredine, fizičkih, hemijskih, bioloških štetnosti i zračenja kao i mikroklimatskih uslova;
- Vizuelno i tehničko osmatranje (oskultacija), koje prioritet daje ispravnosti i pravovremenom uočavanju i otklanjanju tehničkih nedostataka i poremećaja.

MJERE ZA ZAŠTITU VODA

Analiziranje i uzorkovanje otpadne vode iz površinskog kopa „Potrlica“ na ulasku i izlasku iz taložnika, vrši ovlašćena institucija D.O.O. Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica.

Prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju zvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG“ br. 56/19), utvrđeno je da se monitoring kvaliteta otpadnih voda koje se ispuštaju u prirodni recipijent na godišnjem nivou vrši 6 (šest) puta.

U skladu sa tim, izvršen je:

- 1) Monitoring kvaliteta otpadnih voda koje se ispuštaju u prirodni recipijent, i to:
 - otpadna voda PK „Potrlica“ na ulazu u taložnik, i
 - otpadna voda PK „Potrlica“ na izlazu iz taložnika.

Uzorkovanje i mjerjenje je izvršila ovlašćena institucija CETI prema Izvještajima br. 112/04/1 i 113/04/1 od 06.03.2020. godine; br. 374/04/1 i 375/04/1 od 11.06.2020. godine; br. 533/04/1 i 534/04/1 od 04.08.2020. godine; br. 674/04/1 i 675/04/1 od 03.09.2020. godine; br. 1055/04/1 i 1056/04/1 od 27.11.2020. godine, kao i br. 1143/04/1 i 1144/04/1 od 16.12.2020. godine.

Prema Pravilniku o kvalitetu otpadnih voda broj 56/19, MDK za sulfate za ispuštanje u površinske vode je 250 mg/l, što znači da rudničke otpadne vode zadovoljavaju kriterijum za ispuštanje u prirodni recipijent po ovom parametru.

Blago povećanje nitrata, čija je MDK 2 mg/l N razmatraće se tokom 2021. godine.

Kvalitet ovih voda zavisi od radova na otkrivci i eksploraciji uglja, kao i od meteoroloških uslova.

- 2) Monitoring kvaliteta površinske vode Čehotine, i to:

- površinska voda Čehotina prije ispuštanja otpadnih voda sa PK „Potrlica“, i
- površinska voda Čehotina poslije ispuštanja otpadnih voda sa PK „Potrlica“.

Uzorkovanje i mjerjenje je izvršila ovlašćena institucija CETI prema Izvještajima br. 110/04/1 i 111/04/1 od 06.03.2020. godine; br. 372/04/1 i 373/04/1 od 11.06.2020. godine; br. 531/04/1 i 532/04/1 od 04.08.2020. godine; br. 672/04/1 i 673/04/1 od 03.09.2021. godine; 1053/04/1 i 1054/04/1 od 27.11.2020. godine, kao i 1045/04/1 i 1046/04/1 od 16.12.2020. godine.

Realizovan je ugovor Nabavka i instalacija opreme za kontrolu protoka i kvaliteta izlivnih voda iz PK „Potrlica“, između Rudnika uglja AD Pljevlja i ACME DOO Podgorica – postavljene su sonde za mjerjenje nivoa vode u glavnem vodosabirniku PK „Potrlica“, kao i sonde za mjerjenje protoka i mutnoće otpadne vode na izlazu iz taložnika.

Realizovan je i ugovor Iznad softvera za izradu izvještaja, on-line monitoring i korišćenje opreme za kontrolu protoka i kvaliteta izlivnih voda iz PK „Potrlica“, između Rudnika uglja AD Pljevlja i ACME DOO Podgorica – pokrenut je link za kontrolu navedenih parametara.

Izvršeno je asfaltiranje pristupnih saobraćajnica platoima separacije Doganje i drobilane Maljevac u cilju zaštite rijeka Čehotine i Vesišnice od zamaćivanja uzrokovanih spiranjem blata i uglja sa točkova rudničkih vozila.

MJERE ZA ZAŠTITU VAZDUHA

Vazduh i kvalitet vazduha

Ispitivanja kvaliteta vazduha u neposrednoj okolini površinskog kopa „Potrlica“, odnosno imisijska mjerjenja na lokacijama u njegovom okruženju redovno su vršena u skladu sa programom monitoringa i zakonskim propisima od strane CETI-ja iz Podgorice, a sprovodjena su kontinualnim uzorkovanjem vazduha i analizom sadržaja, dima i čađi, vodonik sulfida, ukupnih fenola i PM čestica.

Program mjerjenja kvaliteta vazduha u neposrednoj okolini površinskog kopa „Potrlica“

Mjerjenje i uzorkovanje u godišnjem periodu je izvršeno sa odgovarajućom, propisanom opremom za tu vrstu zagađujućih materija, i primjenom referentnih akreditovanih metoda.

Program izvršenih mjerena se sastojao od:

- Četrnaestodnevног mjerena PM₁₀ čestica (čestica sa prečnikom manjim od 10 µm).
- Analize zbirnih sedmičnih uzoraka PM₁₀ na sadržaj teških metala (Pb, As, Cd, Ni) i benzo(a) pirena.

U istom periodu su praćeni i meteorološki parametri zbog specifičnosti lokaliteta, odnosno uticaja mikroklimatskih uslova na kvalitet vazduha.

Mjerna mjesta

- MM1, Trafostanica u naselju Kalušći
- MM2, Otilovići (kuća Ćuzović Mirka)
- MM3, Potrlica (kuća Terzić Dragomira)

Rezultati mjerena

Ispitivanje kvaliteta vazduha na navedenim mjernim mjestima je vršeno u 2020 god.u sledećim vremenskim intervalima:

- 19.02. – 04.03.2020. god.,
- 08.06. – 14.06.2020. god.,
- 02.09. – 16.09.2020. god.,
- 11.11. – 25.11. 2020. godine.

Zaprašenost vazduha prouzrokovana transportom zavisi od brzine kretanja vozila, konstrukcije guma, intenziteta transporta, stanja puteva, brzine vjetra, vlažnosti puteva i atmosfere. Sa povećanjem brzine i intenziteta transporta povećava se zaprašenost. Brzina vjetra značajno utiče na podizanje prašine na putu. Mokar put smanjuje koncentraciju prašine. Važno je napomenuti da koncentracija prašine u vazduhu prouzrokovana transportom nije konstantna vrijednost, već se mijenja zavisno od pomenutih faktora. Transport se vrši damperima nosivosti do 100t po stalnim i privremenim (etažnim) putevima. Stalni putevi izvedeni su od čvrste podloge sa tucaničkim zastorom, a etažni su izvedeni i obrađeni od laporovitog materijala otkrivke uz stalno nasipanje i održavanje grejderima. *Putevi se u sušnom periodu neprekidno polivaju vodom autocisternama.*

Izvršeno je emisijsko mjerjenje štetnih i opasnih materija u dimnom gasu iz kotlovnog postrojenja koje služi za grijanje prostorija Hale dnevne njege. Mjerjenja je izvršila ovlašćena institucija d.o.o. CETI Podgorica, 10.12.2020. godine u vremenu od 10h do 15h, u skladu sa planom mjerjenja. Mjerjenja su vršena na dimnjaku kojim se dimni gasovi iz oba kotla odvode u atmosferu, na dva mjerna otvora, u skladu sa odgovarajućom zakonskom regulativom.

Puštanje u rad Sistema mokrog otprašivanja na DTO sistemu kao i funkcionalne probe izvršeni su 24.09.2020. godine. Tehnički pregled izvedenih radova završen je 17.11.2020. godine.

Urađen je izvještaj Podaci o ispuštanju zagađujućih materija za 2019. godinu, prema Pravilniku o bližem sadržaju i načinu vođenja katastra zagađivača životne sredine („Sl. list CG“ br. 43/10) i poslat Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine.

MJERE ZA ZAŠTITU ZEMLJIŠTA

25.05.2020. godine izvršeno je uzorkovanje i fizičko-hemijska analiza zemljišta sa rekultivisanog dijela PK Cementara. Uzorkovanje i analizu je izvršila ovlašćena institucija d.o.o. CETI Podgorica, izvještaj broj 307/11/1 od 11.06.2020. godine.

U drugoj polovini novembra mjeseca realizovan je i ugovor broj 20000-397/2020 potpisani između Rudnik uglja AD Pljevlja i „Ekoplant“ d.o.o. Podgorica – Sadni materijal za ozelenjavanje površina pored PK „Potrlica“. Posađeno je 70 sadnica visokih četinara koji treba da imaju funkciju zaštitnog zelenog pojasa.

Do sada je odrđena tehnička rekultivacija platoa na koti 1083 ukupne površine 39,47 ha i na toj površini, nakon osposobljavanja potrebne mehanizacije i završene procedure JN za odabir izvođača radova, radovi na biološkoj rekultivaciji su pri kraju.

Takođe, u četvrtom kvartalu 2020. Godine stvorili su se uslovi za obavljanje tehničke rekultivacije na ukupnoj površini 15 ha i time je obuhvaćena kota 1074, izrada terasnih ravni na kotama 1064 i 1049 i ostalim kosinama po projektu. Planirano je i angažovanje grejdera za fino ravnjanje.

Treba napomenuti da je pojava koronavirusa početkom marta 2020. godine znatno uticala na realizaciju planiranih aktivnosti tako da su svi poslovi odloženi do stvaranja povoljnijih uslova.

UPRAVLJANJE OTPADOM

Upravljanje otpadom obavlja se shodno Planu upravljanja otpadom 2019-2022 na koji je saglasnost dala Agencija za zaštitu prirode i životne sredine a koji detaljno precizira odlaganje i zbrinjavanje svih vrsta opasnog i neopasnog otpada. Opasan otpad se nakon privremenog skladištenja (Hala dnevne njege vozila, KO 732, Ilino brdo I) u skladu sa Uredbom o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list CG“ br. 33/13) predaje ovlašćenom preduzeću (trgovcu, sakupljaču ili prerađivaču te vrste otpada). Neopasan otpad se predaje ovlašćenom preduzeću. Miješani komunalni otpad se predaje komunalnom preduzeću.

Realizovan je ugovor o izvođenju radova na izradi platoa za privremeno skladište otpada zaključen sa izvođačem radova Tehno-gradnja d.o.o. Pljevlja, br. 20000-92/2020 od 11.03.2020. godine - izgrađen AB plato od betona pored Hale dnevne njege, ograđen, sa ugrađenim separatorom ulja i lakih naftnih derivata. Na pomenuti plato tj. privremeno skladište otpada premješteni su svi kontejneri za opasan i neopasan otpad i metalna burad, koji su do tada bili skladišteni ispred Balon hale – Servisa za preventivno održavanje vozila. Plato ispred Balon hale je zaravnjen i uređen.

Na osnovu sklopljenih ugovora sa firmom d.o.o. „Hemosan” Bar, tokom 2020. godine vršeno je uskcesivno preuzimanje i transport sledećih vrsta i količina opasnog i neopasnog otpada:

- 12580 l otpadnog ulja, dana 31.01. 2020. godine;
- 4500 l otpadnog ulja, 1172 kg filtera za ulja, 508 kg filtera za vazduh, 200 kom metalnih buradi, dana 04.06.2020. godine;
- 1860 kg filtera za ulja, dana 19.06.2020. godine;
- 18560 l otpadnog ulja, 2900 kg filtera za ulja, 1130 kg filtera za vazduh, 201 kom metalnih buradi, dana 14.08.2020. godine;
- 25340 l otpadnog ulja, 2890 kg filtera za ulja, 652 kg filtera za vazduh, dana 08.12.2020. godine.

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG br. 064/11 i 039/16) vodi se Djelovodnik otpada na mjesечnom nivou, kao i formulari o transportu (kretanju) predatog opasnog otpada.

MJERE ZA ZAŠТИTU OD BUKE

08.06.2020. godine izvršeno je ispitivanje nivoa buke u dnevnom ciklusu u blizini lokacije PK „Potrlica”. Na ovoj lokaciji realizovana su mjerena nivoa buke u životnoj sredini u dnevnom ciklusu na 2 mjerne pozicije i to pored najbližih stambenih objekata gdje je procijenjeno da je nivo buke najveći. Takođe na ovom lokalitetu su izvršena i mjerena nivoa rezidualne (pozadinske) buke.

Mjerenja je izvršila ovlašćena institucija d.o.o. CETI Podgorica, izvještaj br. 00-931/1/B od 16.06.2020. godine.

U prvoj polovini 2020. godine multidisciplinarni tim Rudnika uglja AD Pljevlja je radio na izradi Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu 2020-2025. Agencija za zaštitu prirode i životne sredine je dala saglasnost na Elaborat rješenjem broj 02-UPI-657/29 od 12.08.2020. godine.

Projekat implementacije i sertifikacije IMS je završen. U okviru implemenatcije ISO 14001 usvojena su sledeća dokumenta:

- Procedura upravljanja aspektima životne sredine;
- Identifikacija i kategorizacija aspekata;
- Instrukcije za otpadna ulja,
- Instrukcije za zauljen otpad;
- Instrukcije za baterije i akumulatore;
- Instrukcije za elektronski otpad.

SEVESO POSTROJENJA

Na osnovu člana 39 stav 4 Zakona o životnoj sredini („Službeni list Crne Gore“ broj 52/16) i Pravilnika o količinama opasnih materija po kategorijama kojima se određuje stepen rizika Seveso postrojenja, koji je propisan od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova, Magacin eksploziva „Kalušići“ i Skladište goriva, maziva i rashladnih tečnosti- Potrlica svrstani su u Seveso postrojenja manjeg rizika.

U skladu sa tim, za seveso postrojenja Služba za razvoj i investicije u junu 2018. godine je uradila potrebne Planove prevencije od udesa sa rokom važenja do uklanjanja objekta.

5.3. Služba za IT

Služba za IT u skladu sa domenom svojih zaduženja i obaveza, permanentno se bavila održavanjem uslova za nesmetano funkcionisanje, odnosno korišćenje resursa Informacionog sistema Društva.

To je podrazumjevalo visoku dostupnost servisa kao što su: Exchange (e-mail), Internet, ERP MIS2Open, e-DMS Origami, GPS sistem, Sistem IP video nadzora, Interni portal... Pored dostupnosti servisa, neophodno je bilo obezbjediti podatke koji se nalaze na serverima, konzistentan rad sistemskog softvera servera i radnih stanica, što je postignuto implementacijom najnovijih verzija sistemskih softvera, primjenom savremenih antivirus i firewall rješenja, kao i bekap softverom sa bekap procedurama. Takođe, održavanje aktivne i pasivne mrežne infrastrukture (komunikaciona oprema za prenos podataka) kao i samih radnih stanica, laptopova i periferne računarske opreme (štampači, skeneri...) je spadalo u domen poslova službe.

Služba za IT, kao servis svim korisnicima IS Društva, u svom radu vrši svakodnevne intervencije u skladu sa prioritetima i iskazanim potrebama korisnika, pa se ovaj izvještaj uglavnom ogleda u kratkom pregledu servisnih intervencija po mjesecima (u cilju racionalizacije, detaljan izvještaj je sveden na kvantitativno navođenje servisnih intervencija po mjesecima).

UKUPNO Mart – Decembar 2020. godina: 1131 servisna intervencija.

Osim navedenih aktivnosti u nominalnom iznosu, trebalo bi istaći i sledeće aktivnosti i radove:

- Povezivanje objekta „Hala dneve njege“ u LAN (računarsku mrežu RU) sa stvaranjem uslova za integracijom sistema video nadzora u HDN u Sistem IP video nadzora RU.
- U toku marta mjeseca, izvršen je obilazak svih lokacija koje su obuhavčene Sistemon IP video nadzora i kroz razmjenu iskustava pri korišeњu sistema sa rukovodicima organizacionih jedinica i Službom zaštite, pripremljena je dokumentacija koja čini osnov projekta „Faze 2“ - Sistema IP Video nadzora, odnosno nadogradnju postojećeg sistema video nadzora.
- U skladu sa naredbama Kriznog štaba za prevenciju i koordinaciju poslovnih procesa u novonastalim okolnostima (pojava COVID-19) Društva, urađen je plan i rada i organizovanje aktivnosti Službe za IT do 31.05.2020.
- Pružena stručna podrška Službi za kadrovske poslove pri automatskom kreiranju i štampanju potvrda za nesmetano kretanje u cilju obavljanja radnih zadataka (za većinu zaposlenih).
- U cilju smanjivanja interakcije između zaposlenih, na predlog Izvršnog direktora, za potrebe kolegijuma Društva kao i drugih zaposlenih, omogućeno je održavanje kolegijuma i sastanaka putem video konferencijskih poziva. U ovom cilju za 25 korisnika (uglavnom menadžment) instalirana je i podešena aplikacija Microsoft Teams Enterprise aplikacija koja ima visok stepen sigurnosti za razliku od ostalih free softvera za video konferencije. Aplikacija se primjenjuje bez ikakvih problema na zadovoljstvo svih korisnika.
- Usled prekida optičkog kabla na trasi „Smjensko-theničko osoblje“ – „Hala dnevne njege“ izazvanog radovima na uređivanju putnog pojasa ispod mosta na ulaznom portalu tunela na brdu Plješ, Urađena je tenderska specifikacija i nakon sprovedene tenderske procedure pružena tehnička asistencija i podrška firmi Color code doo Podgorica pri izvođenju radova na prespajanju prekinutog optičkog kabla na relaciji, koje je izvršeno 20.06.2020. god.
- Prilikom modernizacije sistema upravljanja bagera int. br. 21, instaliranjem softvera za monitoring proizvodnog procesa rada bagera i bitnih parametara koji su bitni za njegovo održavanje, Služba za IT je pružila logističku podršku izvođaču radova u cilju uspješnog implementiranja pomenutog Sistema.
- U saradnji sa kolegama iz Sektora „Proizvodnja“ koji su izvršili iskopavanje i zatrpanjanje kanala na relaciji između objekata „Otprema uglja“ i „Smjensko-tehničko osoblje“, izvedeni su radovi na povezivanju pomenutih objekata putem optičkog kabla, čime je po prvi put stvoren Fiber optic backbone kompanijske računarsko komunikacione mreže, odnosno, skoro svi poslovni objekti kompanije su povezani optičkom infrastrukturom, što je bio preuslov za omogućavanje stabilne konekcije uz visok propusni opseg, što u krajnjem omogućava nesmetano korišćenje postojećih servisa i pruža uslove za nadogradnju IS-a.

- Kolege iz Sektora za razvoj i investicije su sproveli proceduru nabavke i toku su poslovi na instalaciji i puštanju u rad agregata za potrebe objekata Uprane zgrade, čime će oprema u Data centru biti zaštićena od čestih nestanka napajanja a samim tim svi servisi će biti dostupni i prilikom nestanka napajanja. Služba za IT je izvršila povezivanje agregata na LAN, čime je omogućen monitoring vitalnih parametara putem Interneta, što značajno olakšava njegovo održavanje
- Pri kraju je implementacija Sistema IP telefonije. Dio vezan za lokalnu telefoniju je u funkciji, dok se puna primjena očekuje u januaru/februaru 2021. godine kada će se u dogovoru sa operaterom izvršiti prebacivanje fiksnih telefonskih linija na link preko optičkog kabla. Pored lokalne komunikacije, Sistem omogućava i komunikaciju izvan kompanije preko GSM Gateway-a što će primjenom VIP kartica smanjiti troškove. Takođe sistem omogućava besplatne pozive preko aplikacije na mobilnom telefonu kada se korisnik na primjer nalazi u romingu (VoIP).
- Pripremljeno i realizovano 28 tendera u skladu sa Planom javnih nabavki za 2020. godinu.

5.4. Služba za zaštitu lica i imovine

Tokom 2020. godine poslovi zaštite lica i imovine su realizovani kroz angažovanje eksterne agencije "Vektor Security", i kroz koordinaciju i kontrolu Službe za zaštitu imovine i lica RUP. Poslove sa strane RUP tokom 2020 je obavljalo ukupno 17 stalno zaposlenih, od čega je jedan rukovodilac a jedan koordinator Službe. Zbog problema sa Covid-19 i potrebe obezbjeđenja rada službe u režimu 24/7 tokom godine je privremeno angažovano ukupno 7 novih zaposlenih. Dva zaposlena su 31.12.2020 su pošla u penziju a za trojicom privremeno zaposlenih je prestala potreba za radom u službi.

Aktivnosti i opis izvršenih poslova

Rukovodstvo Službe je svakodnevno na osnovu operativnih saznanja, izvještaja angažovane patrolne grupe, izvještaja Monitoring centra kao i izvještaja o potrošnji goriva analiziralo bezbjednosnu situaciju i u skladu sa procjenama, planiralo aktivnosti Službe.

Pored naznačenog, u izvještajnom periodu je vršena primjena zakonskih ovlašćenja pa je tako vršen pregled motornih vozila koji se odvijao u skladu sa planom rukovodstva. Prilikom preuzimanja mjera i zakonskih ovlašćenja nisu zabilježene nepravilnosti koje su ukazivale na neku od povreda radne discipline ili kršenje zakonskih regulativa iz ove oblasti.

Služba sa raspoloživim brojem zaštitara i zaštitara tehničara, tokom 24 časa vrši obezbjeđenje upravnih zgrada Društva, patrolnu djelatnost i praćenje rada sistema video nadzora koji se sastoji od oko 100 kamera (Monitoring centar).

Pripadnici patrolne grupe su svakodnevno na terenu, gdje pored poslova iz oblasti obezbjeđenja, vrše nadzor i o istom izvještavaju rukovodstvo vezano za optimalnost utovara transportne mehanizacije, realizaciju donešenih Naredbi od strane rukovodstva i sl.

Operateri Monitoringu Centra svakodnevno evidentiraju vrijeme početka i prestanka rada angažovane mehanizacije u okviru R.J., „Površinski kopovi”, kontrolu brzine kretanja mehanizacije R.J., „Transport”, kao i nadzor svih pozicija obezbjeđenja koje su obuhvaćene sistemom Video nadzora i u saradnji sa patrolnom grupom rješavaju i ukazuju zaposlenima na uočene nepravilnosti.

Poseban segment u radu ove Službe jeste pojačani nadzor nad radom rudarske mehanizacije koja u skladu sa Izvještajem o potrošnji, odstupa od propisanih normativi ili postignuta potrošnja nije u skladu sa ostvarenim učincima. Pripadnici ove Službe vrše detaljne analize o radu premetnih mašina i zajedno sa ostalim službama Društva nastoje ka otklanjanju uzroka povećane potrošnje. Rukovodstvo Službe je stalni član komisije za praćenje potrošnje goriva, i u skladu sa potrebama zahtjeva ugradnju uređaja za praćenje potrošnje goriva na mehanizaciji za koju smatra da je neophodno. Napominjemo da veliki broj mehanizacije posjeduje ugrađen sistem za praćenje potrošnje goriva koji u velikoj mjeri pomaže u rasvjetljavanju i sprječavanju bilo kakvog vida otuđenja. Realizovani normativ potrošnje goriva je niži od onog koji je planiran.

Konstantno se vrši nadzor nad radom eksternog obezbjeđenja (Agencija „Vector System Security“), koja u skladu sa Ugovorom pruža usluge obezbjeđenja.

Za vrijeme izvještajnog perioda a usled pojave pandemije virusa Covid-19, u skladu sa naredbama kriznog štaba Rudnika uglja pripadnici Službe svakodnevno vrše raspodjelu zaštitnih i dezinfekcionih sredstava svim zaposlenima u Društvu, vrši nadzor primjene istih kao i svakodnevno mjerjenje tjelesne temperature zaposlenima na pozicijama gdje je radno angažovan veći broj zaposlenih.

U mjesecu julu, 4 zaštitara zajedno sa dvoje predstavnika Službe zaštite na radu, su prošli obuku za vršenje alkotestiranja zaposlenih, sve u skladu sa Pravilnikom. Služba je izvršila nabavku još jednog etilometra za ove potrebe.

U mjesecu oktobru izvršen je inspekcijski nadzor, od strane nadležnog organa iz Ministarstva odbrane, u vezi sa Planom odbrane. Tom prilikom nisu konstatovani nedostatci niti primjedbe nadležnog organa na priloženu dokumentaciju.

Saradnja Službe sa drugim Službama Društva, državnim organima i eksternim obezbjeđenjem

Služba u sklopu svojih redovnih aktivnosti ima potrebu konstantne saradnje sa spec.za praćenje ključnih troškova proizvodnje, svim službama Sektora „Proizvodnja“, kao i Sektorom za pravne, kadrovske i opšte poslove.

Saradnja sa državnim institucijama(CB-OB Pljevlja) je na zadovoljavajućem nivou. Pripadnici ove Službe obavještavaju CB Pljevlja o svim radnjama koje ukazuju na prekršajne ili krivične radnje na osnovu čega ovlašćeni službenici izlaze na lice mjesta, vrše uvišaj a po potrebi i alkotestiranje zaposlenih.

Agencija „Vector System Security“ u skladu sa Ugovorom o pružanju usluga br.: 20000-86/2020 od 28.02.2020.godine, vrši poslove obezbjeđenja cijelokupne imovine Društva. Saradnja između ova dva bezbjednosna subjekta je na zadovoljavajućem nivou i odvija se kontinuirano. Rukovodilac sektora Agencije, svakodnevno dostavlja izvještaje o prikupljenim podacima sa terena koje rukovodstvo ove Službe i na osnovu istih preduzima adekvatne a neophodne mjere.

Značajniji događaji u izvještajnom period

- Dana, 16.01.2020.godine, došlo je do saobraćajne nezgode u kojoj je učestvovala rudarska mašina, damper TEREX TR_100, int.br.45 i PMV servisni kombi firme „Atlas Montenegro“. Prilikom nezgode nije bilo pričinjene materijalne štete, na lice mjesta izašli su ovl.sl. CB Pljevlja, koji su izvršili uvišaj i alkotestiranje učesnika nezgode (test negativan).
- Dana, 25.02.2020.godine, ispred servisa dnevne njege došlo je do oštećenja metalne rešetke na platou za pranje od strane dampera TEREX TR_100, int.br. 48. Na lice mjesta na lice mjesta izašli su ovl.sl. CB Pljevlja, koji su izvršili uvišaj i alkotestiranje učesnika nezgode (test negativan). Zbog verbalnih napada na zaposlene rukovaoc dampera je disciplinski procesuiran.
- Dana, 27.02.2020.godine, na poziciji separacija „Doganje“, došlo je do oštećenja zida kancelarije koja se nalazila iznad sipki samog postrojenja. Oštećenje je učinjeno tovarnim sandukom kamiona PV AJ 039. Na lice mjesta na lice mjesta izašli su ovl.sl. CB Pljevlja, koji su izvršili uvišaj i alkotestiranje učesnika nezgode (test negativan). Rukovaoc kamiona je disciplinski procesuiran.
- Dana, 18.05.2020.godine, počinjeno je oštećenje a spriječeno otuđenje 40 m VN rudarskog kabla, sa prostora PK Potrlica u mjestu Servanovac. Počinilac je lišen slobode i na dalje postupanje predat nadležnim državnim organima. Počinilac je priznao krivicu, a koordinator Službe pozvat je u tužilaštvo u cilju pokretanja krivičnog postupka protiv izvršioca.
- Dana, 19.05.2020.godine, prilikom obavljanja redovnih aktivnosti, a po prijemu izvještaja o potrošnji goriva za dan 18.05.2020.godine, oučena je velika potrošnja dampera TEREX TA_30, int.br.08. Daljim preuzimanjem radnji ustanovali smo da je magacioner na benzinskoj pumpi Sektora „Promet“, sačinio lažno trebovanje na kojem je za izdatu upisana veća količina od stvarne. Od strane Službe obrađen je predmet koji je na dalje postupanje predat nadležnim Službama u okviru Društva.
- Dana, 27.05.2020.godine, u vrijeme oko 11:20 h, došlo je do saobraćajne nezgode u kojoj su učestvovali, Rudarska mašina „Utovarivač“ int.br.16 i terensko vozilo „Lada niva“ reg.br.: PV AZ 265. Prilikom kontakta polomljeno je zadnje vjetrobransko staklo na terenskom vozilu dok na rudarskoj mašini nema oštećenja. Na lice mjesta izašli su pripadnici CB Pljevlja koji su izvršili uviđaj.

- Dana, 24.06.2020.godine, u vrijeme oko 17:00h, na lokaciji P.K. Borovica, primijećena su dva NN lica koja su pokušala otuđiti 6 bakarnih šina sa BTS čelije na ovom prostoru. Lica su spriječena u namjeri a na licu mjesta pronađene su lične stvari počinilaca. Obavješten je CB Pljevlja, čiji su ovlašćeni službenici izašli na lice mjesta i izvršili uviđaj. Daljim preduzimanjem službenih radnji a na osnovu ličnih stvari među kojima se nalazio i mobilni telefon, počinioци su pronađeni i procesuirani.

Na osnovu svega naznačenog, zaključujemo da je bezbjednosna situacija u okviru svih štičenih prostora Društva, na zadovoljavajućem nivou.

U daljem periodu pripadnici ove Službe nastojaće ka unaprijeđenju rada bezbjednosnih struktura Društva a sve u cilju zaštite lica i imovine.

5.5. Poslovne aktivnosti na osiguranju imovine i lica

Osiguranje imovine i lica u 2020. godine je realizovano po osnovu ugovora sa osiguravajućim društvom "Sava osiguranje". Kolektivno osiguranje je realizovano za prosječan broj zaposlenih od 679 u ukupnom iznosu od 36.653 Eur. Osiguranje od autoodgovornosti urađeno je za sva vozila koja se kreću u javnom saobraćaju a KASKO osiguranje za vozila koja se kreću u međunarodnom saobraćaju i za mehanizaciju veće vrijednosti u ukupnom iznosu od 84.176 Eur.

VI RAD SEKTORA EKONOMSKIH POSLOVA

Poslovni radni zadaci u Sektoru ekonomskih poslova su se obavljali se po ustaljenoj praksi uz poštovanje važećih zakonskih propisa i normativnih akata Društva, kao i primjene Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Poslovi ovog sektora odvijali su se kroz slijedeće službe i poslovne aktivnosti:

- služba finansija,
- služba računovodstva i
- služba za raspodjelu i obračun plata
- služba za nabavku i logistiku
- poslovne aktivnosti na osiguranje imovine i lica

5.1. Služba finansija i platni promet

Obavljala je slijedeće poslove:

- platnog prometa, poslove blagajne, likvidature novčanih i materijalnih isprava,
- u vezi sa obustavama radnika, osiguranja,
- u vezi sa pribavljanjem i plasmanom sredstava, davanjem i primanjem sredstava obezbjeđenja

5.2. Služba računovodstva

Obavljala je slijedeće poslove:

- prijem, kontrolu i usmjeranje knjigovodstvenih isprava,
 - knjigovodstvene evidencije isprava,
 - u vezi sa izradom metodologije planiranja, pripreme i izrade srednjoročnih i godišnjih planova, analize rezultata rada, izrade izvještaja o poslovanju na kvartalnom i godišnjem nivou,
 - u vezi sa popisom sredstava i izvora sredstava, usaglašavanjem potraživanja i obaveza,
 - pripreme i izrade periodičnih obračuna i završnog računa,
- a sve u skladu sa važećim zakonskim propisima i normativnim akatima Društva uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

5.3. Služba za raspodjelu i obračun plata

Obavljala je slijedeće poslove:

- analize sistema raspodjele u Društvu, sa Službom za pravne poslove učestvovala u izradi akata koji se odnose na raspodjelu,
- analize kretanja zarada, vrednovanja, nagrađivanja, praćenje izvršenja normi,
- vršenje obračuna zarada
- prikupljanja i obrade statističkih podatka i dostavljanje odgovarajućim institucijama

5.4. Radna jedinica Nabavka i logistika

Obavljala je slijedeće poslove:

- pripreme podatka za mjesecne i godišnje planove nabavke, poslove u vezi sa nabavkom opreme, roba i usluga, praćenje izvršavanja ugovora iz domena nabavke i pravljenje mjesecnih i kvartalnih izvještaja,
- kontrola ulazne dokumentacije – faktura, kvantitativni i kvalitativni prijem robe, reklamacije, izrada kalkulacija, izdavanje robe iz skladišta
- praćenje, analiziranje i proračunavanje potrebnih obrtnih sredstava

5.4.1. Realizacija nabavki roba i usluga

Služba Nabavke u periodu januar – decembar 2020. godine izvršila je nabavku roba, u vrijednosti od 11.158.452,77 €, usluga u vrijednosti od 4.541.786,13 €, radova u vrijednosti od 162.070,53 €, prema važećim godišnjim ugovorima i odlukama iz 2020. i 2019. godine (ugovorne obaveze, zaostale obaveze dobavljača).

Prema ZJN izvršene su slijedeće nabavke:

1. Nabavke male vrijednosti /jednostavne nabavke

Broj nabavki	procjenjena vrijednost u eurima bez PDV-a	vrijednost nabavke u eurima bez PDV-a	Razlika procjenjena ostvarena
410	1.642.271,69	1.456.880,87	185.390,82

U ovom postupku je zaključeno 210 ugovora. Dio ugovora biće realizovan u 2021 godini.

2. Hitne nabavke

Broj nabavki	procjenjena vrijednost u eurima bez PDV-a	vrijednost nabavke u eurima bez PDV-a	razlika procjenjena ostvarena
5	468.859,50	428.159,48	40.700,02

3. Postupak javnih nabavki-otvoreni postupak

broj objavljenih poziva	68
broj završenih poziva (po partijama)	39
procjenjena vrijednost završenih postupaka	5.734.863,84 € bez PDV-a
vrijednost završenih postupaka	5.158.108,95 € bez PDV-a
razlika procjenjena - ostvarena (€)	576.754,89 €
broj godišnjih ugovora (po partijama)	61
broj ponovljenih poziva po partijama	2
uložene žalbe	4
obrada podataka (br.poziva). Ugovori će biti potpisani i realizovani u 2021. god.	18
broj poziva u toku-realizacija u 2021.god.	2
nije bilo ponuda	4
broj obustavljenih postupka	6

Dio ugovora biće realizovan tokom 2021. godine

Služba logitike u izvještajnom periodu je u magacine zaprimila 1.596 različitih roba po računima i otpremicama, dok je za isti period napravljeno 34.142 izdatnica po trebovanjima. Vrijednost zaliha u magacinima na 31.12.2020.godine je 3.526.413,56 eura.

D. ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja Rudnika uglja AD Pljevlja data je po slijedećim cjelinama:

- Iskaz o finansijskoj poziciji - bilans stanja
- Iskaz o ukupnom rezultatu - bilansa uspjeha
- Osnovni finansijski pokazatelji i racio analiza
- Osnovni nefinansijski pokazatelji

2.1. Iskaz o finansijskoj poziciji – bilans stanja

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA				
POZICIJA	2017	2018	2019	2020
A K T I V A				
STALNA IMOVINA	54.497.184	62.777.782	65.213.803	68.418.804
NEMATERIJALNA ULAGANJA	4.059.294	3.773.531	3.243.335	2.750.517
NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	49.650.327	58.075.231	61.179.178	64.816.356
<i>Zemljište</i>	17.436.563	17.593.457	18.282.993	18.421.526
<i>Objekti</i>	19.781.612	19.416.058	23.122.575	27.529.684
<i>Postrojenja i oprema</i>	11.694.188	16.750.354	16.583.835	18.219.729
<i>Investicije u toku i avansi</i>	737.964	4.315.362	3.189.775	645.417
DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	787.563	929.020	791.290	851.931
<i>Učešća u kapitalu</i>	2.173	1.955	1.426	1.359
<i>Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>	785.390	927.065	789.864	850.572
OBRTNA SREDSTVA	13.630.828	11.716.570	14.566.330	17.263.700
ZALIHE	3.476.449	3.279.057	3.019.139	3.510.312
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	3.893.264	5.110.862	7.912.003	7.735.520
KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	133.626	161.674	146.007	179.579
GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	6.127.489	3.164.977	3.489.181	5.838.289
AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	183.032	301.159	79.430	61.370
UKUPNA AKTIVA	68.311.044	74.795.511	79.859.563	85.743.874

Promjene u strukturi aktive su posledica značajnijih promjena slijedećih bilansnih pozicija:

- Stalna imovina sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, iznosi 68.418.804 Eur (65.213.803 Eur sa stanjem na dan 31.12.2019.) što je za 3.205.001 Eur više u odnosu na prethodnu godinu. Navedeni rast je rezultat većih investicionih ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu od amortizacije u toku 2020. godine.
- Obrtna imovina sa stanjem na dan 31.12.2020. godine iznosi 17.263.700 Eur (14.566.330 Eur sa stanjem na dan 31.12.2019. godine) što je za 2.697.370 Eur više u odnosu na prethodnu godinu. Neto efekat povećanja odnosi se na značajno povećanje gotovine, povećanje zaliha, neznatno smanjenje pozicije potraživanja iz poslovnih odnosa i smanjenje aktivnih vremenskih razgraničenja.
 - Kratkoročna potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2020. godine iznosi 7.735.520 Eur (7.912.003 Eur sa stanjem na dan 31.12.2019. godine) što je za 176.483 Eur, manje u odnosu na prethodnu godinu, a neto rezultat je smanjenja potraživanja od Elektroprivrede CG a.d. Nikšić u iznosu od 652.705 Eur (razlika faktura decembra 2019. i decembra 2020. godine), povećanja refundacije za bolovanje u iznosu od 90.202 Eur i povećanja depozita za eksproprijaciju u iznosu od 463.932 Eur.
 - Gotovina i gotivinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31.12.2020. godine iznosi 5.838.289 Eur (3.489.181 Eur sa stanjem na dan 31.12.2019. godine) što je za 2.349.108 Eur više u odnosu na 2019. godinu.

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA				
POZICIJA	2017	2018	2019	2020
PASIVA				
KAPITAL	34.306.512	40.891.340	49.448.728	60.550.494
<i>OSNOVNI KAPITAL</i>	21.492.990	21.492.990	21.492.990	21.492.990
<i>REZERVE</i>	61.401	61.401	61.401	61.401
<i>POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI</i>	15.005.596	14.404.385	13.962.178	13.918.774
<i>NERASPOREĐENA DOBIT</i>	6.352.831	6.584.828	13.932.159	25.077.329
<i>Neraspoređena dobit ranijih godina</i>	-	-	4.374.771	11.975.563
<i>Neraspoređena dobit tekuće godine</i>	6.352.831	6.584.828	9.557.388	13.101.766
<i>GUBITAK</i>	-8.606.306	-1.652.264	-	-
DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	19.545.916	16.162.093	16.076.387	10.232.231
<i>DUGOROČNA REZERVISANJA*</i>	6.331.574	5.813.828	8.281.962	8.106.882
<i>DUGOROČNE OBAVEZE</i>	13.214.342	10.348.265	7.794.425	2.125.349
<i>Dugoročni krediti</i>	3.333.333	2.561.667	2.271.667	-
<i>Ostale dugoročne obaveze</i>	9.881.009	7.786.598	5.522.758	2.125.349
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	1.030.649	1.114.989	1.187.367	1.322.915
KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE	13.064.163	16.035.360	12.685.111	13.100.855
<i>KRATKOROČNA REZERVISANJA*</i>	1.085.766	705.811	701.933	815.545
<i>KRATKOROČNE OBAVEZE</i>	11.978.397	15.329.549	11.983.178	12.285.310
<i>Kratkoročne finansijske obaveze</i>	3.429.731	2.455.770	2.537.798	1.646.638
<i>Obaveze iz poslovanja</i>	3.347.368	7.572.932	3.554.198	3.716.807
<i>Ostale kratkoročne obaveze</i>	4.128.292	4.226.044	4.208.169	4.384.170
<i>Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda</i>	300.082	360.966	837.399	1.316.434
<i>Obaveze po osnovu poreza na dobit</i>	772.924	713.837	845.614	1.221.261
<i>PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA</i>	363.804	521.979	461.970	537.379
UKUPNA PASIVA	68.311.044	74.725.761	79.859.563	85.743.874

* Podaci za 2017., 2018. i 2019. godinu na poziciji "kratkoročna rezervisanja" uvećani su za iznos kratkoročnog dijela dugoročnih rezervisanja

Promjene u strukturi pasive su posljedica značajnijih promjena slijedećih bilansnih pozicija:

- povećava se vrijednost kapitala;
- dugoročne obaveze nastavljaju trend opadanja, osim 2017. godine kada su povećane zbog reprograma poreskog duga, tako da su tokom 2020. godine značajno smanjene zbog konačne otplate kredita i ubrzane otplate obaveza po osnovu reprogramiranog duga;
- kratkoročne obaveze se kreću u iznosu između 12 i 13 mil Eur izuzev 2018. godine kada su se povećale zbog povećane investicione aktivnosti i stim u vezi povećanje obaveza prema dobavljačima.

U odnosu na 2019. godinu dolazi do promjena slijedećih bilansnih pozicija:

- Kapital, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, iznosi 60.550.494 Eur (49.448.728 Eur sa stanjem na dan 31.12.2019. godine) je za 11.101.766 Eur veći u odnosu na prethodnu godinu što se odnosi na ostvarenu neto dobit u toku 2020. godine umanjenu za isplatu dividende u iznosu od 2.000.000 Eur.
- Dugoročne obaveze i rezervisanja, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, iznose 10.232.231 Eur (16.076.387 Eur sa stanjem na dan 31.12.2019. godine) što je za 5.844.156 Eur smanjenje u odnosu na prethodnu godinu i to:
 - dugoročnih kredita u iznosu od 2.271.667 Eur,
 - obaveze po osnovu koncesionih naknada u iznos od 508.335 Eur,
 - obaveze po osnovu reprograma poreskog duga 2.889.074 Eur i
 - obaveza po osnovu dugoročnih rezervisanja u iznosu od 175.080 Eur.

- Kratkoročne obaveze i rezervisanja, sa stanjem dan 2020. godine, iznose 13.100.855 Eur (12.685.111 Eur sa stanjem na dan 31.12.2019. godine) što je za 415.744 Eur više u odnosu na 2019. godine a osnosi se na: smanjenje kratkoročnih finansijskih obaveza (povećane rate otplate reprograma poreskog duga) u iznosu od 891.160 Eur, povećanje obaveza iz poslovanja i ostalih kratkoročnih obaveza u iznosu 338.610 Eur, povećanje obaveza po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda u iznosu od 479.035 Eur, povećanje obaveza poreza na dobit u iznosu od 375.800 Eur i povećanje obaveza po osnovu kratkoročnog rezervisanja u iznosu 113.612 Eur.

2.2. Iskaz o ukupnom rezultatu – bilans uspjeha

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA				
Pozicija	2017	2018	2019	2020
POSLOVNI PRIHODI	41.968.126	43.551.624	47.538.914	48.971.054
Prihodi od prodaje	41.220.097	43.029.915	43.470.171	45.423.676
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	131.118	148.443	3.486.828	2.902.586
Prihodi po osnovu kapitalizacije otkrivke	-	-	159.076	177.478
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	34.818	44.638	55.609	55.152
Ostali prihodi iz poslovanja	582.093	328.628	367.230	412.162
TROŠKOVI POSLOVANJA	-19.117.496	-19.857.031	-21.744.110	-19.395.889
Nabavna vrijednost prodate robe	-84.631	-118.717	-118.983	-119.302
Troškovi materijala	-8.074.693	-9.965.863	-9.821.937	-8.986.292
Troškovi amortizacije	-4.164.257	-4.352.241	-4.674.344	-4.574.479
Troškovi rezervisanja	-1.305.247	-122.623	-2.892.504	-515.643
Ostali poslovni rashodi	-5.488.668	-5.297.587	-4.236.342	-5.200.173
TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	-15.537.492	-14.705.454	-14.140.970	-14.072.735
OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	-902.007	-775.801	-681.429	-500.468
POSLOVNI REZULTAT	6.411.131	8.213.338	10.972.405	15.001.962
Prihodi od finansijskih ulaganja i zajmova	804.284	484	73.433	485
Ostali prihodi po osnovu kamata i kursnih razlika	-	5.750	3.740	845
Prihodi po osnovu usklajivanje kratkor. finan. sredstava i ulaganja	471.131	104.674	43.892	2.509
Rashodi po osnovu usklajivanje kratkor. finan. sredstava i ulaganja	-	-233.503	-32.143	-66.003
Rashodi po osnovu kamata i kursnih razlika	-571.899	-637.988	-585.947	-481.223
FINANSIJSKI REZULTAT	703.516	-760.583	-497.025	-543.387
REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA	7.114.647	7.452.755	10.475.380	14.458.575
PORESKI RASHOD PERIODA	-761.816	-867.927	-917.992	-1.356.809
Tekući porez na dobit	-792.948	-783.587	-845.614	-1.221.261
Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	31.132	-84.340	-72.378	-135.548
NETO REZULTAT	6.352.831	6.584.828	9.557.388	13.101.766
ZARADA PO AKCIJI	1,25	1,30	1,89	2,59

U strukturi bilansa uspjeha uočava se:

- da poslovni prihodi imaju stabilan rast što je posledica povećanja proizvodnih rezultata, a posljedne dvije godine i kapitalizacija otkrivke
- da su poslovni rashodi u blagom porastu, osim u 2019. godine kada je došlo do većeg rasta kao posledice dodatnih rezervisanja za sudske sporove,
- efekti prethodnih promjena su da ostvareni poslovni rezultati ima tendenciju rasta;
- da je finansijski rezultat iz godine u godinu negativan, izuzev 2017. godine kada je pozitivan zbog prihodovanja po osnovu diskontovanja javnog duga

Posmatrano za period od 4 godine Društvo je ostvarivalo **pozitivan neto rezulat** koji u kumulativu iznosi **35.596.660** Eur.

U odnosu na 2019. godinu prezentujemo promjene slijedećih pozicija bilansa uspjeha:

- Ukupni poslovni prihodi u 2020. godini iznose 48.971.054 Eur (u 2019. godini iznosili 47.538.914 Eur), što je za 1.432.140 Eur više u odnosu na prethodnu godinu. Najveći deo povećanja poslovnih prihoda se odnosi na povećanje prodaje uglja u iznosu od 2 mil Eur dok su prihodi po osnovu kapitalizacije otkrivke manji za 0,5 mil Eur. Naime, i tokom 2020. godine otkrivka je realizovana u obimu većem od prosječnog koeficijenta ugalj/otkrivka u životnom ciklusu Rudnika, tako da je na kraju godine taj višak otkrivke, u skladu sa međunarodnim standardom IFRIC 20, kapitalizovan u korist prihoda u iznosu od 2.902.586 Eur.
- Ukupni poslovni rashodi u 2020. godini iznose 33.969.092 Eur (u 2019. godini iznosili 36.566.509 Eur), što je za 2.597.417 Eur manje u odnosu na prethodnu godinu. Iznos smanjenja od 2.597.417 Eur je nastao:
 - smanjenjem troškova materijala 835.645 Eur (efekat smanjenja cijene goriva),
 - smanjenjem troškova amortizacije i rezervisanja u iznosu od 2.476.726 Eur (u prethodnoj godini veći troškovi rezervisanja za sudske sporove) i
 - povećanja ostalih poslovnih rashoda u iznosu od 963.831 Eur (veći troškovi održavanja i remonta i novonastali troškovi naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine).
- Neto iznos finansijskih prihoda i rashoda u 2020. godini je negativan i iznosi 543.387 Eur (u 2019. godini negativan u iznosu od 497.025 Eur). Nastala razlika je po osnovu diskontovanja dugoročnih obaveza, odnosno efekti ukidanja diskonta reprogramiranog poreskog duga.

2.3. Finansijski pokazatelji i racio analiza

Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha) dobijaju se racio pokazatelji, a najznačajniji su slijedeći:

- pokazatelji likvidnosti
- pokazatelji zaduženosti
- pokazatelji ekonomičnosti
- pokazatelji rentabilnosti

➤ Pokazatelji likvidnosti

Koeficijent trenutne likvidnosti	2017	2018	2019	2020
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.127.489	3.164.977	3.489.181	5.838.289
Kratkoročne obaveze	13.427.967	16.557.339	13.147.081	13.638.234
Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze	0,46	0,19	0,27	0,43
Tekuća likvidnost	2017	2018	2019	2020
Angažovana obrtna sredstva	13.813.860	12.017.729	14.645.760	17.326.770
Kratkoročne obaveze	13.427.967	16.557.339	13.147.081	13.638.234
Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	1,03	0,73	1,11	1,27
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2017	2018	2019	2020
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	10.337.411	8.738.672	11.626.621	13.816.458
Kratkoročne obaveze	13.427.967	16.557.339	13.147.081	13.638.234
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	0,77	0,53	0,88	1,01

Koeficijent finansijske stabilnosti	2017	2018	2019	2020
Stalna imovina	54.497.184	62.777.782	65.213.803	68.418.804
Kapital	34.306.512	40.891.340	49.448.728	60.550.494
Dugoročne obaveze	20.576.565	17.277.082	17.263.754	11.555.146
<i>Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)</i>	0,99	1,08	0,98	0,95

➤ Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent zaduženosti	2017	2018	2019	2020
Ukupne obaveze	34.004.532	33.834.421	30.410.835	25.193.380
Ukupna imovina	68.311.044	74.795.511	79.859.563	85.743.874
<i>Ukupne obaveze / Ukupna imovina</i>	0,50	0,45	0,38	0,29
Koeficijent finansijskog leveridža	2017	2018	2019	2020
Ukupne obaveze	34.004.532	33.834.421	30.410.835	25.193.380
Ukupan kapital	34.306.512	40.891.340	49.448.728	60.550.494
<i>Ukupne obaveze / Ukupan kapital</i>	0,99	0,83	0,61	0,42
Faktor zaduženosti	2017	2018	2019	2020
Ukupne obaveze	34.004.532	33.834.421	30.410.835	25.193.380
Neraspoređena dobit + Amortizacija	10.517.088	10.937.069	18.606.503	29.651.808
<i>Ukupne obaveze / (Neraspoređena dobit + Amortizacija)</i>	3,23	3,09	1,63	0,85

➤ Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost ukupnog poslovanja	2017	2018	2019	2020
Ukupni prihodi	43.243.541	43.662.532	47.659.979	48.974.893
Ukupni rashodi	36.128.894	36.209.777	37.184.599	34.516.318
<i>Ukupni prihodi / Ukupni rashodi</i>	1,20	1,21	1,28	1,42
Ekonomičnost redovnog poslovanja	2017	2018	2019	2020
Poslovni prihodi	41.968.126	43.551.624	47.538.914	48.971.054
Poslovni rashodi	35.556.995	35.338.286	36.566.509	33.969.092
<i>Poslovni prihodi / Poslovni rashodi</i>	1,18	1,23	1,30	1,44

➤ Pokazatelji profitabilnosti

EBIT	2017	2018	2019	2020
Rezultat prije oporezivanja	7.114.647	7.452.755	10.475.380	14.458.575
Rashodi kamata	571.899	637.988	585.947	481.223
<i>Rezultat prije oporezivanja + Rashodi kamata</i>	7.686.546	8.090.743	11.061.327	14.939.798
EBITDA	2017	2018	2019	2020
Rezultat prije oporezivanja	7.114.647	7.452.755	10.475.380	14.458.575
Rashodi kamata	571.899	637.988	585.947	481.223
Amortizacija + Rezervisanja	5.469.504	4.474.864	7.566.848	5.090.122
<i>Rezultat prije oporezivanja + Kamate + Amortizacija + Rezervisanja</i>	13.156.050	12.565.607	18.628.175	20.029.920
Stopa povrata aktive (ROA)	2017	2018	2019	2020
Neto rezultat	6.352.831	6.584.828	9.557.388	13.101.766
Ukupna imovina	68.311.044	74.725.761	79.859.563	85.743.874
<i>Neto rezultat / Ukupna imovina</i>	0,09	0,09	0,12	0,15

Prinos na imovinu (ROE)	2017	2018	2019	2020
Neto rezultat	6.352.831	6.584.828	9.557.388	13.101.766
Kapital	34.306.512	40.891.340	49.448.728	60.550.494
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0,19	0,16	0,19	0,22

Sa aspekta predmetnih analiza finansijski položaj Društva se kvalificuje kao **prihvatljiv**.

Finansijski pokazatelji su iz godine u godinu sve bolji. Finansijska ravnoteža omogućava održavanje likvidnosti, izmirivanje obaveza u rokovima dospjeća, zaduženost je sve manja i obezbjeđuje nezavisnost i sigurnost povjerilaca. Pokazatelji ekonomičnosti i profitabilnosti imaju trend povećanja što ukazuje na ostvarivanje povoljnijih proizvodnih rezultata uz manje troškove proizvodnje.

Ocjena kreditnog boniteta po Altmanovom "Z" modelu

Ocjenu karakteriše pet pokazatelja koji nemaju istu težinu u ocjeni boniteta pa im je dodeljen odgovarajući ponder. Koristeći podatke bilansa stanja i bilansa uspjeha na dan 31.12.2020. godine urađena je ocjena boniteta Altmanovim „Z“ modelom

	<i>Način iskazivanja</i>	<i>ponder</i>	<i>„Z“ skor</i>			
			<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
X1	<i>Trajna sredstva - kapital - dugor. rezervisanja i dugor. obaveze</i> <i>Ukupna imovina</i>	1,2	-0,01	0,06	-0,01	-0,04
X2	<i>Neraspoređeni dobitak-qubitak</i> <i>Ukupna imovina</i>	1,4	-0,03	0,07	0,12	0,15
X3	<i>Neto dobit + porez na dobitak + rashodi finansiranja</i> <i>Ukupna imovina</i>	3,3	0,11	0,11	0,14	0,17
X4	<i>Tržišna vrijednost kapitala</i> <i>Ukupne obaveze</i>	0,6	1,01	1,21	1,63	2,40
X5	<i>Prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga</i> <i>Ukupna imovina</i>	1,0	0,60	0,58	0,54	0,53
<i>„Z“ skor = 1,2*X1 + 1,4*X2 + 3,3*X3 + 0,6*X4 + 1,0*X5</i>			1,52	1,82	2,12	2,71

„Z“ skor > 2,6 - Društvo nema probleme u poslovanju.

2.3. Nefinansijski pokazatelji

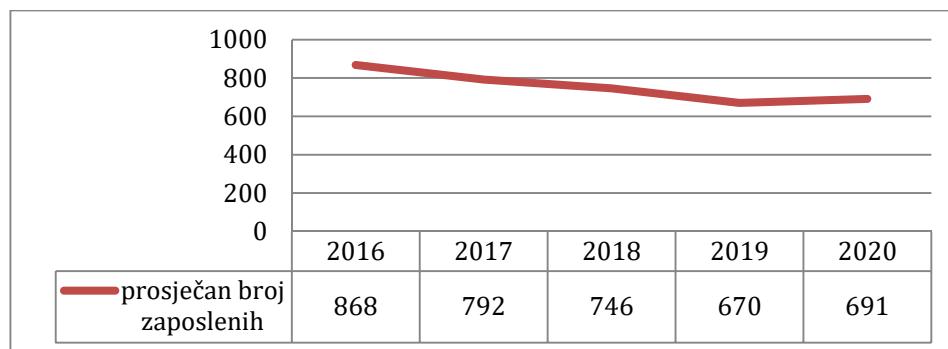
Proizvodni rezultati za 2020. godinu imaju trend rasta koji se ogleda u povećanoj proizvodnji uglja i povećanoj otkrivci.

Poboljšani rezultati na uglju u posljedica stabilnog poslovanja ključnog kupca TE „Pljevlja“ i povećanja prodaje na tržištu široke potrošnje.

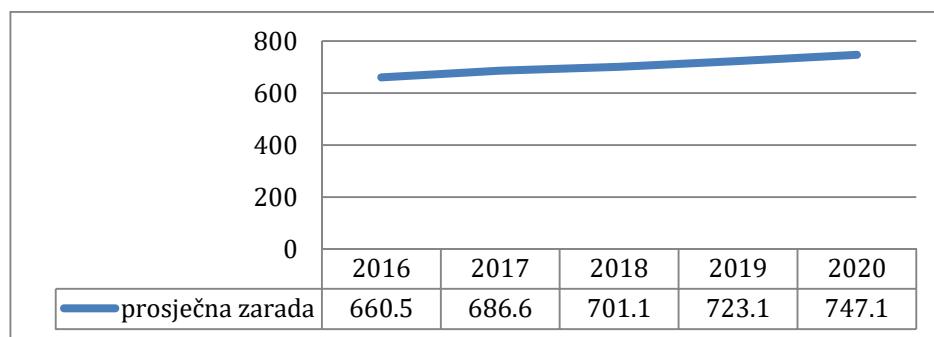
2020. godina je posebno značajna po rekordnoj proizvodnji otkrivci što je direktna posljedica nabavke nove mehanizacije i prevazilaženja problema pojave klizišta i rasjeda u SZ dijelu kopa iz 2019. godine.

PROIZVODNI REZULTATI	2017	2018	2019	2020
<i>Otkrivka - t</i>	8.901.122	11.058.746	14.624.951	14.631.291
<i>Ugalj - t</i>	1.420.022	1.539.122	1.561.618	1.656.952
<i>ZPJ - t/t</i>	10.321.144	12.597.868	16.186.569	16.288.243

Ljudski resursi - Društvo nastavlja tendenciju smanjenja broja zaposlenih i to najvećim dijelom kroz stimulativni odlazak u penziju.

Visina prosečne zarada ima rastući trend od 2014. godine, izuzev pada u 2016. godini zbog višemjesečnog zastoje TE „Pljevlja” i značajnog gubitka prihoda u H1/2016. Zarade su tokom 2017. godine rasle, pratile trend slabijeg izvršenje na poslovima otkrivke i bile nešto niže od očekivanog prosjeka, da bi postizanjem planiranih rezultata na otkrivci tokom 2018., 2019. i 2020. godine dostigle očekivani nivo.

E. DRUŠTVENO – KORPORATIVNA ODGOVORNOST

Podrška projektima koji se bave zaštitom životne sredine

Iz godine u godinu RUP se sve više okreće projektima i aktivnostima koji podržavaju zaštitu i unaprijeđenje životne sredine. Tokom 2020. Godine je u saradnji sa Sportskim ribolovnim klubom „Lipljen”, koje gazduje vodama u Pljevljima, podržan rad mrestilišta u gradskom parku Vodice. Takvoj odluci prethodilo je razmatranje problematike kroz angažovanje Prirodno – matematičkog fakulteta iz Podgorice, koji je ranijih godina dao mišljenje da je zbog nemogućnosti migracije ribljih vrsta uzvodno u periodu mrijesta i postojanja slapišta na izmještenom dijelu toka rijeke Čehotine, neophodno iznacići rješenje kojim bi se prevazišla pomenuta problematika. Mrestilište u gradskom parku Vodice od 26. decembra 2018. godine dato je na korišćenje SRK „Lipljen”, odlukom Skupštine Opštine Pljevlja kojom je predviđeno da će se djelatnost vršiti uz pomoć stručnih lica sa Prirodno – matematičkog fakulteta – ihtiologa. Objekat ribnjaka već je imao oformljenu infrastrukturu za mrestilište i uzgoj konzumne ribe i ribe za poribljavanje pljevaljskih rijeka, koji je uz manje građevinske radove na rekonstrukciji otvorenih bazena vrlo brzo doveden u funkciju.

Pokretanjem rada i podrškom istog, omogućen je rad mrestilišta, koje je jedino u Crnoj Gori, ali i Bosni i Hercegovini i Srbiji, a koje proizvodi autohtonu potočnu pastrmku crnomorskog sliva, jer se u svim registrovanim mrestilištima u Crnoj Gori i regionu uzgaja samo potočna pastrmka atlanskog sliva koja po novom Zakonu o slatkovodnom ribarstvu i akvakulturi ne može da se koristiti za poribljavanje rijeka koje pripadaju crnomorskemu slivu. Proizvedena mlađ koristitiće se prvenstveno za poribljavanje pljevaljskih rijeka, kao i drugih rijeka koje pripadaju crnogorskom slivu, te smatramo da ćemo uticati na poboljšanje stanja ribljeg fonda rijeke Čehotine, kao i zaštite same rijeke i javnog interesa.

Shodno prethodno navedenom, RUP je donirao 15.000 eura SRK "Lipljen", a zahvaljujući odobrenim sredstvima u 2020. godini sprovedene su aktivnosti na adaptaciji spoljnih bazena ribnjaka, a opredjeljenom donacijom Društva izvedeni su: građevinski radovi na adaptaciji objekta mrestilišta (pripremni i zemljani radovi); zatim realizovana izrada potpornog zida (između spoljnih bazena i dovodnog kanala), kao i radovi na adaptaciji vanjskih bazena (sektor A).

Podrška sportu

Tokom 2020. godine opredjeljena su sredstva za neposrednu pomoć sportskim klubovima u ukupno iznosu od 87.500 Eur. Pomoć je obezbjeđena za: Fudbalski klub Rudar, Košarkaški klub Rudar, Odbojkaški klub rudar, Rukometni klub Rudar, Košarkaški klub Pljevlja, Atletski klub Rudar, Šahovski klub Rudar, Biciklistički klub Pljevlja, Klub sjedeće odbojke Set, Karate klub ris, Džudo klub Pljevlja, Kik boks klub Pljevlja, Strjeljački klub Target. Dodatno, pomoć je tradicionalno obezbjeđena I Sportskom Centru „Ada“ u iznosu 32.222 Eur, što je I indiretna pomoć svim klubovima koji koriste prostore ovog centra za treninge i takmičarske utakmice.

Kultura i obrazovanje i NVO

Iako je Planom sponzorstava, pomoći I donacija za 2020. godinu bila planirana podrška održavanju pozorišnih predstava u Domu kulture Pljevlja, u uslovima pandemije Covid-19 nijesu mogle biti realizovati takve aktivnosti. Kako su Pljevlja poznata i po tradicionalnim kulturnim događajima (Dani humora i satire, Novembarske svečanosti i sl.), u uslovima pandemije značajan dio njih realizovan je online ili pak uopšte nije realizovan zbog povremenih mjera potpunih zatvaranja grada i ograničenog izlaska i okupljanja građana, pa su u odnosu na prethodne godine izdvojena značajno manja sredstva koja su opredjeljena za podršku u radu prepoznatih udruženja i organizacija koje godinama rade na unaprijeđenju kulture Pljevalja.

RUP je u 2020. godini pomogao NVO sektor sa ukupno 5.000 Eur. Pomoć je dodjeljena NVU "Festival tamburaške muzike", NVU "Sve za pčele, pčele za sve", NVU "Matica", NVO "Tara" Pljevlja, kao i "Goraton film" doo Podgorica i NU "Crnogorski kulturni forum" Cetinje za izdavanje CD i knjige pljevaljskih autora.

U oblasti kulture I obrazovanja, Rudnik je pomogao sa ukupnim iznosom od 9300 eur. Obrazovanja, koje je od marta 2020.godine bilo većinom online zbog pandemije Covid -19, RUP je prepoznao potrebu da podrži projekat koji se odnosio na nabavku mobilnih telefona i interneta za osnovce sa seoskog područja kako bi na ravnopravan način učestovali i pratili nastavu kao djeca iz gradskih škola, a sa iznosom od 2.800 eura. Ovo je bila zajednička aktivnost Crnogorskog Telekoma, Rudnika I Rotary kluba Iz Pljevalja. Pored toga, pomoć je upućena I Gimnaziji "Tanasije Pejatović" sa donacijom od 3.000 eura za nabavku računarske opreme za školu, takođe u svrhe online nastave. Društvo je. Doniralo i 1.500 eura za prvu Ljetnju inženjersku školu u Pljevljima koju je organizovalo nevladino udruženje "Korak sa naukom". Sa manjim iznosima su pomognute aktivnosti u oblasti obrazovanja u sferi ekologije I slično.

Doprinos zdravstvu (donacije zdravstvenom sistemu)

Prepoznaјući potrebe poboljšanja uslova u oblasti zdravstva RUP je u 2020. godini u opredjelio ukupno 73.000 Eur na slijedeći način:

- JZU Opšta bolnica Pljevlja - 10.000 eura za nabavku medicinske zaštitne opreme;
- JZU Opšta bolnica Pljevlja – 20.000 eura za finansijsku podršku zdravstvenim radnicima;
- JZU Opšta bolnica Pljevlja – 40.000 eura za opravku CT aparata;
- JU Dom za stare – 3.000 eura za nabavku medicinske opreme.

Takođe, po Sporazumu iz 2019.godine koji je potpisala EPCG grupa sa Kliničkim centrom Crne Gore, u 2020. godini uplaćen je iznos od 25.000 eura

Uz navedeno, tokom prethodne godine pomogli smo i Centru bezbjednosti Pljevlja sa iznosom od 1.500 eura za nabavku medicinske zaštitne opreme (maske, rukavice, sredstva za dezinfekciju) koju svakodnevno koriste službenici CB Pljevlja u aktuelnim uslovima epidemije korona virusa.

Rudnik je tokom 2020. godine u kategoriji pomoći gradu Pljevljima u realizaciji aktivnosti od interesa za gradjane Pljevalja, pomogao sa ukupno 50.000 Eur za realizaciju aktivnosti na uređenju i oplemenjavanje grada, pomoći sportskim aktivnostima od značaja za grad, izgradnji putne infrastrukture i slično.

Povodom Dana rudara opredjeljena je količina od 1.000 tona uglja pomoći vjerskim ustanovama i organizacijama i udruženjima koja se bave humanitarnim i socijalnim radom. Iz odobrene kvote od 1.000 tona, donirano je oko 890 tona uglja.

Dakle, u 2020. godini opredjeljeno je **299.522,74** eura, a korisnici sponzorstva, donacija ili pomoći, koji su obuhvaćeni odlukama su: sportske organizacije i ustanove, obrazovne ustanove i organizacije, zdravstvene, kulturne, ekološke, humanitarne i vjerske ustanove i organizacije i druge organizacije.

F. BRIGA O ZAPOSLENIM I PENZIONERIMA DRUŠTVA

Kao Društvo koje se odgovorno odnosi prema svojim zaposlenim i ranije zaposlenim, a u okvirima utvrđenim aktima Društva i realnim mogućnostima, Društvo se bavilo i pitanjima unapređenja njihovog standarda ispunjavajući preuzete obaveze.

Stambeni krediti:

U 2020. godini donijeta je Odluka o odobravanju kredita za rešavanje stambenih potreba zaposlenih, potpisano 12 ugovora o kreditu u ukupnom iznosu od **458.331 Eur** čija je realizacija u toku 2021. godine.

U istoj godini po obavezama iz Kolektivnog ugovora (6% na obračunate bruto zarade) za ovu namjenu izdvojeno je **544.735 Eur**.

Jubilarne nagrade:

- za 10 godina iznos od 156,80 Eur - za 29 zaposlenih
- za 20 godina iznos od 313,60 Eur - za 7 zaposlenih
- za 30 godina iznos od 470,40 Eur - za 14 zaposlenih
- za 40 godina iznos od 627,20 Eur - za 13 zaposlenih

Ukupni iznos jubilarnih nagrada je bio **21.481,60 Eur** za **63** zaposlenih.

Pored Jubilarnih nagrada dodjeljeno je:

- 5 nagrada po 1.000 Eur za najbolje radnike,
- 2 specijalne nagrade po 500 Eur i 1 po 1.000 Eur za postignute rezultate i
Što čini ukupni iznos od **7.000 Eur**.

Pomoći dodjeljene:

- u slučaju bolesti zaposlenog ili člana uže porodice u iznosu od **9.763 Eur** (24 zaposlena),
- u slučaju smrti zaposlenog ili člana uže porodice u iznosu od **6.738 Eur** (3 zaposlenih),
- u slučaju smrti penzionera Rudnika uglja u iznosu od **7.260 Eur** (33 penzionera)

G. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Društvo u narednom periodu planira provođenje aktivnosti u sljedećim pravcima:

1. U pravcu dalje optimizacije poslovanja i smanjenja troškova proizvodnje.
2. U pravcu proširenja asortimana prodaje uglja i podizanja ukupnog kvaliteta proizvoda.
3. U pravcu optimizacije zajedničkih troškova u okviru EPCG grupe, obzirom na promjenu vlasničke strukture.
4. U pravcu proširenja ukupnog asortimana proizvoda i usluga koje je društvo u prilici da ponudi.

1. Optimizacija i smanjivanje troškova proizvodnje

Društvo u zadnjih šest godina intenzivno analizira modele proizvodnje koji će omogućiti smanjenje proizvodne cijene i podizanje ukupne konkurentnosti proizvoda. U tom smislu su analizirane i provedene sljedeće aktivnosti:

Analiza mogućnosti upotrebe rotornih bagera i trakastih transporterata

Ova analiza je provedena u saradnji sa kompanijom Famur – Poljska, koja je jedna od vodećih za proizvodnju rudarskih mašina, i sa Institutom za rудarstvo iz Krakova. Poslije dvoipogodišnjih analiza zaključeno je da na sadašnjem tehnološkom nivou proizvodnje rotornih bagera, tvrdoča laporovitih naslaga na otkrivci u kopu Potlica bi nalagala upotrebu rotornih bagera velike snage i težine, čija jako visoka nabavna cijena ne bi opravdala investiciju. Međutim od ovog modela se nije definitivno odustalo, tehnologija izrade rotornih bagera se mijenja i Društvo prati dešavanja na ovom polju.

Analiza mogućnosti upotrebe mobilnih drobilica i trakastih transporterata

Društvo je ovu analizu započelo sa više partnerskih kompanija i analiza je još uvijek u idejnoj fazi. Ambicije je da se u procesu otkopavanja koriste postojeći model sa miniranjem i bagerima velike snage, a da se otkopani materijal prenosi do pokrenih drobilica koje bi pratile velike bagere, drobile otkrivku i predavale je odlagačima i transportnim trakama koje bi otkrivku dalje vodili do pozicije novoizmještenog DTO Sistema. Analiza je u toku, a početna razmišljanja i procjene pokazuju da bi ovaj model mogao biti od značajnog uticaja na smanjenje proizvodne cijene. Zbog problema sa pandemijom Covid-19 i ograničenim mogućnostima putovanja, tokom 2020. godine nije bilo pomaka u razgovorima i projekcijama na ovu temu. Društvo nastavlja da analizama i pregovorima po ovom modelu.

Analiza upotrebe nove drobilice za ugalj na poziciji RUP i trakastih transporterata za transport uglja do TE Pljevlja

Po ovom pitnaju Društvo je imalo nekoliko razgovora sa konsultantskim i projektantskim kućama i proizvođačima opreme, ali intenzivnije pregovore i konkretizaciju treba nastaviti čim okolnosti dozvole.

2. Proširenja asortimana prodaje uglja i podizanja ukupnog kvaliteta proizvoda

Briket:

Iako je briket kao potencijalni novi proizvod u zadnjih nekoliko godina bio u punom fokusu Društva, najnoviji razvoj situacije u vezi upotrebe ugljeva za domaćinstva i pad ukupne tražnje u ovom segmentu, ne ohrabruju u smislu intenziviranja aktivnosti na realizaciji ovog asortimana. Potrebno je pratiti dalji razvoj i tražku tržišta po pitanju ovog asortimana i po procjeni nastaviti započete aktivnostgi ili ih zaustaviti.

Orah:

Društvo je po analizama provedenim prethodnih godina odlučilo da 2019. i 2020. godine intenzivira aktivnosti na uvođenju novog asortimana "Orah" i povećanju kapaciteta za proizvodnju asortimana "kocka" i "sitni komad". Ovo su asortimani koje traži tržište industrijske potrošnje i čiji je rast prodaje tokom 2019. i 2020. godine je opravdao investiciju u adaptaciju postojeće separacije. Društvo prati nivo tražnje i analizira mogućnost da se poveća kapacitet izgrađenog Sistema i izgrade novi bunker za deponovanje asortimana orah i kocka.

3. Proširenja ukupnog asortimana proizvoda i usluga koje je društvo u prilici da ponudi

Društvo analizira mogućnosti razvoja novih poslovnih pravaca koji bi bili kompatibilni sa postojećim. Naime, u očekivanju daljeg pozitivnog rasta prodaje na tržištu široke potrošnje, Društvo razmatra mogućnost optimizacije transporta uglja i korišćenja "povratnih" tura da dovoz materijala i opreme za koje bi tržište Crne Gore imalo interes.

Dodatno, u društvu se razmišlja da poslije optimizacije i jačanja RJ Održavanje, tržištu ponudi usluge održavanja i servisiranja krupne mehanizacije.

H. ISTRAŽIVANJA U FUNKCIJI RAZVOJA

1. Istražna bušenja

Obrađivač „Dopunskog rudarskog projekta eksploatacije uglja na P.K., „Potrlica“ za period 2020. – 2025. godina“ je, zbog nepouzdanih geomehaničkih parametara, sugerisao izvođenje dodatnih geoloških istraživanja i ispitivanja u zoni zaštitnog stuba između centralnog i sjeverozapadnog dijela kopa. U tom cilju, u prvih šest mjeseci 2020. godine na ovom prostoru je izbušeno 18 istražnih bušotina, ukupne dužine 768,50 m.

Uzeto je 12 uzoraka gline za geomehanička laboratorijska ispitivanja. Otpremljeno je u IRM Bor 5 uzoraka, kao i 123 uzorka uglja za laboratorijska ispitivanja kvaliteta.

Do kraja avgusta izvedeno je i 15 kontrolnih bušotina, ukupne dužine 476 m, iz kojih je uzeto 14 probe uglja, kao i 13 bušotina za definisanje kvaliteta ugljeva za potrebe široke potrošnje, ukupne dužine 289 m, sa uzorkovanjem uglja na 1 m i ukupno 76 proba, u centralnom dijelu kopa, u pravcu napredovanja rudarskih radova.

U 2020. godini na površinskom kopu „Potrlica“ izvedeno je 48 istražnih bušotina, ukupne dužine 1.533,50 m.

2. Mjerenje uticaja seizmičkih potresa koji nastaju zbog procesa miniranja

Rudnik je tokom 2020. godine vršio mjerenje seizmičkih potresa koji su nastajali zbog procesa miniranja na spoju SZ i Centralnog dijela kopa „Potrlica“. Rezultati su pokazali da je izmjereni stepen seizmičkih potresa u dozvoljenim granicama i nije štetan na objekte u blizini P.K., „Potrlica“. Sa katedrom za Geomehaniku RGF Beograd je dogovorena edukacija i uspostavljanje modela redovnog mjerenja uticaja miniranja na okruženje u zoni bliskoj kopu Potrlica.

3. Edukacija zaposlenih

Tokom 2020. godine provedene su redovne aktivnosti na edukaciji zaposlenih u oblasti zaštite na radu i korišćenju rudarske opreme i mehanizacije. Ove edukacije su uglavnom provedene interno ili u sklopu ugovornih obaveza isporučioca opreme i mehanizacije. Pored ovog dijela edukacije, zaposleni su redovno učestvovali u kongresima rudarske i geološke struke u zemlji i regionu.

I. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

Društvo nije otkupljivao sopstvene akcije. Sve akcije Rudnika uglja AD Pljevlja kupila je EPCG.

J. POSLOVNE JEDINICE

Društvo nema registrovanih posebnih poslovnih jedinica.

K. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Značajni finansijski instrumenti Društva su:

- Dati krediti za rješavanje stambenih potreba zaposlenih radnika - U toku 2020. godine isplaćeni su stambeni krediti odobreni u 2019. godini, raspisani je oglas i doneta je odluka, 30.12.2020. godine, o raspodjeli novih 12 stambenih kredita, čija isplata slijedi u 2021. godini. Stanje potraživanja po osnovu postojećih stambenih kredita na dan 31.12.2020. godine iznosi 1.279.255 Eur.

- Potraživanja, u ukupnom iznosu od 7.736 hiljade Eur, odnose se na potraživanja od:

- od kupaca	5.925.272
- od zaposlenih	295.476
- po osnovu refundacije	689.966
- po osnovu eksproprijacije	784.003
- ostala potraživanja	40.803
- Primljeni kredit – Tokom 2020. godine Društvo je izvršilo konačnu otplatu dugoročnog kredita uzetog od Prve banke Crne Gore.
- Akcije - Društvo posjeduje 44 akcije Prve banke a.d. koje su vrednovane po tržišnoj cijeni na Montenegroberzi a.d. Podgorica na dan 31.12. 2020. godine u iznosu od 30,90 Eur.
- Garancije: - garancija Prve banke a.d. na iznos od 10 hilj Eur data Ministarstvu finansija kao obezbeđenje za izvršenje obaveza po Ugovoru o koncesiji uglja „Glisnica“; - garancije Erste bank na iznos od 10 hilj Eur Upravi za vode i na iznos od 410,80 Eur Ministarstvu odbrane kao obezbeđenje za izvršenje preuzetih obaveza.
- Hipoteke - kaucionna hipoteka na zemljištu LN broj 383 KO Ilino brdo I za obezbeđenje budućeg uslovnog potraživanja iz Ugovora o jemstvu Elektroprivrede CG datog kao garancija za izmirenje obaveze po dugoročnom kreditu u iznosu od 4 mil Eur kod Prve banke Crne Gore. Po izmirenju kredita podnet je zahtjev za brisanje hipoteke.
- Mjenice:
 - date Prvoj banci Crne Gore a.d. (komada 4) za obezbijeđenje po ugovoru o garanciji na 10 hilj Eur za izmirenje obaveza prema Ministarstvu finansija po Ugovoru o koncesiji uglja „Glisnica“
 - date Erste banci AD Podgorica za obezbijeđenje po ugovorima o garancijama (1 kom po pojedinačnom ugovoru).

L. CILJEVI I METODE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZIKOM

Sistem upravljanja rizicima u Društvu je proces je kojim se metodološki vodi računa o rizicima radi postizanja kontinuirane dobiti, kako unutar svake aktivnosti, tako i u cjelokupnom portfoliju aktivnosti.

Misija i strateški ciljevi

Društvo je posvećeno kreiranju vrijednosti za svoje akcionare kroz pružanje bezbjedne, pouzdane i efikasne usluge proizvodnje i prodaje uglja za industrijsku i široku porošnju. Kompanija je prepoznala da su zadovoljstvo korisnika i kvalitet usluge osnovni preduslov za ostvarivanje dobrih finansijskih rezultata i održivost poslovanja u dugom roku, uz definisanu misiju da „***Mi unosimo svjetlost i toplinu u Vaš dom***“.

Kako bi kontinuirano ostvarivala svoju misiju, Društvo je definisao nekoliko strateških ciljeva poslovanja u kratkom i srednjem roku:

- Stabilnost elektro-energeskog sistema Crne Gore
- Stabilna stopa profitabilnosti, razvoja i investiranja u proizvodne kapacitete
- Porast korisnika naših proizvoda industrijske i široke potrošnje
- Povećanje kvaliteta usluge u sektoru industrijske i široke potrošnje
- Smanjenje i racionalizacija troškova po svim osnovama uz bolju efektivnost, ekonomičnost i efikasnost
- Bezbjedno radno okruženje za svoje zaposlene, zadovoljstvo i socijalna stabilnost istih.

Ciljevi upravljanja rizicima

Društvo još uvijek nema formalno implementiran sistem upravljanja rizicima, niti poseban organizacioni dio (službu) koja se bavi sa istima. Društvo je tokom 2019.godine pokrenulo zvanične aktivnosti oko definisanja okvira za procjenu rizika u cilju formiranja registra rizika Društva.

Odbor direktora Društva je, na inicijativu Odbora za reviziju i interne revizije u skladu sa Zakonom (Zakonom o reviziji „Sl.list CG“, Br.1 od 9.januara 2017.godine; Zakonom o računovodstvu „Sl.list CG“, Br.52 od 9.avgusta 2016.godine i Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru objavljenom u „Sl.listu CG“, Br.75/2018 od 23.11.2018.godine, a stupio na snagu 01.12.2018.godine), pokrenuo aktivnosti oko izrade akta o procjeni rizika za kompletno Društvo sa svim svojim elementima (registrov rizika, okvir, metodologiju..) i Odlukom br: 01-2134/6 i 01-2134/7 od 15.03.2019.godine obavezao izvršni menadžment Društva da pokrene ove aktivnosti i do kraja 2019. godine izradi isti i pred odborima na razmatranje i usvajanje.

Društvo je uz pomoć specijalizovanog stručnog konsultanta iz ove oblasti završilo aktivnosti u vezi sa izradom studije rizika u skladu sa Standardom ISO 31000 (Menadžment rizikom – principi i smjernice), koja je ocijenila nivo rizika povezanih sa dijelovima organizacije i pojedinim procesima.

Odrađene aktivnosti i infromacije o statusima ovih projekata su sledeće:

1. Implementacija i sertifikacija Integriranog sistema menadžmenta

U skladu sa odlukom Odbora direktora RUPV 08/1-4214/1 od 16.05.2019. godine, u maju 2019.godine, započet je projekt usaglašavanja poslovanja Kompanije sa zahtjevima standarda ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i ISO 45001:2018. Projektnim planom predviđeno vrijeme trajanja projekta je bilo 10 mjeseci.

U februaru 2020. su sprovedene završne aktivnosti na pripremi i nakon sprovođenja interne provjere, zaključeno je da je Kompanija spremna za sertifikaciju, uz obavezu rješavanja određenih odstupanja, prije svega u domenu bezbjednosti i zdravlja na radu.

Sa pojavom pandemije u martu iste godine, sama sertifikacija je odložena, a aktivnosti su preusmjerene na dalje unaprjeđenje uspostavljenog sistema i otklanjanje nedostataka utvrđenih na internoj provjeri.

Ponovnom vanrednom internom provjerom sprovedenom u septembru je potvrđeno da je većina mjera u vezi nalaza sa interne provjere iz februara riješena i zaključeno je da ne postoje smetnje za sertifikaciju.

Shodno tome u decembru 2020., sprovedena je sertifikaciona provjera od strane njemačke sertifikacione kuće DEKRA koja je potvrdila uspješnost projekta.

Sam proces izdavanja sertifikata je u toku, a prema infromacijama dobijenim od sertifikacionog tijela, isti će biti dostavljeni tokom februara 2021.

2. Izrada Registra rizika

Shodno zahtjevima Odbora direktora, kao i za potrebe realizacije projekta Implementacija i sertifikacija IMS-a, u septembru 2019. godine započete su aktivnosti na identifikaciji rizika u okviru Kompanije. S tim u vezi u septembru i novembru su održane obuke na ovu temu, koje je prošlo oko 50 polaznika, što je rezultovalo identifikacijom rizika na nivou svih procesa i izradom Registra rizika, sa preko 250 utvrđenih rizika. Izrađeni su kartoni procesa po svim organizacionim cjelinama društva koji će poslužiti upravljačkim strukturama za bolje fokusiranje i upravljanje sa istima.

Registrar je u martu 2020. godine ponovo preispitan i ažuriran na osnovu promjena do kojih su dovele mјere koje su preuzete u vezi identifikovanih rizika, ali i pojave novih rizika, prije svega povezanih sa pandemijom covid 19.

Nakon svega ovoga, očekuje se završni korak razmatranja, usvajanja, autorizacije, odobravanja i implementacije ovih aktivnosti od strane upravljačkih struktura.

Kako je proces upravljanja rizicima kontinuiran proces i zahtjeva stalan rad na ovim pitanjima, bez obzira što je formalno ispunjen zahtjev i zakonske regulative i zahtjev standarda, potreban je stalan rad na preispitivanju i ažuriranju registra, i planiranju i praćenju efektivnosti preuzetih mјera u vezi rizika.

Da bi ostvarila osnovne ciljeve upravljanja rizicima, Društvo je u fazi postavljanja sistema limita za preuzimanje rizika.

Neki od najznačajnijih registrovanih rizika su:

Finansijski rizik smatra se posebno značajnim s obzirom na vrijednost materijalnih sredstava koja su povjerena Društvu. Ovaj rizik je svojstven za svaki poslovni subjekt, a ispoljava se kroz određenu vrijednost da Društvo neće obezbijediti adekvatnu likvidnost da isplati svoje obaveze, i da ne upravlja finansijskim rizicima na način koji je konzistentan sa poslovnim ciljevima kompanije.

Finansijski rizik se identificira kroz:

- **Rizik novčanog toka**, koji se ispoljava kao rizik (ne) naplate potraživanja od kupaca u ugovorenom roku. Ovaj rizik se povećava ako se neadekvatno i nedosledno primjenjuju politike u pogledu prioriteta naplate i poštovanja ugovorenih rokova kao i zbog nenamjenskog trošenja sredstava ili zbog rizika (preinvestiranja);
- **Poreski rizik**, koji se pojavljuje usled kašnjenja u plaćanju obaveza za poreze i doprinose usled problema sa nelikvidnošću, kada su značajne transakcije Društva neadekvatno klasifikovane, zbog čega su neadekvatno oporezovane. Ovaj rizik se povećava i zbog neusaglašenosti donešenih odluka sa svim poreskim propisima. Interna pravila Društva moraju se kontinuirano uskladjavati sa izmjenama dosadašnjih i odredbama novih poreskih propisa;
- Kako su aktivnosti društva iz kojih se ostvaruju prihodi pod režimom kontrole i odobrenja cijena od strane više faktora, ovaj rizik se povezuje sa aktivnošću odluka tih faktora. Međutim **rizik cijena** se povezuje i sa kamatnim i valutnim rizikom jer se kompanija u značajnoj mjeri finansira iz pozajmljenih sredstava i kredita koji imaju zaštitne valutne klauzule,
- **Valutni rizik** se javlja kod ugovaranja i korišćenja međunarodnih kredita, vezano za obračunsku jedinicu i rok vraćanja kredita.

Po internim procjenama, a primjenjujući standardnu metodologiju procjene rizika nivo finansijskog rizika procjenjuje se na mali do srednji.

M. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA

Identifikacija rizika je proces kojim se identificiraju i dokumentuju potencijalni rizici. To zahtijeva temeljno poznavanje organizacije Društva, tržišta na kojem ono posluje, pravnog, društvenog, političkog i kulturnog okruženja u kojem egzistira, kao i zdravo razumijevanje njegovih strateških i operativnih ciljeva, opasnosti i prijetnji povezanih sa postizanjem tih ciljeva.

U ovom dijelu teksta Društvo opisno navodi sa kojim vrstama rizika je trenutno izloženo u najvećoj mjeri.

Identifikacija rizika

Identifikacija rizika u Društvu je pokrenuta zajedničkim djelovanjem interne revizije i menadžmenta uz saglasnost i odobrenje odbora za reviziju i odbora direktora.

Izvršni direktor Društva je, u skladu sa Čl.14 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, segment „Upravljanje rizicima“, odredio lica zaposlena u Društvu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima i uspostavljanja registra rizika u saradnji sa stručnim konsultantom iz ove oblasti.

Identifikacija se sprovodila pomoću grupne radionice, upitnika, individualnih intervjuza za samoocjenjivanje rizika između odgovornih lica, specijalizovanog konsultanta, internog revizora i menadžmenta (operativnog i višeg nivoa). Svi identifikovani rizici su unešeni u oformljeni registar rizika.

Pored: poslovnih rizika, neposlovnih rizika i rizika okruženja, posebna pažnja se posvećuje finansijskim rizicima koji nastaju najčešće povećanjem nenaplaćenih potraživanja ili preuzimanjem kreditnih obaveza, a koje ne bi mogle biti vraćene iz pozitivnih efekata novih ulaganja opisanih u prethodnoj tački.

N. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Društvo kao cjelina i njegovi sastavni organizacioni djelovi su obavezni da kreiraju svoje procjene rizika na osnovu nepromjenjivih kriterijuma. Svi odgovorni u pravnom licu i izvan njega su obavezni da izvještavaju o značajnim promjenama postojećih identifikovanih rizika, novim prijetnjama i mogućnostima u skladu sa dinamikom kako nastaju, koji se unose u registar rizika, prezentira Izvšnom direktoru, Odboru za reviziju, Odboru direktora i Internoj reviziji.

Klasifikacija rizika

Društvo ima namjeru da kreira taksonomiju rizika koja odgovara njenim potrebama i organizacionoj strukturi. Uloga taksonomije rizika je da sistematizuje i grupiše sve rizike sa kojima se kompanija u svom poslovanju suočava u određene grupe po određenim zajedničkim karakteristikama. Ovakva sistematizacija je korisna za analizu i bolje razumijevanje rizika.

Taksonomija koju će Rudnik uglja za početak da koristi za sistematizaciju rizika se sastoji iz tri nivoa od kojih prvi nivo predstavlja osnovne kategorije rizika koji se dalje razlažu na podkategorije kroz nivo 2 i nivo 3. Rizici iz taksonomije nivoa 1 se dijele na poslovne, neposlovne i rizike okruženja (po potrebi će se proširivati).

Utvrđivanje nivoa rizika

Nakon sprovedene analize i procjene rizika, Društvo utvrđuje nivo rezidualnog rizika množenjem vjerovatnoće i uticaja.

Ukoliko je rezidualni rizik iznad nivoa tolerancije koji će utvrditi Odbor direktora, Društvo pristupa tretmanu rizika uzimajući u obzir troškove neophodnih mjera. U slučaju kada je nivo rezidualnog rizika takav da je Odbor direktora odluči da konkretan rizik prihvati uz njegovo smanjenje, vlasnik tog rizika je dužan da u saradnji sa internom revizijom definiše adekvatne mjere u vidu akcionog plana za smanjenje rizika. Cilj ovog plana je svođenje nivoa rezidualnog rizika na prihvatljivu mjeru.

Mapa rizika i prioritizacija

Mapa rizika služi da grafički prikaže ukupnu izloženost kompanije rizicima prema univerzalnoj matrici dатој у sledećој ilustraciji.

	UTICAJ				
	Zanemarljiv	Mali	Umjereno	Velik	Katastrofalan
Skoro sigurno	5	10	15	20	25
Vjerovatno	4	8	12	16	20
Moguće	3	6	9	12	15
Malо vjerovatno	2	4	6	8	10
Rijetko	1	2	3	4	5

Ilustracija 1 Mapa rizika Rudnika uglja AD Pljevlja

Prikazani nivoi rizika su utvrđeni na osnovu rezultata pomoću ordinalne skale uticaja na način opisan u tabeli ispod.

1-3	4-6	8-12	15-25
Nizak rizik	Umjereno rizik	Značajan rizik	Visok rizik

Ilustracija 2 Nivoi rizika u Rudnik uglja AD Pljevlja

O. PRIMJENA PRINCIPA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Kroz zvanično usvojen Kodeks korporativnog upravljanja Društva, uz poštovanje zakonskih propisa, statutarnog uređenja, pravila i procedura predviđenih opštim aktima društva, višegodišnje iskustvo u procesima korporativnog upravljanja, Društvo i njegovi organi su se u svom radu odnosili u okvirima dobrih praksi preporučenih od strane OECD i IFC. U tom smislu Društvo je poštovalo slijedeća pravila:

1. Procedure donošenja odluka su se bazirale na poštovanju zakonskih jasno artikulišućih podjela odgovornosti među upravnim, nadzornim i kontrolnim organima.
2. U Društvu postoji jasna organizaciona struktura, sa podjelom na Sektore, Radne jedinice i Organizacione jedinice, kojima rukovode, direktori sektora, upravnici radnih jedinica i rukovodioци organizacionih jedinica. Operativnu koordinaciju i funkcionalnosti društva po vertikali provodi Izvršni direktor kroz organizaciju:
 - Kolegijuma izvršnog direktora koji se provodi svakog četvrtka i ima jasno definisanu formu (poziv, zapisnik, task lista, materijali u pisanoj formi).
 - Nedeljni radni sastanci Izvršnog direktora sa direktorima sektora
3. Operativnu koordinaciju na nivou Sektora provode direktori Sektora na redovnim nedjeljnjim sastancima sa Rukovodiocima Radnih jedinica i Organizacionih jedinica.
4. Saradnju sa Sindikatima i neposrednu komunikaciju sa zaposlenima koordinira Izvršni direktor kroz periodične sastanke sa predstavnicima sva tri sindikata i sastanke za zaposlenima na njihov zahtjev.
5. Priznata su i poštaju se prava zaposlenih utvrđena Zakonom i Kolektivnim ugovorom, čime se podstiče aktivna saradnja između Društva i zaposlenih u stvaranju nove vrijednosti, boljeg standarda, novih radnih mesta i finansijske održivosti.
6. Obezbijedeno je da se pravovremeno i tačno objelodanjuju sve materijalne činjenice vezane za Društvo, uključujući finansijsku situaciju, rezultate, vlasništvo i upravljanje Društvom.
7. Utvrđeni su mehanizmi i procedure strateškog vođenje kompanije, efikasnog nadgledanja menadžmenta od strane Odbora direktora i odgovornosti Odbora prema Društvu i akcionarima.

IZVRŠNI DIREKTOR

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149
81000 Podgorica
Montenegro
Tel: +382 20 228 449
Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brand ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.